

ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΣΥΝΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ & ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ & ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ, ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ (ΤΟΜΕΑΚΟ & ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ) ΕΠΙΠΕΔΟ

Παραδοτέο **Γ**: Κείμενο Εξειδίκευσης των
Δράσεων της Γενικής Γραμματείας
Εμπορίου στην Προγραμματική Περίοδο
2014 - 2020

Ιούλιος 2014

TEC S.A.
strategy consultants

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Γραφεία Αθήνας
Δ. Βαλαωρίτου 9, 10671, Αθήνα
Τ. 210 3600420 F. 210 3600429

Γραφεία Χαλκίδας
Δ. Αθηνάς 4, 34100, Χαλκίδα
Τ. 22210 29621 F. 22210 85952
www.tecsa.gr
info@tecsa.gr

in /tec-s-a-
f /tec-sa
t @tec_sa

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ	4
1.1	Σκοπός του έργου	4
1.2	Πλαίσιο υλοποίησης του έργου	5
2.	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	8
2.1	Γενική παρουσίαση μεθοδολογίας.....	8
2.2.	Πραγματοποίηση συνεντεύξεων	11
3.	ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΕΣΠΑ 2014-2020 – ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	12
3.1	Βασικά Σημεία των νέων Κανονισμών για τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία.	12
3.2	Εθνική στρατηγική για την περίοδο 2014 2020 – Αναφορά στο Εμπόριο	14
3.3	Η αρχιτεκτονική των προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020.....	15
3.4	Μέγιστα ποσοστά συγχρηματοδότησης σε επίπεδα άξονα προτεραιότητας ανά Περιφέρεια	17
4.	Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ, ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	18
4.1	Εμπόριο: ένας τομέας σημαντικός για την ελληνική οικονομία.....	18
4.3	Προοπτικές.....	21
5.	ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ (ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕ-ΝΗΣ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΚΟΝΑ ΜΕΧΡΙ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΤΡΕΧΟΥΣΑΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ)	23
5.1	Ανάπτυξη υποδομών	23
5.2.	Ενισχύσεις προς τις επιχειρήσεις	23
5.3	Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού.....	24
5.4	Αποτίμηση δράσεων.....	25
	ΕΣΠΑ 2007-2013.....	25
	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ (ΚΠΣ) 2000-2006.....	32
5.5	Κρατικές Ενισχύσεις και πρόσβαση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση – Μαθήματα από την προγραμματική περίοδο 2007-2013	34
	Κρατικές Ενισχύσεις.....	34
	Χρηματοδοτικά Εργαλεία	35
5.6	Αξιοποίηση πορισμάτων στον αναπτυξιακό σχεδιασμό της περιόδου 2014-2020	36
6.	ΑΝΑΦΟΡΑ ΔΥΝΑΤΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ, ΑΔΥΝΑΜΙΩΝ, ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ (SWOT ANALYSIS).	39

7.	ΟΡΑΜΑ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2007-2013	48
7.1	Ανάλυση των ανισοτήτων των αναπτυξιακών αναγκών και των δυνατοτήτων	48
7.2	Όραμα και στρατηγική	49
8.	ΑΝΑΦΟΡΑ ΒΑΣΙΚΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ ΤΟΥΣ	51
9.	ΑΝΑΓΚΑΙΕΣ ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ	53
10.	ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ ΤΗΣ ΧΩΡΙΚΗΣ – ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΑΣΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΤΟΜΕΑΚΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	55
11.	ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ – ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΕΣ ΜΕ ΤΙΣ ΤΟΜΕΑΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	57
12.	ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΥ ΕΠΙΛΕΓΟΝΤΑΙ, ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ	59
12.1	Θεματικοί Στόχοι, Επενδυτικές Προτεραιότητες και Δράσεις	59
12.2	Σύνδεση επενδυτικών προτεραιοτήτων Ταμείων με χρηματοδοτικές προτεραιότητες ΕΣΠΑ 2014-2020	68
13.	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΚΛΑΔΟΙ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	71
14.	ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΜΕ ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	81
14.1	Προς ένα νέο μοντέλο ανάπτυξης - Η συμβολή του Εμπορίου	81
14.2	Συνοπτική παρουσίαση συνεργειών προτεινόμενων δράσεων με τομείς της οικονομίας	85
15.	ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ ΑΠΟ ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	93
16.	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΕΜΠΟΡΙΟΥ – ΜΙΑ ΠΡΩΤΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ	94
16.1	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία»	94
16.2	Χρηματοδότηση δράσεων που αφορούν το Εμπόριο	94
17.	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ	97
17.1	Αρχές κοστολόγησης των δράσεων	98
17.2	Παρουσίαση των δράσεων	100
17.3	Κεντρικός και περιφερειακός σχεδιασμός και συντονισμός των δράσεων – χρονοδιάγραμμα υλοποίησης	135
18.	ΚΟΣΤΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ – ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΙ ΠΟΡΟΙ	150
18.1	Κόστος προτεινόμενων δράσεων ανά κατηγορία – Διαθέσιμοι πόροι	150
18.2	Ιεράρχηση δράσεων στη βάση της διαθέσιμης χρηματοδότησης	154
18.3	Περιφερειακή κατανομή κρατικών ενισχύσεων	157
19.	ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΑΡΜΟΔΙΑ Ή ΣΥΝΑΡΜΟΔΙΑ ΑΛΛΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΦΟΡΕΙΣ ΠΛΗΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	159

20. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΝ ΑΡΧΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΔΕΤ	174
20.1 Εταιρικότητα	174
20.2 Ισότητα των φύλων, μη διάκριση, προσβασιμότητα	174
20.3 Βιώσιμη ανάπτυξη	175
21. ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΙΡΕΣΙΜΟΤΗΤΕΣ	176
22. ΧΩΡΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ	180
23. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΥΣΕΔ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ 20014-2020	181
24. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	182
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: Οδηγός συνέντευξης με την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας – τομέας Εμπορίου	183
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: Οδηγός συνέντευξης με στελέχη της ΟΣΠ, Γενικούς Διευθυντές / Διευθυντές / Προϊσταμένους των Διευθύνσεων της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου	185
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: Οδηγός συνέντευξης με στελέχη της ΕΥΣΕΔ Εμπορίου.....	189
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV: Οδηγός συνέντευξης με Φορείς Εμπορίου	193
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: ΕΡΓΑ ΕΥΣΕΔ Εμπορίου	197
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: ΕΡΓΑ Φορέων Εμπορίου ΕΣΠΑ 2007-2013	206
Έργα των Επιμελητηρίων κατά το Γ΄ ΚΠΣ Πηγή: ΟΠΣ, 31/3/2011	220
Έργα του Ελληνικού Οργανισμού Εξωτερικού Εμπορίου (ΟΠΕ) Πηγή: ΟΠΣ, 31/3/2011	226
Έργα του ΕΟΜΜΕΧ Πηγή: ΟΠΣ, 31/3/2011	227

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Σκοπός του έργου

Το παραδοτέο αυτό αποτελεί το κείμενο εξειδίκευσης των δράσεων της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου (ΓΓΕ) για τον αναπτυξιακό σχεδιασμό του τομέα του Εμπορίου την περίοδο 2014-2020, στο πλαίσιο της κατάρτισης του νέου ΕΣΠΑ και των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων αυτού. Οι δράσεις που εξειδικεύονται στο παραδοτέο αυτό αναφέρονται στο οριστικό κείμενο προτάσεων όπως αυτό διαμορφώθηκε μετά τη διαβούλευση που πραγματοποίησε η ΓΓΕ.

Η παρούσα έκθεση αποτελεί το τρίτο παραδοτέο του έργου «Εμπειρογνωμοσύνη για τη Διαμόρφωση και Διατύπωση Προτάσεων Στρατηγικής και Προτεραιοτήτων στον Τομέα του Εμπορίου, σε Εθνικό (Τομεακό και Περιφερειακό) Επίπεδο».

Σκοπός του έργου είναι η υποστήριξη της Ομάδας Σχεδιασμού Προγράμματος (ΟΣΠ) και των υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου (ΓΓΕ) του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, μέσω εμπειρογνωμοσυνών, για το σχεδιασμό και την κατάρτιση του Αναπτυξιακού προγραμματισμού της περιόδου 2014-2020 και ειδικότερα για τη διαμόρφωση προτάσεων:

- α) για τις κατευθύνσεις αναπτυξιακής στρατηγικής 2014-2020,

β) για το κείμενο των θέσεων της επόμενης προγραμματικής περιόδου, σύμφωνα με την 1η και 2η Εγκύκλιο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας για το σχεδιασμό και την κατάρτιση του αναπτυξιακού προγραμματισμού της περιόδου 2014-2020 και

γ) την εξειδίκευση των δράσεων που θα προκύψουν από τα α) και β).

Το έργο έχει ανατεθεί από τη Γενική Γραμματεία Εμπορίου στην εταιρεία συμβούλων TEC A.E.

1.2 Πλαίσιο υλοποίησης του έργου

Το Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας εξέδωσε τον Απρίλιο του 2012 την 1^η Εγκύκλιο Σχεδιασμού και Κατάρτισης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού. Με την Εγκύκλιο αυτή ζητήθηκαν από τους φορείς προτάσεις για τη διαμόρφωση των Κατευθύνσεων Εθνικής Αναπτυξιακής Στρατηγικής 2014-2020, το περιεχόμενο των οποίων ήταν το εξής:

1. Η θέση του τομέα στο εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές περιβάλλον.
2. Αποτίμηση των αποτελεσμάτων των παρεμβάσεων στον τομέα μέχρι σήμερα (συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης για την εικόνα μέχρι το τέλος της τρέχουσας περιόδου).
3. Αναφορά δυνατών σημείων, αδυναμιών, ευκαιριών και κινδύνων του τομέα.
4. Αναφορά βασικών προτεραιοτήτων ανάπτυξης του τομέα και ιεράρχησή τους.
5. Αναγκαίες θεσμικές και οργανωτικές προσαρμογές – κάλυψη των προβλεπομένων από τον Κανονισμό «Αιρεσιμοτήτων».
6. Επισήμανση της χωρικής – περιφερειακής διάστασης των τομεακών προτεραιοτήτων ανάπτυξης.
7. Συνέργιες – συμπληρωματικότητες με τις τομεακές πολιτικές

Στη 2^η Εγκύκλιο Σχεδιασμού και Κατάρτισης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού που εξέδωσε το Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας διατυπώνεται ο κεντρικός στόχος του Αναπτυξιακού Σχεδιασμού για την Ελλάδα του 2020, ο οποίος διατυπώνεται ως εξής:

«Η συμβολή στην αναγέννηση της ελληνικής οικονομίας με ανάταξη και αναβάθμιση του παραγωγικού και κοινωνικού ιστού της χώρας και τη δημιουργία και διατήρηση βιώσιμων θέσεων απασχόλησης, έχοντας ως αιχμή την εξωστρέφει, καινοτόμο και ανταγωνιστική επιχειρηματικότητα και γνώμονα την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και της αρχής της αειφόρου ανάπτυξης».

Για την επίτευξη του κεντρικού στόχου επιλέγονται 5 άξονες αναπτυξιακής στρατηγικής της χώρας, οι οποίοι είναι οι εξής:

- (i) Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα, με αιχμή την καινοτομία και αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας.
- (ii) Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού – ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση.
- (iii) Προστασία του περιβάλλοντος – μετάβαση σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον.
- (iv) Ανάπτυξη – εκσυγχρονισμός – συμπλήρωση υποδομών για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη.

(ν) Βελτίωση της θεσμικής επάρκειας και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης

Στους ανωτέρω άξονες προστίθεται η αιεφόρος χωρική ανάπτυξη, δηλαδή η προώθηση της αιεφόρου και ολοκληρωμένης ανάπτυξης στις περιφέρειες, τις πόλεις, τις αγροτικές περιοχές και τις περιοχές με γεωγραφικά μειονεκτήματα.

Το όραμα και οι άξονες αναπτυξιακής στρατηγικής της χώρας παρουσιάστηκαν και συζητήθηκαν στο 1^ο Εθνικό Αναπτυξιακό Συνέδριο που πραγματοποιήθηκε τον Απρίλιο του 2013 στην Αθήνα.

Με βάση τις κατευθύνσεις αναπτυξιακής πολιτικής, κλήθηκαν οι φορείς χάραξης πολιτικής να διαμορφώσουν τις προτάσεις τους για την περίοδο 2014-2020. Το κείμενο των προτάσεων αυτών έχει την ακόλουθη δομή:

– Ενότητα 1: «Ανάλυση – Στοχοθεσία»

- Ανάλυση των ανισοτήτων, των αναπτυξιακών αναγκών και των δυνατοτήτων
- Θεματικοί Στόχοι (κατά την έννοια του άρθρου 9 του Κανονισμού Κοινών Διατάξεων) που επιλέγονται και σύνοψη των κύριων αναμενόμενων αποτελεσμάτων για κάθε Θεματικό Στόχο και κάθε Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό και Επενδυτικό Ταμείο (ΕΔΕΤ) - προτεινόμενες επενδυτικές προτεραιότητες (σύμφωνα με της Κανονισμούς των ΕΔΕΤ), αντίστοιχοι ειδικοί στόχοι και δράσεις
- Εφαρμογή οριζόντιων αρχών και στόχοι πολιτικής για την υλοποίηση των ΕΔΕΤ

– Ενότητα 2: «Εκ των προτέρων αιρεσιμότητες¹»

Περίληψη η οποία θα περιλαμβάνει (α) εκτίμηση για την εκπλήρωση των εφαρμοστέων κατά περίπτωση εκ των προτέρων αιρεσιμοτήτων και (β) δράσεις, οι οποίες πρέπει να αναληφθούν, οι αρμόδιοι φορείς και το χρονοδιάγραμμα για την υλοποίησή της, στην περίπτωση που οι αιρεσιμότητες δεν εκπληρούνται.

– Ενότητα 3: «Χωρική διάσταση»

Οι σχετικές διευθετήσεις που διασφαλίζουν την ολοκληρωμένη προσέγγιση της χρήσης των ΕΔΕΤ για την εδαφική ανάπτυξη συγκεκριμένων περιοχών σε υπο-περιφερειακό επίπεδο.

Το παρόν έργο ξεκίνησε σε μία κρίσιμη φάση του αναπτυξιακού σχεδιασμού για την περίοδο 2014-2020 κατά την οποία είχε αποσταλεί ανεπίσημα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχέδιο του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020 (9 Δεκεμβρίου 2013) και έχουν δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι Κανονισμοί για τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (20 Δεκεμβρίου 2013). Κατά την ολοκλήρωσή του όμως το παρόν έργο έλαβε υπόψη του το επίσημα υποβληθέν (17 Απριλίου 2014) και εγκριθέν από την ΕΕ κείμενο του νέου ΕΣΠΑ 2014-2020, καθώς και το κείμενο της ΕΕ : GREECE 2021.

Στο πλαίσιο εκπόνησής του, το παρόν έργο έλαβε επίσης υπόψη του την «3^η Εγκύκλιο για την κατάρτιση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της προγραμματικής περιόδου 2014-2020», στην οποία περιλαμβάνεται η «αρχιτεκτονική» των επιχειρησιακών προγραμμάτων καθώς και την κατανομή των πόρων σε αυτά. Το σχετικό χρονοδιάγραμμα προέβλεπε την

¹ Διευθετήσεις που πρέπει να επιτευχθούν προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική υλοποίηση.

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

υποβολή πρώτων σχεδίων Τομεακών και Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας (ΥΠΑΑΝ), στο πλαίσιο των διαδικασιών συντονισμού, στις 28 Φεβρουαρίου 2014. Κατά το χρόνο υποβολής της παρούσας έκθεσης (Ιούνιος 2014) έχουν υποβληθεί στο ΥΠΑΑΝ τα δεύτερα σχέδια Τομεακών και Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και έχουν ληφθεί άτυπες παρατηρήσεις από την ΕΕ.

Επισημαίνεται ότι η επίσημη υποβολή των ΕΠ της νέας Προγραμματικής Περιόδου πραγματοποιείται στις 17 Ιουλίου 2014, τρεις μήνες μετά την επίσημη υποβολή του ΕΣΠΑ 2014-2020 στην ΕΕ.

2. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

2.1 Γενική παρουσίαση μεθοδολογίας

Το σύνολο του εκπονούμενου έργου είναι δυνατό να διακριθεί σε δέκα (10) διακριτά αλλά συσχετιζόμενα πακέτα εργασίας (ΠΕ). Η μεθοδολογία υλοποίησης του συνολικού έργου ανά πακέτο εργασίας παρουσιάζεται στη συνέχεια:

ΠΕ 1: Σύνοψη του πλαισίου στρατηγικού προγραμματισμού στον τομέα του Εμπορίου.

Για την αποτύπωση και σύνοψη του πλαισίου στρατηγικού προγραμματισμού στον τομέα του Εμπορίου αναλύονται, μεταξύ άλλων, τα κάτωθι:

- Το υπό διαπραγμάτευση (σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης) κανονιστικό πλαίσιο και ιδιαίτερα ο Κανονισμός Κοινών Διατάξεων και οι κανονισμοί των ΕΔΕΤ (κυρίως Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης και του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου) και ιδιαίτερα οι Θεματικοί Στόχοι και οι Επενδυτικές Προτεραιότητες που αναφέρονται στους κανονισμούς αυτούς.
- Το Κοινό Στρατηγικό Πλαίσιο (Παράρτημα Ι του Κανονισμού Κοινών Διατάξεων).
- Οι εθνικοί στόχοι στο πλαίσιο της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020».
- Το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων (ΕΠΜ)
- Το Μνημόνιο (The Second Economic Adjustment Programme for Greece).
- Το Κείμενο Θέσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την ανάπτυξη συμφωνίας εταιρικής σχέσης και προγραμμάτων στην Ελλάδα για την περίοδο 2014-2020 (Position Paper).
- Οι κατευθύνσεις Εθνικής Αναπτυξιακής Στρατηγικής που περιλαμβάνονται στη 2^η Εγκύκλιο.
- Το υπό διαβούλευση σχέδιο ΕΣΠΑ.
- Το εγκριθέν ΕΣΠΑ 2014-2020
- Οι προτάσεις φορέων χάραξης πολιτικής που διαμορφώθηκαν ως συνέχεια της 1^{ης} και της 2^{ης} Εγκυκλίου.
- Το Σχέδιο «Ελλάδα 2021» της Ομάδας Εργασίας του Ευρώ

ΠΕ 2: Σύνοψη της τρέχουσας κατάστασης της χώρας στον τομέα του εμπορίου και συμπεράσματα.

Στο πλαίσιο του 2^{ου} ΠΕ συγκεντρώνονται και αξιοποιούνται τα συμπεράσματα των υφιστάμενων μελετών από αξιόπιστες πηγές (φορείς του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα και ιδιωτικοί φορείς), και καταγράφονται και αναλύονται οι αναπτυξιακές προτάσεις των Συλλογικών Φορέων Εμπορίου για την αξιοποίηση του «κοινωνικού κεφαλαίου» της χώρας (ενδεικτικά ΕΣΕΕ, ΣΕΛΠΕ, ΓΣΕΒΒΕΕ, ΕΕΛ, κλπ), προκειμένου να προσδιοριστούν οι αναπτυξιακές ανάγκες, δυνατότητες, απειλές και ευκαιρίες και ο προσανατολισμός των τομεακών και περιφερειακών προτεραιοτήτων τους.

ΠΕ 3: Καταγραφή των αναπτυξιακών συγχρηματοδοτούμενων δράσεων που υλοποιούνται ή υλοποιήθηκαν από φορείς (του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα και κοινωνικοοικονομικούς εταίρους) στον τομέα του Εμπορίου, σε τομεακό αλλά και σε περιφερειακό επίπεδο κατά την τρέχουσα (ΕΣΠΑ) αλλά και την προηγούμενη προγραμματική περίοδο (Γ' ΚΠΣ).

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

Περιλαμβάνεται η συγκέντρωση όλων των διαθέσιμων στοιχείων για το σύνολο των δράσεων (θεσμικών, ανάπτυξης υποδομών ή/και κρατικών ενισχύσεων) που υλοποιήθηκαν για την ανάπτυξη του εμπορίου κατά την τρίτη και την τέταρτη προγραμματική περίοδο.

Για το σκοπό αυτό θα αξιοποιηθούν όλες οι πηγές στοιχείων που θα μπορέσει να έχει στη διάθεσή του ο Ανάδοχος όπως Εκθέσεις Κλεισίματος των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Γ΄ ΚΠΣ, Ετήσιες Εκθέσεις Υλοποίησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, Εκθέσεις Συμβούλων Αξιολόγησης ενώ θα γίνει επεξεργασία των στοιχείων του ΟΠΣ και του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων.

Προκειμένου να έχει πρόσβαση στη μέγιστη δυνατή ποσότητα πληροφορίας, ο Ανάδοχος θα συνεργαστεί στενά με την ΟΣΠ της ΓΓ Εμπορίου, με την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης (ΕΥΔ) του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα», τη Μονάδα Ανταγωνισμού και Κρατικών Ενισχύσεων της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού της Εφαρμογής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, την ΕΥΔ του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού», Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης και με όποιον άλλο φορέα / υπηρεσία κριθεί αναγκαίο.

ΠΕ 4: Καταγραφή μελετών αξιολόγησης των αποτελεσμάτων των σχετικών αναπτυξιακών δράσεων στον τομέα του εμπορίου.

Θα συγκεντρωθεί ο μέγιστος δυνατός αριθμός των μελετών αξιολόγησης των αποτελεσμάτων των αναπτυξιακών δράσεων στον τομέα του εμπορίου. Ενδεικτικά αναφέρονται οι εκθέσεις αξιολόγησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα 2000-2006», του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα», των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού της τρέχουσας και της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου, του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας» και του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ψηφιακή Σύγκλιση».

Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στα συμπεράσματα των προαναφερομένων εκθέσεων και στις συστάσεις των συμβούλων αξιολόγησης σε συσχέτιση με ενδεχόμενες ενέργειες εφαρμογής αυτών.

ΠΕ 5: Τεχνική και επιστημονική υποστήριξη της ΟΣΠ,

Ο Ανάδοχος διαθέτει την απαιτούμενη τεχνική και επιστημονική επάρκεια και την ετοιμότητα ώστε να λαμβάνει έγκαιρα τις κατευθύνσεις και τις σχετικές οδηγίες από την ΟΣΠ, να τις επεξεργάζεται και να ανταποκρίνεται άμεσα σε αυτές. Η υποστήριξη αυτή θα έχει τη μορφή σύνταξης εισηγητικών και ενημερωτικών σημειωμάτων, συμμετοχής σε συναντήσεις εργασίας, συμμετοχής και υποστήριξης των διαδικασιών διαβούλευσης, προετοιμασίας, υποβολής και παρουσίασης των παραδοτέων του έργου.

ΠΕ 6: Τεχνική και επιστημονική υποστήριξη των υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου στη διατύπωση – εξειδίκευση των προτάσεων του εμπειρογνώμονα,

Όσον αφορά την υποστήριξη των υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου, ισχύουν τα αναφερόμενα στο προηγούμενο πακέτο εργασίας.

ΠΕ 7: Σύνταξη – διατύπωση του κειμένου προτάσεων του Υπουργείου στον τομέα του εμπορίου.

Για τη σύνταξη – διατύπωση του κειμένου προτάσεων του Υπουργείου στον τομέα του εμπορίου ο ανάδοχος θα διεξάγει έρευνα πεδίου και διαβούλευση με την ευρύτερη δυνατή συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων, θα συγκεντρώνει, θα επεξεργάζεται, θα συνθέτει και θα παρουσιάζει τα κατάλληλα στοιχεία που υποστηρίζουν τη διατύπωση των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων του Υπουργείου στον τομέα του Εμπορίου. Στο πλαίσιο του παρόντος

πακέτου εργασίας θα αξιοποιηθούν και τα αποτελέσματα που θα προκύψουν από τα ΠΕ1, ΠΕ2, ΠΕ3 και ΠΕ4.

ΠΕ 8: Ενεργός συμμετοχή στην προετοιμασία και διεξαγωγή της διαβούλευσης των προτάσεων και τη διαχείριση (επεξεργασία και αξιολόγηση) των σχολίων που θα προκύψουν από αυτήν.

Η ενεργός συμμετοχή του Αναδόχου στην προετοιμασία και διεξαγωγή της διαβούλευσης των προτάσεων και η διαχείριση (επεξεργασία και αξιολόγηση) από αυτόν των σχολίων που θα προκύψουν από αυτήν, είναι δυνατό να πάρει πολλές μορφές ανάλογα με τις ενέργειες διαβούλευσης που θα πραγματοποιηθούν και τις ανάγκες που προκύψουν. Ενδεικτικά αναφέρονται οι ακόλουθες δραστηριότητες:

- Σύνταξη κειμένου προετοιμασίας διαβούλευσης, το οποίο θα βασίζεται στο πρώτο σχέδιο κειμένου των προτάσεων του Υπουργείου στον τομέα του Εμπορίου.
- Σύνταξη συνοπτικού κειμένου, το οποίο θα παρουσιαστεί σε συνάντηση / ημερίδα (εφόσον επιλεγεί) διαβούλευσης συνοδευόμενο από σχετικό αρχείο διαφανειών (PowerPoint).
- Συμμετοχή του Υπεύθυνου του Έργου (από την πλευρά του Αναδόχου) ή άλλου εμπειρογνώμονα σε συναντήσεις διαβούλευσης και στην ημερίδα με τεχνική/επιστημονική εισήγηση
- Σύνταξη εισηγητικών / ενημερωτικών σημειωμάτων για ειδικά θέματα στο πλαίσιο των επαφών της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου με άλλους φορείς του τομέα και άλλες Γενικές Γραμματείες και Υπουργεία..
- Επεξεργασία και αξιολόγηση των σχολίων και προτάσεων που θα προκύψουν από τη διαβούλευση και ενδεχόμενη ενσωμάτωση αυτών στο σχέδιο κειμένου των προτάσεων του Υπουργείου στον τομέα του Εμπορίου.

ΠΕ 9: Έγκαιρη διατύπωση των οριστικοποιημένων προτάσεων με σαφή κωδικοποίηση ακολουθώντας αυστηρά τη δομή και το περιεχόμενο σύμφωνα με τις οδηγίες .

Τα αποτελέσματα των προηγούμενων πακέτων εργασίας θα οδηγήσουν στη σύνταξη του κειμένου των οριστικών προτάσεων σύμφωνα με τις οδηγίες της Αναθέτουσας Αρχής και τα αναφερόμενα στις δύο εγκυκλίους του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας για το σχεδιασμό και την κατάρτιση αναπτυξιακού προγραμματισμού.

ΠΕ 10: Σύνταξη – διατύπωση κειμένου εξειδίκευσης των δράσεων της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου στην προγραμματική περίοδο 2014-2020.

Με βάση τις οριστικοποιημένες προτάσεις της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου, ο Ανάδοχος, βασιζόμενος στα αποτελέσματα όλων των προαναφερόμενων πακέτων εργασίας και στη γνώση και εμπειρία των μελών της Ομάδας Έργου, θα προσδιορίσει και θα εξειδικεύσει τις δράσεις της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου για την προγραμματική περίοδο 2014-2020. Για τον προσδιορισμό και την εξειδίκευση των δράσεων θα ληφθούν υπόψη οι Θεματικοί Στόχοι και οι Επενδυτικές Προτεραιότητες των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων καθώς και οι κατευθύνσεις και προτεραιότητες του εθνικού αναπτυξιακού σχεδιασμού. Για κάθε μία δράση θα δίνονται όλες οι βασικές για την επιλογή και την υλοποίησή της πληροφορίες, μέσω τυποποιημένου εντύπου, η δομή του οποίου παρουσιάζεται στην επόμενη ενότητα με τίτλο «Παραδοτέα».

Για την υλοποίηση του παρόντος πακέτου εργασίας θα χρησιμοποιηθεί η προσέγγιση λογικού πλαισίου (Logical Framework Approach), η οποία συνδέει το σκοπό ενός προγράμματος (γενικότερα μίας παρέμβασης), με τους επιμέρους στόχους του, τα

αναμενόμενα αποτελέσματα και τις επιμέρους δράσεις. Κεντρικό στοιχείο της μεθόδου αποτελεί ο πίνακας λογικού πλαισίου (Logframe Matrix).

2.2. Πραγματοποίηση συνεντεύξεων

Στο πλαίσιο της εφαρμογής της ανωτέρω μεθοδολογίας πραγματοποιήθηκαν συνεντεύξεις με την πολιτική ηγεσία της ΓΓΕ και ειδικότερα με τον **Υφυπουργό Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, κ. Θανάση Σκορδά** και το **Γενικό Γραμματέα Εμπορίου, κ. Στέφανο Κομνηνό**.

Σε υπηρεσιακό επίπεδο πραγματοποιήθηκαν συνεντεύξεις με την ΕΥΣΕΔ Εμπορίου, την ΟΣΠ, το Γενικό Διευθυντή Εσωτερικού Εμπορίου, το Γενικό Διευθυντή Διοικητικής Υποστήριξης και την Προϊσταμένη του Τμήματος Απλούστευσης Διαδικασιών και Παραγωγικότητας της Διεύθυνσης Οργάνωσης και Απλούστευσης Διαδικασιών.

Επίσης, ελήφθησαν υπόψη οι θέσεις των Κοινωνικών Εταίρων και συλλογικών φορέων του εμπορίου, όπως αυτές αποτυπώνονται σε δημοσιευμένα κείμενα αλλά και εκφράστηκαν σε σειρά συναντήσεων – συνεντεύξεων που πραγματοποίησε με αυτούς ο Ανάδοχος του παρόντος έργου. Ειδικότερα, η Ομάδα Έργου πραγματοποίησε συναντήσεις – συνεντεύξεις με τους ακόλουθους φορείς:

1. Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδος (ΓΣΕΒΕΕ)
2. Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου (ΕΣΕΕ)
3. Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Λιανικής Πωλήσεως Ελλάδος (ΣΕΛΠΕ)
4. Ελληνικός Σύνδεσμος Ηλεκτρονικού Εμπορίου (GRECA)
5. Ινστιτούτο Έρευνας Λιανεμπορίου Καταναλωτικών Αγαθών (ΙΕΛΚΑ)
6. Ελληνική Ένωση Πωλήσεων από Απόσταση και Ηλεκτρονικού Εμπορίου (ΕΠΑΜ)
7. Ινστιτούτο Εφοδιαστικής Αλυσίδας NA & Κεντρικής Ευρώπης ΕΠΕ
8. Ελληνική Εταιρεία Logistics

Για την προετοιμασία των συνεντεύξεων και τη συστηματική αποτύπωση των απόψεων των ερωτώμενων διαμορφώθηκαν τέσσερις οδηγοί συνέντευξης, για την πολιτική ηγεσία, τα στελέχη της ΟΣΠ, τους Γενικούς Διευθυντές / Προϊσταμένους των διευθύνσεων της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου, την ΕΥΣΕΔ Εμπορίου καθώς και για τους Κοινωνικούς Εταίρους και συλλογικούς φορείς εμπορίου. Οι οδηγοί αυτοί παρουσιάζονται στα Παραρτήματα I, II, III και IV αντίστοιχα.

Τα πορίσματα των σχετικών συζητήσεων / συνεντεύξεων έχουν ενσωματωθεί στα επόμενα κεφάλαια της παρούσας έκθεσης.

3. ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΕΣΠΑ 2014-2020 – ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

Ο σχεδιασμός των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020 ξεκίνησε τυπικά τον Ιανουάριο του 2014 με την έκδοση της «3ης Εγκυκλίου για την κατάρτιση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020» από τη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων – ΕΣΠΑ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας στις 10 Ιανουαρίου. Είχε προηγηθεί η (ανεπίσημη) υποβολή του σχεδίου ΕΣΠΑ 2014-2020 στις 9 Δεκεμβρίου 2013 και η δημοσίευση, στις 20 Δεκεμβρίου 2013 στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των Κανονισμών που αφορούν τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία.

Στη συνέχεια συνοψίζονται τα βασικά χαρακτηριστικά του πλαισίου σχεδιασμού των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ όπως διαμορφώνονται με βάση το νέο κανονιστικό πλαίσιο, τη στοχοθεσία του ΕΣΠΑ 2014-2020, τη σχετική με το Εμπόριο, και τα αναφερόμενα στην 3η Εγκύκλιο για την «αρχιτεκτονική» των επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΣΠΑ και τα μέγιστα ποσοστά συγχρηματοδότησης σε επίπεδο άξονα προτεραιότητας ανά Περιφέρεια.

3.1 Βασικά Σημεία των νέων Κανονισμών για τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία.

Τα βασικά σημεία των Κανονισμών για τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία Διαρθρωτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ) συνοψίζονται στην 3η Εγκύκλιο ως εξής:

- **Συνεκτικότερος στρατηγικός προγραμματισμός**
 - Ενδυνάμωση του στρατηγικού προγραμματισμού, με τον καθορισμό 11 θεματικών στόχων που εξυπηρετούν την επίτευξη των στόχων της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020» («Ε 2020») και τα Εθνικά Προγράμματα Μεταρρυθμίσεων (ΕΠΜ). Οι 11 θεματικοί στόχοι παρουσιάζονται σε πλαίσιο στην επόμενη σελίδα.
 - Υιοθέτηση Κοινού Στρατηγικού Πλαισίου σε επίπεδο Ένωσης, για όλα τα Ταμεία, επιδιώκοντας συνέργειες και συμπληρωματικότητες για την επίτευξη των κοινών στόχων.
 - Σύναψη Εταιρικού Συμφώνου το «νέο ΕΣΠΑ 2014-2020» μεταξύ της Επιτροπής και του κάθε ΚΜ, όπου θα καθορίζονται οι δεσμεύσεις των εταίρων σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.
- **Αυστηρό πλαίσιο επιδόσεων**
 - Επικέντρωση στις επιδόσεις και την επίτευξη των στόχων της Στρατηγικής «Ε2020», στη βάση οροσήμων που συνδέονται με ποσοτικούς στόχους εκροών και αποτελεσμάτων για κάθε άξονα προτεραιότητας των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΕΠ).
 - Το 6% του προϋπολογισμού των σχετικών κονδυλίων θα κρατηθεί ως αποθεματικό επίδοσης, για να κατανεμηθεί, κατά την ενδιάμεση εξέταση των επιδόσεων, στα ΚΜ των οποίων τα Προγράμματα και οι Άξονες προτεραιότητας θα έχουν επιτύχει τους ενδιάμεσους στόχους τους (ορόσημα).

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

- Αποτυχία της επίτευξης των οροσήμων μπορεί να οδηγήσει σε αναστολή πληρωμών, ενώ σοβαρή υστέρηση στην επίτευξη των στόχων ενός Προγράμματος ενδέχεται να οδηγήσει σε δημοσιοοικονομικές διορθώσεις στο τέλος της προγραμματικής περιόδου.
- **Αιρεσιμότητες – προϋποθέσεις καταβολής της ευρωπαϊκής χρηματοδότησης**
 - Το κάθε ΚΜ πρέπει να εκπληρώσει σειρά όρων (αιρεσιμότητες) προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα της χρήσης των πόρων και να εξασφαλιστεί η ροή της χρηματοδότησης: (α) μακρο-οικονομικές προϋποθέσεις ευθυγραμμισμένες με τα μέτρα του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, (β) εκ των προτέρων προϋποθέσεις σε συνάρτηση με διαρθρωτικές αλλαγές και στόχους του ΕΠΜ. Αδυναμία εκπλήρωσης των αιρεσιμοτήτων είναι δυνατόν να οδηγήσει σε αναστολή της χρηματοδότησης.

ΟΙ ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΩΝ ΕΔΕΤ

- ΘΣ1: Ενίσχυσης της Έρευνας της Τεχνολογικής Ανάπτυξης και της Καινοτομίας
- ΘΣ2: Βελτίωση της πρόσβασης σε ΤΠΕ, της χρήσης και της ποιότητάς τους
- ΘΣ3: Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων συμπεριλαμβανομένων και αυτών του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (για το ΕΤΘΑ)
- ΘΣ4: Υποστήριξη της μετάβασης σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς
- ΘΣ5: Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης των κινδύνων
- ΘΣ6: Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων
- ΘΣ7: Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των εμποδίων σε βασικές υποδομές δικτύων
- ΘΣ8: Προώθηση της απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων
- ΘΣ9: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της καταπολέμησης της φτώχειας.
- ΘΣ10: Επένδυση στην εκπαίδευση, την απόκτηση δεξιοτήτων και τη δια βίου μάθηση
- ΘΣ11: Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας και αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης
- Σημειώνεται ότι κάθε ένας θεματικός στόχος περιλαμβάνει **επενδυτικές προτεραιότητες**, οι οποίες αναφέρονται στον κανονισμό κάθε Ταμείου.

Η πολιτική της συνοχής αποτελεί το κύριο επενδυτικό εργαλείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για την απασχόληση, την έρευνα και καινοτομία, την κλιματική αλλαγή/ ενέργεια, την εκπαίδευση, την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Για το λόγο αυτό στην προγραμματική περίοδο 2014 - 2020 ζητείται στόχευση των πόρων σε συγκεκριμένους τομείς ανάπτυξης.

Όσον αφορά το **Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερικής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)**, καθορίζεται σε εθνικό επίπεδο, ανάλογα με την κατηγορία περιφερειών, συγκέντρωση πόρων στην έρευνα και καινοτομία (θεματικός στόχος 1), τις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (θεματικός στόχος 2), τη στήριξη των ΜΜΕ (θεματικός στόχος 3) και την οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (θεματικός στόχος 4). Ειδικά για το θεματικό στόχο 4, υπάρχουν διακριτές υποχρεώσεις σε εθνικό επίπεδο ανά κατηγορία περιφέρειας. Πιο συγκεκριμένα:

- **Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες:** Διάθεση min 80% των πόρων του ΕΤΠΑ σε εθνικό επίπεδο, στους θεματικούς στόχους 1, 2, 3 και 4 – Min 20% των πόρων σε εθνικό επίπεδο στο στόχο 4.

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

- **Περιφέρειες σε μετάβαση:** Διάθεση min 60% των πόρων του ΕΤΠΑ σε εθνικό επίπεδο, στους θεματικούς στόχους 1, 2, 3 και 4 - Min 15% των πόρων σε εθνικό επίπεδο στο στόχο 4
- **Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες:** Διάθεση min 50% των πόρων του ΕΤΠΑ σε εθνικό επίπεδο, στους θεματικούς στόχους 1, 2, 3 και 4 – Min 6% των πόρων σε εθνικό επίπεδο στο στόχο 4

Για τη θεματική συγκέντρωση στο ΕΤΠΑ ορίζεται ακόμα ότι:

- Οι περιφέρειες που χαρακτηρίστηκαν περιφέρειες σταδιακής εξόδου (phasing –out) κατά την περίοδο 2007-2013 και οι οποίες κατατάσσονται σύμφωνα με τα κριτήρια του Γενικού Κανονισμού στις πιο ανεπτυγμένες περιφέρειες την περίοδο 2013-2020 (Αττική), θεωρούνται-για τη θεματική συγκέντρωση-περιφέρειες του στόχου μετάβασης (δηλ. 60%).
- Όλες οι περιφέρειες επιπέδου NUTS 2 που αποτελούνται από νησιά που ανήκουν σε κράτη μέλη τα οποία λαμβάνουν υποστήριξη από το Ταμείο Συνοχής (Νότιο Αιγαίο, Ιόνια Νησιά, Βόρειο Αιγαίο και Κρήτη) θεωρούνται –για τη θεματική συγκέντρωση- λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες (δηλ. 50%).

Επίσης ο Κανονισμός ΕΤΠΑ προβλέπει κατανομή 5% των πόρων σε εθνικό επίπεδο σε ολοκληρωμένες ενέργειες για βιώσιμη αστική ανάπτυξη.

Όσον αφορά το **Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)²**, η θεματική συγκέντρωση ορίζεται ως εξής:

- **Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες:** Διάθεση min 80% των πόρων του ΕΚΤ σε επίπεδο Επιχειρησιακού Προγράμματος, σε μέχρι πέντε (5) επενδυτικές προτεραιότητες ΕΚΤ.
- **Περιφέρειες σε μετάβαση:** Διάθεση min 70% των πόρων του ΕΚΤ σε επίπεδο Επιχειρησιακού Προγράμματος, σε μέχρι πέντε (5) επενδυτικές προτεραιότητες
- **Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες:** Διάθεση min 60% των πόρων του ΕΚΤ σε επίπεδο Επιχειρησιακού Προγράμματος, σε μέχρι πέντε (5) επενδυτικές προτεραιότητες

Επίσης, τουλάχιστον 20% των συνολικών πόρων του ΕΚΤ σε κάθε ΚΜ πρέπει να διατεθεί στο θεματικό στόχο 9 «Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμησης της φτώχειας»

3.2 Εθνική στρατηγική για την περίοδο 2014 2020 – Αναφορά στο Εμπόριο

Ο αναπτυξιακός σχεδιασμός για την Ελλάδα του 2020 αποβλέπει **«στην αναγέννηση της ελληνικής οικονομίας με ανάταξη και αναβάθμιση του παραγωγικού και κοινωνικού ιστού της χώρας και τη δημιουργία και διατήρηση βιώσιμων θέσεων απασχόλησης, έχοντας ως αιχμή την εξωστρέφη, καινοτόμο και ανταγωνιστική επιχειρηματικότητα και γνώμονα την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης».**

Για την επίτευξη του αναπτυξιακού οράματος της χώρας επιλέγονται στο πλαίσιο της στρατηγικής οι ακόλουθες **πέντε χρηματοδοτικές προτεραιότητες** με κατανομή των πόρων σε όλους τους θεματικούς στόχους ώστε να καλύπτονται τα προβλεπόμενα από τους κανονισμούς ποσοστά.

² Η Κοινωνική καινοτομία και η διακρατική συνεργασία εξαιρούνται της θεματικής συγκέντρωσης

Χρηματοδοτική προτεραιότητα 1: Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων (ιδιαίτερα των ΜΜΕ), μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα, με αιχμή την καινοτομία και αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας.

Χρηματοδοτική προτεραιότητα 2: Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού – ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση.

Χρηματοδοτική προτεραιότητα 3: Προστασία του περιβάλλοντος – μετάβαση σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον.

Χρηματοδοτική προτεραιότητα 4: Ανάπτυξη – εκσυγχρονισμός – συμπλήρωση υποδομών για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη.

Χρηματοδοτική προτεραιότητα 5: Βελτίωση της θεσμικής επάρκειας και της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Στη συνέχεια παρατίθεται η αναφορά που γίνεται στο επισήμως υποβληθέν σχέδιο ΕΣΠΑ 2014-2020 σε συγκεκριμένους κλάδους και στο εμπόριο.

Οι κλάδοι στους οποίους θα δοθεί προτεραιότητα και αναμένεται να έχουν τη μεγαλύτερη συμμετοχή στην οικονομική μεγέθυνση είναι ο τουρισμός, η ενέργεια και το αγρο-διατροφικό σύστημα.

*Άλλοι τομείς με ανοδική πορεία, όπως οι υδατοκαλλιέργειες, οι εξειδικευμένες υπηρεσίες υγείας, η δημιουργική αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και η σύγχρονη ελληνική δημιουργία, η φαρμακευτική βιομηχανία, η πληροφορική και οι επικοινωνίες, η διαχείριση των απορριμμάτων, **το εμπόριο** και οι υπηρεσίες εμπορευματικών μεταφορών επιδιώκεται επίσης να συμμετέχουν διακριτά στη μεγέθυνση.*

Ένας τομέας με οριζόντια αλλά και "αυτογενή" συνεισφορά είναι η έρευνα και η τεχνολογική ανάπτυξη που μπορεί να τροφοδοτεί με νέες γνώσεις και δεξιότητες όλους τους προηγούμενους τομείς, συνεισφέροντας δραστικά στην ανάπτυξη με τη διάσταση της καινοτομίας, ώστε να αυξάνουν συνεχώς την παγκόσμια ανταγωνιστικότητά τους, αλλά και να παράγουν νέες απ' ευθείας εκμεταλλεύσιμες γνώσεις με παγκόσμια εμπορική αξία (π.χ. νέα υλικά με πολλαπλές εφαρμογές σε διάφορους παραδοσιακούς ή νέους παραγωγικούς κλάδους).

Ομοίως, η εκπαίδευση και η διαρκής κατάρτιση αποτελούν εργαλεία μεταφοράς και διάχυσης γνώσεων και δεξιοτήτων, προσαρμογής στις απαιτήσεις του παγκόσμιου ανταγωνισμού και διαρκούς αναβάθμισης του ανθρώπινου δυναμικού.

Στον τομέα της ενέργειας, η υλοποίηση δράσεων ενεργειακής αποδοτικότητας μεγάλης εμβέλειας θα συμβάλει στη μείωση του κόστους και στην ανάπτυξη κλάδων που σχετίζονται με τα υλικά και τις κατασκευές. Οι δράσεις αυτές βασισμένες στην εμπειρία που έχει αποκτηθεί από το πρόγραμμα «Εξοικονομώ κατ' Οίκον» θα αξιοποιούν συνέργειες με δράσεις αξιοποίησης των ΑΠΕ και ανάπτυξης της οικο-καινοτομίας.

Τέλος, μια αποτελεσματική και αποδοτική δημόσια διοίκηση, βασισμένη στις νέες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, θα στηρίξει σε σημαντικό βαθμό τη μετάβαση της ελληνικής οικονομίας προς το νέο αναπτυξιακό υπόδειγμα.

3.3 Η αρχιτεκτονική των προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020

Η αρχιτεκτονική του νέου ΕΣΠΑ, μέσω της οποίας θα υλοποιηθεί η αναπτυξιακή στρατηγική που προβλέπει, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην 3^η Εγκύκλιο, 7 Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα και 13 Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα. Συγκεκριμένα το νέο ΕΣΠΑ περιλαμβάνει :

Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία». Το πολυταμειακό αυτό πρόγραμμα (ΕΤΠΑ και ΕΚΤ) χρηματοδοτεί δράσεις και έργα που ενισχύονται κυρίως από το ΕΤΠΑ αλλά και από το ΕΚΤ προκειμένου να εξασφαλίζεται και η συντονισμένη με τις επενδύσεις αντιμετώπιση αναγκών κατάρτισης των ανθρωπίνων πόρων. Αποσκοπεί κυρίως στην εξυπηρέτηση των στόχων της Χρηματοδοτικής Προτεραιότητας 1, αλλά και των 3,4 (υποδομές ενέργειας) και 5 (διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και επιχειρηματικότητας).

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη». Το πρόγραμμα θα είναι πολυτομεακό και πολυταμειακό (ΕΤΠΑ και Τ.Σ.) και χρηματοδοτεί μέσω των ταμείων αυτών κυρίως τις βασικές υποδομές των μεταφορών και του περιβάλλοντος. Αποσκοπεί δε κυρίως στην εξυπηρέτηση των στόχων των Χρηματοδοτικών Προτεραιοτήτων 3 και 4. Ένα μέρος του προϋπολογισμού που αφορά στο περιβάλλον, και ειδικότερα του Ταμείου Συνοχής, εκχωρείται προς τα 13 ΠΕΠ, προκειμένου να το διαχειρισθούν οι Περιφέρειες για την υλοποίηση κυρίως έργων διαχείρισης υγρών αποβλήτων που αποτελούν υποχρεώσεις και προτεραιότητα της χώρας.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση». Το πρόγραμμα θα είναι πολυτομεακό και μονοταμειακό (ΕΚΤ) και αποσκοπεί κυρίως στην εξυπηρέτηση των στόχων της Χρηματοδοτικής Προτεραιότητας 2.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα». Περιλαμβάνει δράσεις που αποσκοπούν στην εισαγωγή μεταρρυθμίσεων μέσω και νέων τεχνολογιών και πληροφορικής στον Δημόσιο Τομέα. Το πρόγραμμα θα είναι πολυτομεακό και πολυταμειακό (ΕΤΠΑ και ΕΚΤ) και στοχεύει κυρίως στην εξυπηρέτηση των στόχων των Χρηματοδοτικών Προτεραιοτήτων 2 και 5.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Τεχνική Βοήθεια». Το πρόγραμμα θα είναι πολυταμειακό (ΕΤΠΑ, ΕΚΤ και Τ.Σ.) και στοχεύει στην υποστήριξη της λειτουργίας και της εφαρμογής όλων των Ε.Π. που χρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αγροτική Ανάπτυξη». Το πρόγραμμα θα είναι πολυτομεακό και μονοταμειακό (ΕΓΤΑΑ) και στοχεύει κυρίως στην εξυπηρέτηση των στόχων των Χρηματοδοτικών Προτεραιοτήτων 1,2 και 3

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Θάλασσα και Αλιεία». Το πρόγραμμα θα είναι μονοταμειακό (ΕΤΘΑ) και στοχεύει κυρίως στην εξυπηρέτηση των στόχων των Χρηματοδοτικών Προτεραιοτήτων 1 και 3

Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα

Δεκατρία πολυτομεακά και πολυταμειακά Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΠΕΠ), ένα για κάθε μια από τις ελληνικές Περιφέρειες, τα οποία περιλαμβάνουν δράσεις και έργα περιφερειακής κλίμακας και χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ. Στοχεύουν κυρίως στην εξυπηρέτηση των στόχων των Χρηματοδοτικών Προτεραιοτήτων 1, 3 και 4 καθώς και της 2 για τον κοινωνικό αποκλεισμό. Επιπλέον, στα ΠΕΠ θα εκχωρηθεί η διαχείριση σημαντικών πόρων του Τ.Σ. για το Περιβάλλον και κυρίως πόρων που θα κατευθυνθούν στην κάλυψη των υποχρεώσεων της χώρας και των Περιφερειών που αφορούν στα υγρά απόβλητα. Τελικό αποτέλεσμα είναι οι περιφέρειες να διαχειρίζονται το 35% του αθροίσματος των πόρων του ΕΤΠΑ, του ΕΚΤ και του ΤΣ.

Παράλληλα στις 13 περιφέρειες εκχωρείται από το Τομεακό Πρόγραμμα της Αγροτικής Ανάπτυξης η διαχείριση περίπου 30% των πόρων του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης.

3.4 Μέγιστα ποσοστά συγχρηματοδότησης σε επίπεδα άξονα προτεραιότητας ανά Περιφέρεια

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα μέγιστα ποσοστά συγχρηματοδότησης σε επίπεδο άξονα προτεραιότητας για τις 13 ελληνικές Περιφέρειες.

Πίνακας 3.1. Μέγιστα ποσοστά συγχρηματοδότησης σε επίπεδα άξονα προτεραιότητας για τις 13 ελληνικές Περιφέρειες (Πηγή: «3η Εγκύκλιος για την κατάρτιση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020»).

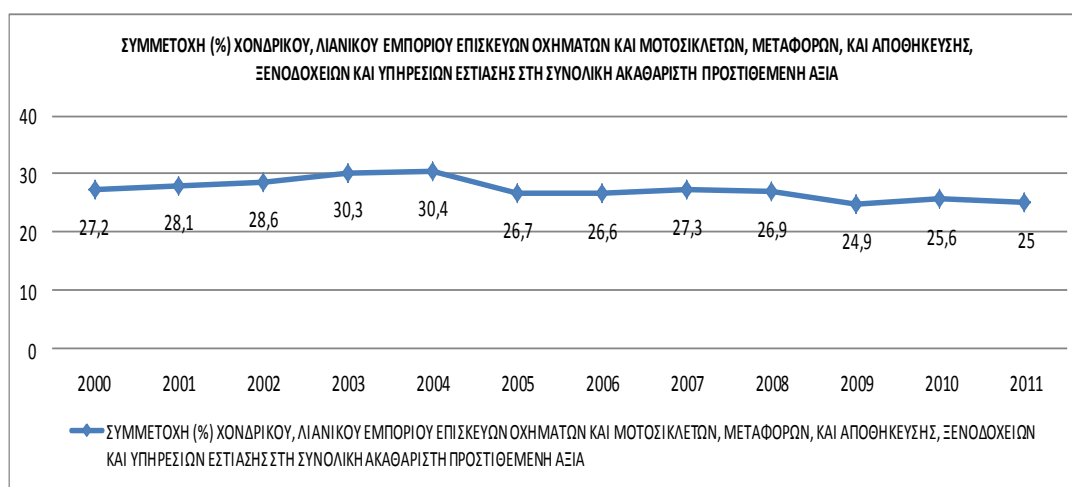
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	% ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
Περισσότερο αναπτυγμένες	Αττική	80%
	Νότιο Αιγαίο	50%
Περιφέρειες σε μετάβαση	Δυτική Μακεδονία	80%
	Στερεά Ελλάδα	50%
	Ιόνια Νησιά	80%
	Πελοπόννησος	80%
	Βόρειο Αιγαίο	80%
	Κρήτη	80%
Λιγότερο αναπτυγμένες	Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	90%
	Κεντρική Μακεδονία	90%
	Ήπειρος	90%
	Θεσσαλία	90%
	Δυτική Ελλάδα	90%

4. Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ, ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

4.1 Εμπόριο: ένας τομέας σημαντικός για την ελληνική οικονομία

Το εμπόριο αποτελεί ένα σημαντικό τομέα τόσο σε όρους ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας όσο και σε όρους απασχόλησης. Συγκεκριμένα, η συμμετοχή του τομέα που περιλαμβάνει το χονδρικό, λιανικό εμπόριο, επισκευές οχημάτων και μοτοσικλετών, μεταφορές και αποθήκευση, ξενοδοχεία και υπηρεσίες εστίασης στη διαμόρφωση της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας στη χώρα ανήλθε στο 25,0 % έτος 2011 (Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή).

Το ποσοστό αυτό ήταν σταθερά υψηλό την περίοδο 2000 – 2011 όπως φαίνεται και από το Σχήμα 4.1 που ακολουθεί.

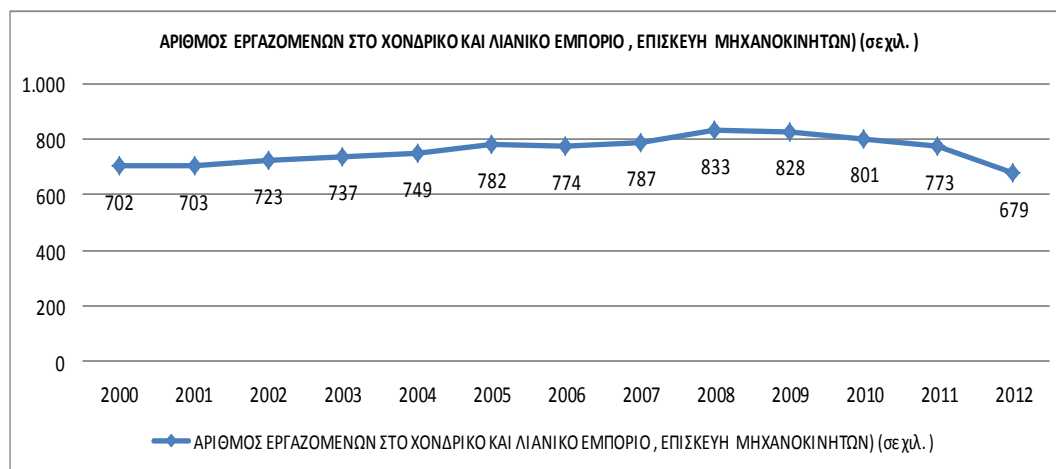
Σχήμα 4.1: Ποσοστό συμμετοχής του τομέα που περιλαμβάνει το χονδρικό, λιανικό εμπόριο, επισκευές οχημάτων και μοτοσικλετών, μεταφορές και αποθήκευση, ξενοδοχεία και υπηρεσίες εστίασης στη διαμόρφωση της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας της χώρας.

Εξ ίσου σημαντική είναι η συμβολή του τομέα του εμπορίου (χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκινήτων) στην απασχόληση. Το έτος 2012 ανήλθε στο 17,9 % της συνολικής απασχόλησης στην ελληνική οικονομία και στο 23,0% της απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα. Σε απόλυτες τιμές ο αριθμός των απασχολούμενων στο τομέα του εμπορίου ανήλθε το έτος αυτό σε 679.350 άτομα (Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή). Διαχρονικά, ο αριθμός των εργαζομένων στον προαναφερόμενο τομέα σημείωσε σταθερή αύξηση την περίοδο 2000 -2008 (με εξαίρεση το έτος 2006) ενώ παρατηρείται πτώση από το 2009 και μετά λόγω της κρίσης (Σχήμα 4.2).

Η ανάπτυξη του τομέα, μάλιστα, καθιστά ορισμένες ελληνικές περιφέρειες «πρωταθλήτριες» στην Ευρωπαϊκή Ένωση όσον αφορά τη συμμετοχή του τομέα του εμπορίου στην απασχόληση στη μη χρηματοοικονομική επιχειρηματική οικονομία. Ειδικότερα, το ποσοστό των απασχολούμενων στο διανεμητικό εμπόριο ως προς στο σύνολο των απασχολούμενων στη μη χρηματοοικονομική επιχειρηματική οικονομία στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας ανέρχεται στο 40,2%, καταλαμβάνοντας την πρώτη θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση των 27, όπου ο αντίστοιχος μέσος όρος είναι 25,8%. Επίσης, η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας καταλαμβάνει την πρώτη θέση μεταξύ των περιφερειών

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

της Ευρωπαϊκής Ένωσης των 27 με κριτήριο το αντίστοιχο ποσοστό για το χονδρικό εμπόριο (15,4% έναντι 7,6 της Ευρωπαϊκής Ένωσης των 27) [6]³.

Σχήμα 4.2: Αριθμός εργαζομένων σε χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκινήτων.

4.2 Το εμπόριο επλήγη καίρια από την οικονομική κρίση

Η συνεχιζόμενη οικονομική κρίση έπληξε καίρια τον τομέα του εμπορίου στη χώρα μας, Βασική αιτία είναι η ραγδαία μείωση του εισοδήματος των πολιτών και η συνακόλουθη πτώση της κατανάλωσης. Επίσης, η απώλεια της αξιοπιστίας της χώρας στις διεθνείς αγορές είχε ως αποτέλεσμα την επιβολή δυσμενέστερων όρων συνεργασίας στις ελληνικές επιχειρήσεις από τους προμηθευτές ενώ το κλίμα αβεβαιότητας σχετικά με την ελληνική οικονομία δυσχέρανε και τις εξαγωγές. Τέλος, λόγω των προβλημάτων του χρηματοπιστωτικού συστήματος, η πλειοψηφία των εμπορικών επιχειρήσεων απώλεσε σχεδόν κάθε πρόσβαση σε χρηματοδότηση, σε μια περίοδο που οι ανάγκες χρηματοδότησης αυξάνονταν δραματικά (λόγω μείωσης των εσόδων, αύξησης των φορολογικών επιβαρύνσεων, μη παροχή πίστωσης από τους προμηθευτές του εξωτερικού κ.λπ.) [3].

Οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στο εμπόριο, με όρους ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας ήταν δυσμενέστερες για τον τομέα χονδρικό, λιανικό εμπόριο, επισκευές οχημάτων και μοτοσικλετών, μεταφορές και αποθήκευση, ξενοδοχεία και υπηρεσίες εστίασης από ότι στο σύνολο της οικονομίας. Ειδικότερα, η ετήσια εκατοστιαία μείωση της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας (σε σταθερές τιμές του 2005) στον προαναφερόμενο τομέα ήταν μεγαλύτερη από τη συνολική (Σχήμα 4.3).

Ακόμα δυσμενέστερα αποτελέσματα δίνει η σύγκριση της ετήσιας εκατοστιαίας μεταβολής της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας (σε σταθερές τιμές) του προαναφερόμενου τομέα με αυτή της Ευρωπαϊκής Ένωσης των 27 και της Ζώνης του Ευρώ των 17 (Σχήμα 4.4) [Πηγή: EUROSTAT].

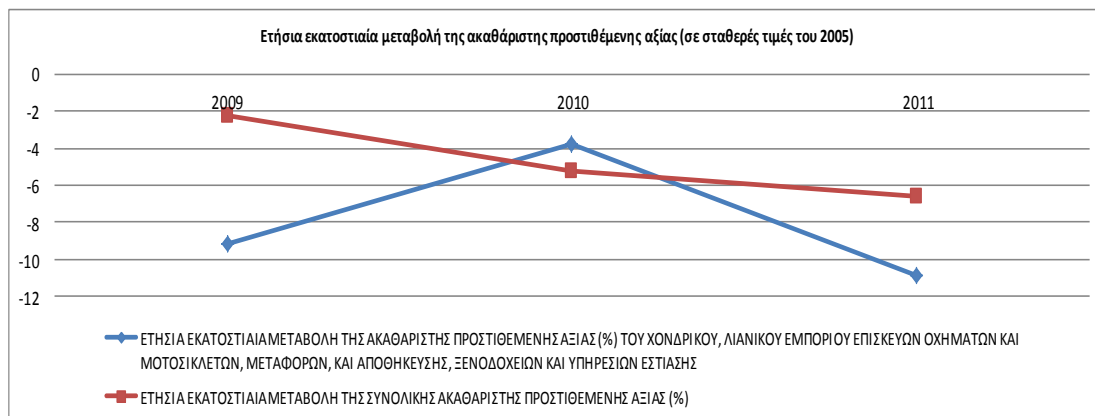
Οι δυσμενείς εξελίξεις τα τελευταία χρόνια επηρέασαν όπως ήταν αναμενόμενο, τα αποτελέσματα των εμπορικών επιχειρήσεων. Σχετική έρευνα της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ελληνικού Εμπορίου [4] σε ατομικές, ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εμπορικές επιχειρήσεις κατέδειξε σημαντική μείωση τόσο του κύκλου εργασιών όσο και των καθαρών αποτελεσμάτων χρήσης προ φόρων (Σχήμα 4.5)

³ Οι αριθμοί σε αγκύλες αναφέρονται στη βιβλιογραφία, η οποία παρατίθεται στο τέλος του κειμένου.

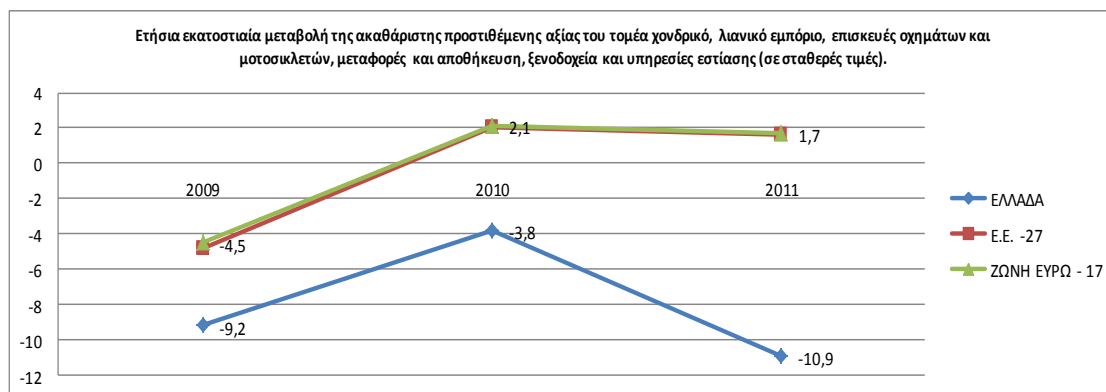
Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

Η ετήσια μεταβολή του κύκλου εργασιών των προαναφερόμενων επιχειρήσεων ήταν -10,2% μεταξύ των ετών 2009 και 2010 και -7,3% μεταξύ των ετών 2010 και 2011. Οι ποσοστιαίες αυτές μειώσεις είναι ωστόσο ασύγκριτα μικρότερες από τις μειώσεις των καθαρών αποτελεσμάτων χρήσης, οι οποίες ανήλθαν αντίστοιχα σε 112,6% και 422,2%.

Η μείωση της δραστηριότητας στον εμπορικό τομέα είχε ως αποτέλεσμα τη μεγάλη απώλεια θέσεων εργασίας. Στον τομέα χονδρικό, λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων απωλέσθησαν μεταξύ των ετών 2008 και 2012 153.208 θέσεις εργασίας ή ποσοστό 18,4%. Το αντίστοιχο ποσοστό για το σύνολο της οικονομίας ανήλθε σε 17,2%.

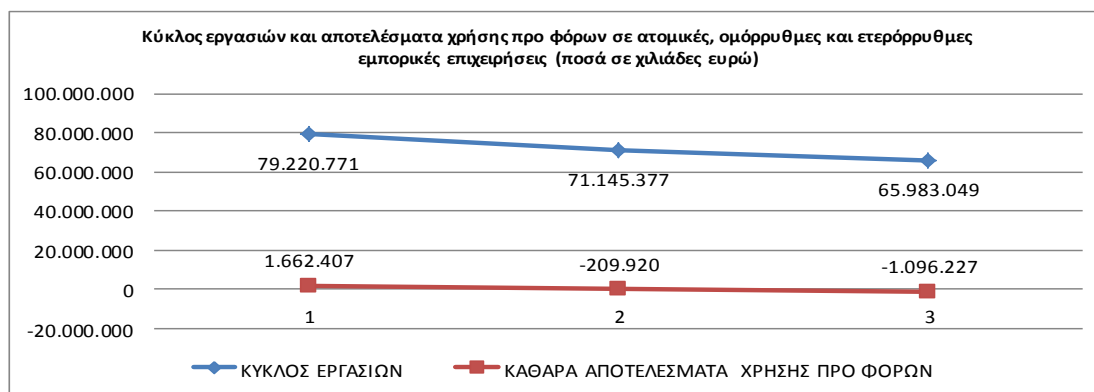

Σχήμα 4.3: Ετήσια εκατοστιαία μεταβολή της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας (σε σταθερές τιμές του 2005)

Σχήμα 4.4: Ετήσια εκατοστιαία μεταβολή της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας του τομέα χονδρικό, λιανικό εμπόριο, επισκευές οχημάτων και μοτοσικλετών, μεταφορές και αποθήκευση, ξενοδοχεία και υπηρεσίες εστίασης (σε σταθερές τιμές).

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

Σχήμα 4.5: Κύκλος εργασιών και αποτελέσματα χρήσης προ φόρων σε ατομικές, ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εμπορικές επιχειρήσεις (ποσά σε χιλιάδες ευρώ).

4.3 Προοπτικές

Σύμφωνα με την τελευταία Ετήσια Έκθεση Ελληνικού Εμπορίου (2013), στην οποία περιέχονται τα αποτελέσματα έρευνας μεταξύ των εμπορικών επιχειρήσεων, οι προβλέψεις για το 2014 συνοψίζονται ως ακολούθως [5]:

- Οι προβλέψεις των εμπορικών επιχειρήσεων για την εξέλιξη των οικονομικών αποτελεσμάτων τους το 2014 παραμένουν απαισιόδοξες, σε χαμηλότερο όμως βαθμό συγκριτικά με πέρυσι.
- Περισσότερες από 5 στις 10 ΟΕ-ΕΕ και ατομικές επιχειρήσεις και 4 στις 10 ΑΕ και ΕΠΕ προβλέπουν ότι οι πωλήσεις και τα κέρδη τους θα είναι μειωμένα.
- Η στασιμότητα είναι η κυρίαρχη τάση όσον αφορά τις επενδύσεις παγίου κεφαλαίου και στις δύο ομάδες επιχειρήσεων (ΟΕ-ΕΕ αφενός και ΑΕ-ΕΠΕ αφετέρου).
- Η απόλυτη πλειονότητα των επιχειρήσεων, ανεξάρτητα από νομική μορφή, προβλέπει στασιμότητα της απασχόλησης, παράλληλα όμως περιορίστηκαν τα ποσοστά των εταιρειών που προβλέπουν μείωση της απασχόλησης.
- Η απαισιοδοξία για τη ρευστότητα συνεχίζεται, με σχεδόν 6 στις 10 ΟΕ-ΕΕ και ατομικές επιχειρήσεις και 4 στις 10 ΑΕ και ΕΠΕ να προβλέπουν επιδείνωση της ρευστότητάς τους το 2014.

Όσον αφορά την επιβίωση στην οικονομική κρίση, τα σχετικά αποτελέσματα είναι συνοπτικά τα εξής:

- Σχεδόν 4 στις 10 ΑΕ και ΕΠΕ και 5 στις 10 ΟΕ-ΕΕ και ατομικές επιχειρήσεις θεωρούν αρκετά ή πολύ πιθανό να μην μπορούν να ανταποκριθούν στις τρέχουσες υποχρεώσεις τους το 2013.
- Το 17% των ΟΕ-ΕΕ και ατομικών επιχειρήσεων και το 10% των ΑΕ και ΕΠΕ θεωρούν πολύ πιθανή την παύση εργασιών τους (λουκέτο) μέσα στο 2013.
- Ο περιορισμός του κόστους λειτουργίας και η μείωση τιμών είναι οι δύο κυρίαρχες επιλογές των επιχειρήσεων, ανεξάρτητα από νομική μορφή, για την αντιμετώπιση της κρίσης, ενώ η μείωση προσωπικού αντιστοιχεί σε ποσοστό αρκετά μικρότερο στις ΟΕ-ΕΕ και ατομικές επιχειρήσεις (5,9%) σε σχέση με τις ΑΕ και ΕΠΕ (13,0%).

Από τα προαναφερόμενα προκύπτει ότι οι προοπτικές για το Ελληνικό Εμπόριο δεν είναι βραχυπρόθεσμα αισιόδοξες.

Μία άλλη σημαντική παράμετρος που καθορίζει τις προοπτικές του Ελληνικού Εμπορίου είναι και η τάση για απελευθέρωση και άρση των περιορισμών που υπάρχουν στην άσκηση εμπορικών δραστηριοτήτων. Σχετική μελέτη του ΟΟΣΑ με τίτλο “Hellenic Competition Commission, OECD Competition Assessment Reviews – Greece” [10] προτείνει προς την κατεύθυνση αυτή συγκεκριμένες δράσεις για τον τομέα του Εμπορίου όπως η πλήρης απελευθέρωση της λειτουργίας των εμπορικών καταστημάτων τις Κυριακές. Επίσης προτείνει την αντικατάσταση των περιορισμών που αφορούν την προώθηση των προϊόντων (με εκπτώσεις, κουπόνια, δώρα κλπ.) με ένα οδηγό για τον τρόπο με τον οποίο οι καταναλωτές θα πρέπει να ενημερώνονται για τις τιμές. Αντίστοιχες προτάσεις διατυπώνονται και για τις εποχικές πωλήσεις και τις εκπτώσεις. Επιπροσθέτως, προτείνεται η άρση των περιορισμών που διέπουν τη λειτουργία των υπαίθριων αγορών. Τέλος, στη μελέτη προτείνεται η άρση των θεσμικών περιορισμών στην εμπορία συγκεκριμένων προϊόντων όπως τα φάρμακα, τα καύσιμα, τα βιβλία κλπ.

Από τα προαναφερόμενα προκύπτει ότι οι προτάσεις του ΟΟΣΑ αφορούν αλλαγές στο υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο και επομένως δεν απαιτούν σημαντικούς πόρους ώστε να αποτελέσουν αντικείμενο παρεμβάσεων στο ΕΣΠΑ 2014-2020. Εντούτοις, επισημαίνεται ότι ότι η εφαρμογή τους θα δημιουργήσει ένα νέο τοπίο στον τομέα του Εμπορίου.

5. ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ (ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΗΣ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΚΟΝΑ ΜΕΧΡΙ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΤΡΕΧΟΥΣΑΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ)

Οι παρεμβάσεις του ΕΣΠΑ 2007-2013 που αφορούν τον τομέα του Εμπορίου είναι δυνατό να διακριθούν στις ακόλουθες κατηγορίες:

- Ανάπτυξη υποδομών (υλικών και άυλων)
- Ενισχύσεις προς τις επιχειρήσεις
- Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού
- Βελτίωση της διοικητικής ικανότητας της δημόσιας διοίκησης

Τα έργα που χειρίστηκε ή χειρίζεται η ΕΥΔΕΔ εμπορίου παρουσιάζονται σε τρεις πίνακες στα παραρτήματα V. Ο πρώτος από τους πίνακες παρουσιάζει τα έργα που βρίσκονται στη φάση του σχεδιασμού και της ένταξης, ο δεύτερος τα έργα που βρίσκονται στη φάση της διενέργειας διαγωνισμού είτε υλοποιούνται και ο τρίτος τα έργα κρατικών ενισχύσεων με χειριστή τη ΕΥΣΕΔ Εμπορίου.

Επιπρόσθετα, επισυνάπτονται και τα έργα φορέων στον τομέα του Εμπορίου (Παράρτημα VI).

5.1 Ανάπτυξη υποδομών

Παρεμβάσεις στο πεδίο των υποδομών (υλικών και άυλων) που αφορούν τον τομέα του Εμπορίου, όπως το Εθνικό Παρατηρητήριο ΜΜΕ, το Παρατηρητήριο Εμπορίου (πιλοτική λειτουργία), υλοποιούνται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα» (ΕΠΑΕ).

Επειδή τα έργα αυτά έχουν «οριζόντιο» δηλ. πανελλαδικό χαρακτήρα και το ΕΠΑΕ έχει ως πεδίο παρέμβασης μόνο τις 8 Περιφέρειες του Στόχου 1, για να καλυφθεί το σύνολο της χώρας εκχωρούνται πόροι προς την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠΑΕ από τα αντίστοιχα ΠΕΠ, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο τέλος του Κεφαλαίου 1.

Επίσης στο πλαίσιο του ΕΠΑΕ λειτουργούν τα χρηματοοικονομικά εργαλεία για τη χρηματοδότηση επιχειρήσεων (Πρωτοβουλία Jeremie-ανακυκλούμενες πιστώσεις).

Στις υποδομές εντάσσονται και έργα που υλοποιούν Επιμελητήρια και άλλοι φορείς όπως η ανάπτυξη ολοκληρωμένων πληροφοριακών συστημάτων, ψηφιακών κέντρων για τη διοικητική εξυπηρέτηση και την αύξηση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων. Τα έργα αυτά στις 8 Περιφέρειες του Στόχου 1 χρηματοδοτούνται από Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ψηφιακή Σύγκλιση» ενώ στις υπόλοιπες 5 από τα οικεία ΠΕΠ. Επίσης, στο πλαίσιο του Γ' ΚΠΣ υλοποιήθηκαν έργα που αξιοποιούν τη ψηφιακή τεχνολογία όπως portal και κέντρα παροχής υπηρεσιών ηλεκτρονικού επιχειρείν.

5.2. Ενισχύσεις προς τις επιχειρήσεις

Ενισχύσεις προς τις επιχειρήσεις (συμπεριλαμβανομένων αυτών του εμπορικού τομέα) παρέχονται τόσο από τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα όσο και από τομεακά

Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΕΠΑΕ και Εθνικό Αποθεματικό Απροβλέπτων). Ακολουθεί συνοπτική αναφορά για την κάθε μία κατηγορία προγραμμάτων.

5.2.1 Ενισχύσεις προς τις επιχειρήσεις στο πλαίσιο των ΠΕΠ

Πρόκειται για προγράμματα ενίσχυσης επιχειρήσεων (μικρομεσαίων επιχειρήσεων - ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένων των εμπορικών) που χρηματοδοτήθηκαν αποκλειστικά από τα ΠΕΠ μετά από σχετική ενιαία προκήρυξη που αφορούσε όλη τη χώρα. Μέχρι σήμερα έχουν υλοποιηθεί δύο προγράμματα ενίσχυσης επιχειρήσεων και πρόκειται να ξεκινήσει άμεσα η υλοποίηση ενός τρίτου.

Η προκήρυξη για τον πρώτο κύκλο ενισχύσεων έγινε το 2007 και αφορούσε υφιστάμενες επιχειρήσεις των τομέων του εμπορίου και των υπηρεσιών. Τα σχετικά έργα έχουν ολοκληρωθεί.

Η προκήρυξη για το δεύτερο κύκλο ενισχύσεων έγινε το 2009 και αφορούσε υφιστάμενες επιχειρήσεις στους τομείς του εμπορίου, των υπηρεσιών, της μεταποίησης και του τουρισμού. Τα σχετικά έργα έχουν ολοκληρωθεί.

Η προκήρυξη για τον τρίτο κύκλο ενισχύσεων έγινε το 2013 και αφορούσε την ενίσχυση υφισταμένων επιχειρήσεων όσο και τη δημιουργία νέων σε επιλεγμένους κλάδους της μεταποίησης, του τουρισμού, του εμπορίου και των υπηρεσιών. Δεν συμπεριελάμβανε τους κλάδους του λιανικού εμπορίου. Μέχρι σήμερα έχουν επιλεγεί τα προς ενίσχυση επενδυτικά σχέδια και αναμένεται η υπογραφή των συμβάσεων με τις επιχειρήσεις.

5.2.2 Ενισχύσεις προς τις επιχειρήσεις στο πλαίσιο των τομεακών ΕΠ

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα» αποτελεί το βασικό τομεακό πρόγραμμα ενίσχυσης των εμπορικών επιχειρήσεων. Παράδειγμα αποτελούν οι δράσεις «Εξωστρέφεια», για την οποία η περίοδος υποβολής προτάσεων έληξε τον Οκτώβριο του 2013. Ένα άλλο παράδειγμα αποτελεί η «Δράση ενίσχυσης των εταιρειών χερσαίων οδικών εμπορευματικών μεταφορών» Χαρακτηριστικό των δράσεων του ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα» είναι ότι αυτές είναι περισσότερο στοχοθετημένες και εξειδικευμένες σε σύγκριση με τις αντίστοιχες δράσεις των ΠΕΠ.

Στον τομέα των εφαρμογών των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών δράσεις για τις εμπορικές επιχειρήσεις χρηματοδοτεί το Επιχειρησιακό πρόγραμμα «Ψηφιακή Σύγκλιση».

Επειδή οι σχετικές προκηρύξεις αφορούν όλη την Ελλάδα και τα ανωτέρω ΕΠ έχουν ως πεδίο παρέμβασης μόνο τις 8 Περιφέρειες του Στόχου 1, για να καλυφθεί το σύνολο της χώρας εκχωρούνται πόροι προς την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠΑΕ από τα αντίστοιχα ΠΕΠ.

Τέλος, στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εθνικό Αποθεματικό Απροβλέπτων» ενισχύεται (με μικρά ποσά) η γυναικεία επιχειρηματικότητα και στον τομέα του εμπορίου, στις 8 Περιφέρειες του Στόχου «Σύγκλιση».

5.3 Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού

Οι δράσεις για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού (εργαζομένων και ανέργων) υλοποιούνται κυρίως στο πλαίσιο του ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού». Για παράδειγμα, το Ινστιτούτο Μικρών Επιχειρήσεων της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδας (ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ) έχει αναλάβει την υλοποίηση «Προγράμματος κατάρτισης/επανακατάρτισης για αυτοαπασχολούμενους και

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

εργαζόμενους σε επιχειρήσεις σε όλους τους κλάδους της οικονομίας με στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς τους».

Επίσης, δράσεις που αφορούν το ανθρώπινο δυναμικό υλοποιούνται στο πλαίσιο του ΕΠ «Εθνικό Αποθεματικό Απροβλέπτων». Ενδεικτικά αναφέρεται το Ολοκληρωμένο πρόγραμμα για άνεργους και επαπειλούμενους άνεργους των βιομηχανικών κλάδων της ευρύτερης περιοχής Πειραιά, μέσω της παροχής υπηρεσιών επαγγελματικής συμβουλευτικής και κατάρτισης/επανακατάρτισης, το οποίο υλοποιείται από το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Πειραιά.

Τέλος, στις 31/12/13 έληξε η προθεσμία υποβολής αίτησης στο «Πρόγραμμα Συμβουλευτικής & Επανακατάρτισης Ανέργων – 2η Ευκαιρία», το οποίο αφορά και απολυμένους – άνεργους και από τον τομέα του λιανικού εμπορίου και χρηματοδοτείται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Εθνικό Αποθεματικό Απροβλέπτων». Το πρόγραμμα υλοποιείται σε όλες τις Περιφέρειες εκτός από το Νότιο Αιγαίο και τη Στερεά Ελλάδα.

5.4 Αποτίμηση δράσεων

ΕΣΠΑ 2007-2013

Το μέγεθος της χρηματοδότησης των εμπορικών επιχειρήσεων από τα ΠΕΠ στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2007-2013 είναι πολύ σημαντική, τόσο ως προς τον αριθμό των ωφελούμενων επιχειρήσεων όσο και ως προς το μέγεθος της χρηματοδότησης. Στον Πίνακα 5.1 που ακολουθεί παρουσιάζεται ο αριθμός και ο επιλέξιμος προϋπολογισμός των επενδύσεων επιχειρήσεων εμπορίου και υπηρεσιών που **ολοκληρώθηκαν** σε συνέχεια σχετικής προκήρυξης του έτους 2007.

Πίνακα 5.1. Αριθμός και επιλέξιμος προϋπολογισμός των επενδύσεων επιχειρήσεων εμπορίου και υπηρεσιών που ολοκληρώθηκαν σε συνέχεια σχετικής προκήρυξης των πέντε ΠΕΠ 2007-2013 (1^η προκήρυξη, έτος 2007).

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ (ΕΥΡΩ)
Στερεά Ελλάδα	513	44.315.206
Πελοπόννησος	655	57.519.543
Νότιο Αιγαίο	629	54.515.096
Κρήτη	859	73.216.753
Κεντρική Μακεδονία	1.819	155.327.187
Ιονίων Νήσων	353	29.815.355
Θεσσαλία	786	66.926.615
Ήπειρος	457	39.074.250
Δυτική Μακεδονία	406	33.005.996
Δυτική Ελλάδα	593	51.812.670
Βόρειο Αιγαίο	406	35.252.532
Αττική	2.985	253.407.529
Ανατ. Μακεδονία - Θράκη	656	56.260.456
ΣΥΝΟΛΟ	11.117	950.449.188

Από τα στοιχεία του ανωτέρω πίνακα προκύπτει ότι στο πλαίσιο της ανωτέρω προκήρυξης ολοκληρώθηκαν περισσότερα από 11 χιλιάδες επενδυτικά σχέδια με συνολικό επιλέξιμο προϋπολογισμό που υπερέβη τα 950 εκατ. ευρώ με ουσιαστική συμμετοχή όλων των περιφερειών στη δράση.

Αντίθετα με την προηγούμενη δράση, από τα στοιχεία έργων με δικαιούχους Επιμελητήρια που αναφέρονται στο Παράρτημα VI της παρούσας έκθεσης, προκύπτει ότι πολλά από αυτά έχουν μηδενικές πληρωμές. Σύμφωνα με την Έκθεση του Συμβούλου Αξιολόγησης κατά τη διάρκεια υλοποίησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ψηφιακή Σύγκλιση», η τιμή στόχος του δείκτη «Χρηματοδοτούμενες ηλεκτρονικές υπηρεσίες των Επιμελητηρίων προς τις επιχειρήσεις» για το έτος 2015 είναι 11, ο στόχος των ενταγμένων έργων είναι υψηλότερος (17) αλλά ο βαθμός επιτευξιμότητας της δράσης χαρακτηρίζεται «χαμηλός». Παρόμοια εικόνα εμφανίζεται και για τις 5 «μεταβατικές» περιφέρειες (εκτός από τη Δυτική Μακεδονία και την Στερεά Ελλάδα όπου ο σχετικός χαρακτηρισμός είναι «μεσαίος». Δεδομένου ότι το έτος που διανύουμε είναι έτος «νοικοκυρέματος» και εξυγίανσης των έργων και των προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2007-2013 με στόχο το ομαλό κλείσιμο χωρίς ανολοκλήρωτα έργα που δεν μπορούν να μεταφερθούν στο επόμενο ΕΣΠΑ, προτείνεται ο άμεσος εντοπισμός των αιτιών της καθυστέρησης και η λήψη των απαραίτητων διορθωτικών μέτρων καθώς και η στενή παρακολούθηση της υλοποίησης αυτών από φορέα με σχετική διαχειριστική εμπειρία. Σε αντίθετη περίπτωση τα έργα απεντάσσονται.

Σύμφωνα με στοιχεία της Έκθεσης του Συμβούλου Αξιολόγησης κατά τη διάρκεια υλοποίησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ψηφιακή Σύγκλιση», στον κλάδο «Ζ. ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΙΚΛΕΤΩΝ», κατανέμεται το 25,6% του προϋπολογισμού των ενταγμένων έργων κρατικών ενισχύσεων του ΕΠ ΨΣ και το οποίο αντιστοιχεί σε 747 ενταγμένα έργα κρατικών ενισχύσεων στις Δράσεις E-services, E-security, Digi-content, Digi-retail και Ψηφιακό Μέλλον I και II, συνολικού προϋπολογισμού 17,96 εκ. €. Επίσης, σημαντικό μέρος του προϋπολογισμού των ενταγμένων έργων κατανέμεται επίσης στον κλάδο «Η. ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ», όπου ενισχύονται 313 επιχειρήσεις και κατανέμεται το 4,9% του συνολικού π/υ των ενταγμένων έργων κρατικών ενισχύσεων.

Έργα προτεραιότητας στο ίδιο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα αποτελούν η «Ανάπτυξη Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Προμηθειών (ΕΣΗΔΠ) (e-procurement) και η «Ενίσχυση Επιχειρήσεων Λιανεμπορίου για την Υλοποίηση Ψηφιακών Επενδύσεων (Digi-Retail).

Το πρώτο έργο αφορά στην ενός Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος, το οποίο αναλύεται σε ένα σύνολο διακριτών υποσυστημάτων που λειτουργούν παράλληλα και αλληλεπιδραστικά και το οποίο περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

Διαδικτυακή Πύλη (Portal) Δημοσίων Προμηθειών

- Κατάρτιση – Τροποποίηση Ε.Π.Π.
- Σχεδιασμό Διαγωνισμών και Διάχυση Πληροφοριών
- Συμφωνίες Πλαίσιο και Ανταγωνιστικός Διάλογος
- Ηλεκτρονικές Δημοπρασίες
- Ηλεκτρ. Παραγγελίες
- Ηλεκτρ. Τιμολόγηση
- Ηλεκτρ. Καταλόγους
- Δυναμικά Συστήματα Αγορών

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

- Δημιουργία, Υποβολή και Αξιολόγηση Προσφορών
- Αξιολόγηση Ενστάσεων
- Διαχείριση Συμβάσεων
- Απολογισμό Ε.Π.Π.
- Επιτελική Πληροφόρηση
- Ηλεκτρονική Διαχείριση Ροών Εργασίας & Εγγράφων
- Ηλεκτρονικό Πρωτόκολλο
- Δυνατότητα Ηλεκτρονικών Πληρωμών και Παρακολούθησης Εγγυητικών Επιστολών.

Το δεύτερο έργο προτεραιότητας αφορά στην ενίσχυση επιχειρήσεων λιανεμπορίου για τη βελτίωση της εσωτερικής τους διαχείρισης, τη μείωση του κόστους λειτουργίας τους, με αυτοματοποίηση των διαδικασιών διαχείρισης αποθήκης, πωλήσεων, αγορών κλπ. και την ψηφιακή ενίσχυση της εξωστρέφειας και την πρόσβαση σε νέα καταναλωτικά κοινά, (ηλεκτρονική προβολή και προώθηση).

Σύμφωνα με στοιχεία της Έκθεσης του Συμβούλου Αξιολόγησης κατά τη διάρκεια υλοποίησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα (ΕΠΑΕ) 2007-2013», τα στοιχεία ενταγμένων έργων κρατικών ενισχύσεων για τους τρεις κλάδους του Εμπορίου είναι τα εξής (Πίνακας 5.2):

Πίνακας 5.2. Στοιχεία ενταγμένων έργων κρατικών ενισχύσεων για τους κλάδους του Εμπορίου στο ΕΠΑΕ.

ΚΛΑΔΟΣ	ΕΡΓΑ	ΕΝΤΑΞΕΙΣ (ΕΥΡΩ)
Λιανικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών	381	11.731.047,63
Χονδρικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών	104	6.344.973,73
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο· επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών	103	4.374.219,84
ΣΥΝΟΛΟ	588	22.450.241,20

Επίσης, σύμφωνα με την ίδια έκθεση, οι δράσεις ανάπτυξης υποδομών στον Τομέα του Εμπορίου περιλαμβάνουν δύο (2) ενταγμένα έργα (σύσταση & πιλοτική λειτουργία Εθνικού Παρατηρητηρίου Εμπορίου και Εμπειρογνωμοσύνη καταγραφής και ελέγχου τεκμηρίωσης των τιμών ενδο-ομιλικών συναλλαγών των ελληνικών επιχειρήσεων), συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης 867.571,15 € (0,15% του συνολικού προϋπολογισμού εντάξεων του Άξονα 3. Στις δράσεις αυτές θα πρέπει να προστεθεί και η παραγωγή Ελληνικού Προτύπου για τον καθορισμό των απαιτήσεων προς τις οποίες πρέπει να συμμορφώνονται τα εμπορικά και άλλα καταστήματα και οι χώροι συνάθροισης κοινού, προκειμένου να αξιολογούνται ως «Φιλικά σε άτομα με αναπηρίες». Σύμφωνα με την έκθεση, αποτελεί έργο σημείο αναφοράς και υποχρέωση της πολιτείας για την ισότιμη μεταχείριση των πολιτών που αντιμετωπίζουν πρόβλημα αναπηρίας. Ο προϋπολογισμός της πράξης ανέρχεται σε 300 χιλ. € (ΔΔ).

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

Στο πλαίσιο του παραδοτέου, και σε συνεργασία με την ΕΥΣΕΔ, ζητήθηκε η συνδρομή της Ειδικής Υπηρεσίας του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΟΠΣ) για έργα:

- Γ' ΚΠΣ που αφορούν εμπόριο και επιμελητήρια
- κρατικών ενισχύσεων ΕΣΠΑ σε επιχειρήσεις ή φυσικά πρόσωπα που έχουν σχέση με την οικονομική δραστηριότητα «Χονδρικό και Λιανικό εμπόριο»,
- έργα του ΕΣΠΑ σύμφωνα με κριτήριο τους δυνητικούς δικαιούχους στο τομέα του Εμπορίου

Ως προς τα στοιχεία του ΕΣΠΑ 2007-2013, οι εγγραφές των έργων Κρατικών Ενισχύσεων ανήλθαν στις 34.130 ενώ οι εγγραφές των έργων Δυνητικών Δικαιούχων φορέων Εμπορίου ανήλθαν στις 151.

Οι αποτίμηση των έργων των φορέων Εμπορίου δεν αφορούν την αποτίμηση των ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ των Παρεμβάσεων στον τομέα, αλλά δευτερογενή επεξεργασία των στοιχείων που παραχωρήθηκαν από το ΟΠΣ στον ανάδοχο.

Φορείς του Εμπορίου

Ως προς τους φορείς του Εμπορίου στο πλαίσιο του Ε.Π. Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα ο ΕΟΜΜΕΧ χρηματοδοτήθηκε για δύο Έργα ως ακολούθως:

Έργο: Αξιολόγηση προτάσεων επιχειρηματικών σχεδίων από τον ΕΟΜΜΕΧ

Προϋπ/σμός Δημόσιας Δαπάνης	554.384 €	Το έργο αφορά την υποστήριξη της αξιολόγησης 6131 προτάσεων επιχειρηματικών σχεδίων που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο των προκηρύξεων κρατικών ενισχύσεων για Νεανική και Γυναικεία Επιχειρηματικότητα και 73 προτάσεων επιχειρηματικών σχεδίων της προκήρυξης «ΕΝΔΥΣΗ – ΥΠΟΔΗΣΗ – ΝΕΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ», που υποβλήθηκαν. Επίσης περιλαμβάνονται ενέργειες που αφορούν την προβολή και ενημέρωση των ενδιαφερομένων και των φορέων – κοινωνικών εταιριών όπως, ενημερωτικές εκδηλώσεις, συμμετοχή σε εκθέσεις,, έντυπο και ηλεκτρονικό ενημερωτικό υλικό κλπ. Το έργο έχει ολοκληρωθεί.
Πληρωμές	554.384 €	
Ολοκλήρωση	100 %	
Έναρξη	01/06/2009	
Λήξη	05/07/2012	
Υποέργα	3	

Έργο: Παρακολούθηση Κρατικών Ενισχύσεων από τον ΕΟΜΜΕΧ

Προϋπ/σμός Δημόσιας Δαπάνης	306.420 €	Το έργο αφορά την υποστήριξη της διαχείρισης και παρακολούθησης (Έλεγχοι, πιστοποιήσεις, εκταμιεύσεις κλπ) των 2550 ενταγμένων έργων κρατικών ενισχύσεων στις δράσεις: Νεανική και Γυναικεία επιχειρηματικότητα καθώς και στη δράση Ένδυση – Υπόδηση – Νέες προοπτικές, από τον ΕΟΜΜΕΧ.
Πληρωμές	306.420 €	
Ολοκλήρωση	100 %	
Έναρξη	01/01/2009	
Λήξη	05/07/2012	
Υποέργα	3	

Σχετικά με τα Προγράμματα Εδαφικής και Διασυνοριακής Συνεργασίας και στο πλαίσιο των Προγραμμάτων:

- Πρόγραμμα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας Ελλάδα - Κύπρος
- Πρόγραμμα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας Ελλάδα - Βουλγαρία
- Greece - the former Yugoslav Republic of Macedonia IPA Cross Border Programme
- Greece - Albania IPA Cross-Border Programme 2007 - 2013

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

Οι κατηγορίες δαπανών, οι τίτλοι και οι δικαιούχοι των έργων παρουσιάζονται στους επόμενους δύο Πίνακες:

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ	Π/Υ ΕΝΤΑΞΗΣ ΣΥΓΧΡ. ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΣΥΓΧΡ. ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΣΥΓΧΡ. ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ
ΣΥΝΟΛΟ	4.635.541,75	4.635.541,75	2.734.641,20
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΑ	3.183.218,50	3.183.218,50	1.928.245,22
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΞΑΓΩΓΕΩΝ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΣΕΒΕ) ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΛΕΚΤΙΚΗΣ - ΕΤΟΙΜΟΥ ΕΝΔΥΜΑΤΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - Σ.Ε.Π.Ε.Ε.	1.452.323,25	1.452.323,25	806.395,98

Τα Έργα Εδαφικής και Διασυνοριακής Συνεργασίας παρατίθενται στο Παράρτημα VI.

Ως προς τα Έργα ΕΚΤ του Ε.Π. Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού οι φορείς του Εμπορίου Χρηματοδοτήθηκαν όπως παρακάτω:

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ	Π/Υ ΕΝΤΑΞΗΣ ΣΥΓΧΡ. ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΣΥΓΧΡ. ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΣΥΓΧΡ. ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ
ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ	35.300.959,39	26.159.436,45	9.250.027,59
ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΑΛΥΜΝΟΥ "Ο ΕΡΜΗΣ"_ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΘΕΣΕΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	196.312,50	196.312,50	78.487,00
ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ-ΙΝΣΤ/ΤΟ ΜΙΚΡΩΝ ΕΠΙΧ ΓΕΝ. ΣΥΝ/ΔΙΑ ΕΠΑΓΓ/ΤΙΩΝ ΒΙΟΤΕΧΝΩΝ ΕΜΠΟΡΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ	21.593.646,89	17.604.393,56	5.700.739,83
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ	4.650.000,00	0	0

Τα Έργα του Ε.Π. Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού παρατίθενται στο Παράρτημα VI.

Ως προς τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα οι προϋπολογισμοί και οι Πληρωμές των έργων σε σχέση με φορείς Εμπορίου παρατίθενται στον ακόλουθο Πίνακα:

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ	Π/Υ ΕΝΤΑΞΗΣ ΣΥΓΧΡ. ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΣΥΓΧΡ. ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΣΥΓΧΡ. ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ
ΣΥΝΟΛΟ	15.887.523,83	2.887.307,51	1.086.843,23
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΑ	8.426.928,76	2.281.738,92	715.558,76
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ (ΟΠΕ)	4.700.000,00	0,00	0,00
ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ-ΙΝΣΤ/ΤΟ ΜΙΚΡΩΝ ΕΠΙΧ ΓΕΝ. ΣΥΝ/ΔΙΑ ΕΠΑΓΓ/ΤΙΩΝ ΒΙΟΤΕΧΝΩΝ ΕΜΠΟΡΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ	1.700.000,00	0,00	0,00
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ	407.037,96	31.881,60	0,00
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ (ΟΠΕ)	4.700.000,00	0,00	0,00
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΞΑΓΩΓΕΩΝ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΣΕΒΕ)	261.983,53	201.819,32	0,00

Τα Έργα ΠΕΠ παρατίθενται στο Παράρτημα VI.

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

Στο Ε.Π. Εθνικό Αποθεματικό Απροβλέπτων υπάρχει μία εγγραφή του ΕΒΕΠ (ΕΜΠΟΡΙΚΟ-ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΠΕΙΡΑΙΑ) για το «Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα για άνεργους και επαπειλούμενους άνεργους των βιομηχανικών κλάδων της ευρύτερης περιοχής του Πειραιά, μέσω της παροχής υπηρεσιών επαγγελματικής συμβουλευτικής, κατάρτισης/επανακατάρτισης με στόχο την αναβάθμιση των επαγγελματικών τους δεξιοτήτων» με δαπάνες όπως στον ακόλουθο Πίνακα:

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ	Π/Υ ΕΝΤΑΞΗΣ ΣΥΓΧΡ. ΔΔ	ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΣΥΓΧΡ. ΔΔ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΣΥΓΧΡ. ΔΔ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΑ ΕΒΕΠ (ΕΜΠΟΡΙΚΟ-ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΠΕΙΡΑΙΑ)	8.000.000,00	7.761.650,00	7.388.408,57

Στο Ε.Π. Ψηφιακή Σύγκλιση οι προϋπολογισμοί των Έργων οι Πληρωμές καθώς και οι τίτλοι των έργων σε σχέση με φορείς Εμπορίου παρατίθενται στους ακόλουθους δύο Πίνακες:

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ	Π/Υ ΕΝΤΑΞΗΣ ΣΥΓΧΡ. ΔΔ	ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΣΥΓΧΡ. ΔΔ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΣΥΓΧΡ. ΔΔ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΑ	6.051.022,60	4.057.650,32	2.054.394,64
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ	535.179,54	41.918,40	0,00
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΞΑΓΓΕΩΝ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΣΕΒΕ)	222.116,47	171.107,68	0,00

Τα Έργα του Ε.Π. Ψηφιακή Σύγκλιση παρατίθενται στο Παράρτημα VI.

Στο Ε.Π. Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση οι προϋπολογισμοί των Έργων οι Πληρωμές καθώς και οι τίτλοι των έργων σε σχέση με φορείς Εμπορίου παρατίθενται στους ακόλουθους δύο Πίνακες:

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ	Π/Υ ΕΝΤΑΞΗΣ ΣΥΓΧΡ. ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΣΥΓΧΡ. ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΣΥΓΧΡ. ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ
ΣΥΝΟΛΟ	4.049.250,00	3.902.424,84	1.929.034,97
ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ	1.552.500,00	1.411.674,84	686.831,12
ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ-ΙΝΣΤ/ΤΟ ΜΙΚΡΩΝ ΕΠΙΧ ΓΕΝ. ΣΥΝ/ΔΙΑ ΕΠΑΓΓ/ΤΙΩΝ ΒΙΟΤΕΧΝΩΝ ΕΜΠΟΡΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ	2.496.750,00	2.490.750,00	1.242.203,85

Τα Έργα του Ε.Π. Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση παρατίθενται στο Παράρτημα VI.

Στο Ε.Π. Διοικητική Μεταρρύθμιση 2007-2013 οι προϋπολογισμοί των Έργων οι Πληρωμές καθώς και οι τίτλοι των έργων σε σχέση με φορείς Εμπορίου παρατίθενται στους ακόλουθους δύο Πίνακες:

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ	Π/Υ ΕΝΤΑΞΗΣ ΣΥΓΧΡ. ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΣΥΓΧΡ. ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΣΥΓΧΡ. ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ
ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ	300.000,00	300.000,00	109.280,37
ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ-ΙΝΣΤ/ΤΟ ΜΙΚΡΩΝ ΕΠΙΧ ΓΕΝ. ΣΥΝ/ΔΙΑ ΕΠΑΓΓ/ΤΙΩΝ ΒΙΟΤΕΧΝΩΝ ΕΜΠΟΡΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ	4.086.934,39	3.370.115,62	3.050.563,13
ΕΜΠΟΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ Ι Π ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	1.289.365,63	1.164.365,63	921.706,59

Τα Έργα του Ε.Π. Διοικητική Μεταρρύθμιση 2007-2013 παρατίθενται στο Παράρτημα VI.

Κρατικές Ενισχύσεις

Οι καταγραφές των κρατικών ενισχύσεων σε **Χονδρικό και Λιανικό Εμπόριο** ανήλθαν στις 34.730. Ο Προϋπολογισμός των ενταγμένων έργων ανήλθε στα 915.530.300 περίπου € ενώ οι πληρωμές στα 617.000.450 περίπου €.

Οι ενισχύσεις του **Ε.Π. Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού** μέσω του ΟΑΕΔ είχαν προϋπολογισμό 252.002.565,69 € ενώ οι πληρωμές είναι 129.980.796,61 € σε 16.951 καταγραφές.

Οι ενισχύσεις του **Ε.Π. Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα** μέσω της ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ είχαν προϋπολογισμό 668.677,15 € ενώ οι πληρωμές είναι 158.389,89 € σε 9 καταγραφές, ενώ οι ενισχύσεις μέσω του ΕΟΜΜΕΧ είχαν προϋπολογισμό 18.852.202,81 και οι πληρωμές είναι 9.137.784,62 € σε 573 καταγραφές

Οι ενισχύσεις από τα **Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα** έχουν όπως ακολούθως:

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ	ΚΑΤΑΓΡΑΦΕΣ	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ
ΣΥΝΟΛΟ	13.342	544.471.335,90	434.691.562,31
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	10.928	476.252.025,35	418.351.421,95
ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ	1.785	46.451.223,12	5.573.729,42
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ	34	2.550.860,01	562.193,50
ΕΟΜΜΕΧ	597	19.217.227,42	10.204.154,43

Οι ενισχύσεις του **Ε.Π. Διοικητική Μεταρρύθμιση 2007-2013** μέσω του ΟΑΕΔ είχαν προϋπολογισμό 35.015.000,00 € ενώ οι πληρωμές είναι 27.039.399,52 € σε 1.459 καταγραφές.

Οι ενισχύσεις από το **Ε.Π. Εθνικό Αποθεματικό Απροβλέπτων** έχουν όπως ακολούθως:

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ	ΚΑΤΑΓΡΑΦΕΣ	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ
ΣΥΝΟΛΟ	1.207	37.393.296,80	11.063.027,21
ΟΑΕΔ	107	1.636.625,41	880.293,10
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Ε.Π. ΑΝΤΑΓ/ΤΗΤΑ & ΕΠΙΧΕΙΡ/ΤΗΤΑ (ΕΥΔ ΕΠΑΕ)	1.100	35.756.671,39	10.182.734,11

Οι ενισχύσεις από το **Ε.Π. Ψηφιακή Σύγκλιση** είχαν προϋπολογισμό 28.126.220,59 € ενώ οι πληρωμές είναι 4.929.474,37 € σε 1.182 καταγραφές.

ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ (ΚΠΣ) 2000-2006

Το βασικό εργαλείο χρηματοδότησης των επιχειρήσεων του Εμπορίου κατά την 3^η προγραμματική περίοδο αποτέλεσε το επιχειρησιακό πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» (ΕΠΑΝ). Η χρηματοδότηση αυτή πραγματοποιήθηκε κυρίως μέσω των Μέτρων 2.7 «Ενίσχυση Ανταγωνιστικότητας ΜΜΕ & ΠΜΕ» και 2.11 «Ενίσχυση ΜΜΕ Τριτογενούς τομέα» του Άξονα Προτεραιότητας 2 «Στήριξη και ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας».

Στον Πίνακα 5.3 παρουσιάζεται η πρόοδος της υλοποίησης των δύο μέτρων κατά το κλείσιμο του προγράμματος.

Πίνακας 5.3. Στοιχεία ενταγμένων έργων κρατικών ενισχύσεων των μέτρων 2.7 και 2.11 του ΕΠΑΝ (Πηγή: ΟΠΣ, 31/3/2011).

ΤΙΤΛΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ (ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ) - ΕΥΡΩ	ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ / ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ
2.7 Ενίσχυση Ανταγωνιστικότητας ΜΜΕ & ΠΜΕ	232.312.667	136%
2.11 Ενίσχυση ΜΜΕ Τριτογενούς τομέα	131.072.394	100%

Από τα στοιχεία του ανωτέρω πίνακα προκύπτει ότι η απορροφητικότητα πόρων των δύο μέτρων ήταν πολύ υψηλή, παρά το γεγονός ότι το Μέτρο 2.11 δεν υπήρχε αρχικά στο πρόγραμμα αλλά προστέθηκε το έτος 2004.

Τα ενταγμένα έργα της κατηγορίας ενέργειας «ιδιωτικές Επενδύσεις – Ενίσχυση ΜΜΕ (αποκλειστικά)», στα οποία περιλαμβάνονται και έργα ενίσχυσης εμπορικών ΜΜΕ, καθώς και ο προϋπολογισμός αυτών σε ευρώ (Πηγή: ΟΠΣ, 31/3/2011) **παρατίθενται στο Παράρτημα VI.**

Όπως αναφέρθηκε στο πλαίσιο του παραδοτέου, και σε συνεργασία με την ΕΥΣΕΔ, ζητήθηκε η συνδρομή της ΕΥ ΟΠΣ για τα έργα Εμπορίου:

- Γ' ΚΠΣ που αφορούν εμπόριο και επιμελητήρια
- κρατικών ενισχύσεων ΕΣΠΑ σε επιχειρήσεις ή φυσικά πρόσωπα που έχουν σχέση με την οικονομική δραστηριότητα «Χονδρικό και Λιανικό εμπόριο»,
- έργα του ΕΣΠΑ σύμφωνα με κριτήριο τους δυνητικούς δικαιούχους στο τομέα του Εμπορίου

Ως προς τα στοιχεία του Γ' ΚΠΣ, οι εγγραφές των έργων (με τα υποέργα τους), ανήλθαν στις 45.884.

Οι αποτίμηση των έργων των φορέων Εμπορίου δεν αφορούν την αποτίμηση των ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ των Παρεμβάσεων στον τομέα, αλλά δευτερογενή επεξεργασία των στοιχείων που παραχωρήθηκαν από το ΟΠΣ στον ανάδοχο.

Ως προς τους φορείς του Εμπορίου στο πλαίσιο του ΕΠΑΝ τα ποσά και οι δικαιούχοι αναφέρονται στον επόμενο πίνακα:

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΣΥΜΒΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΣΥΜΒΑΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ
EOMMECH	3.134.039,40	3.134.039,40	3.134.039,40	3.134.039,40
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ (ΟΠΕ)	2.977.082,0	2.977.082,0	2.977.082,0	2.977.082,0

Οι χρηματοδοτήσεις του EOMMECH αφορούν στο Μέτρο «Δομές Υποστήριξης Επιχειρήσεων» για το Έργο «Εθνικό Παρατηρητήριο για τις ΜΜΕ» ύψους 2.581.000 € περίπου (Άξονας «ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ») με 17 εγγραφές. Επίσης αφορούν

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

στο Μέτρο «Τεχνική Βοήθεια ΕΤΠΑ» για α. «Ενέργειες Πληροφόρησης και Δημοσιότητας», (δύο έργα) ύψους συνολικά 483.000 € περίπου και β. «Μελέτες εφαρμογής μέτρων προώθησης του Βιομηχανικού Σχεδιασμού και της Βιομηχανικής Υπεργολαβίας για την στήριξη των ΜΜΕ από τον ΕΟΜΜΕΧ Α.Ε. (επίσης δύο Έργα) ύψους 70.000 € συνολικά.

Οι χρηματοδοτήσεις του ΟΠΕ αφορούν στο Μέτρο «Εθνικό Σύστημα Ποιότητας» για το Έργο «Ενίσχυση της υφισταμένης υποδομής του Εργαστηρίου του Ελληνικού Ινστιτούτου Συσκευασίας (Ε.Ι.Σ.) του Ελληνικού Οργανισμού Εξωτερικού Εμπορίου (Ο.Π.Ε.) για την παροχή υπηρεσιών δοκιμών» ύψους 144.000 € περίπου (Άξονας «ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ») και στο Μέτρο «Δομές Υποστήριξης Επιχειρήσεων» για το Έργο «ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ», δέκα έργα ύψους 2.833.000 € περίπου.

Επίσης χρηματοδοτήθηκαν τα: «Κέντρο Ελληνικής Γούνας» (Κλαδικό Ινστιτούτο του ΕΟΜΜΕΧ), «Κέντρο Ελληνικού Ενδύματος» (Κ.Ε.Ε. ΑΕ) και το Ελληνικό Κέντρο Αργυροχρυσοχοΐας - ΕΛ.ΚΑ με τα ποσά των 214.000 €, 32.650 € και 278.900 € αντίστοιχα για Ενέργειες Κατάρτισης στο πλαίσιο του ίδιου Ε.Π.

Στο πλαίσιο της Πρωτοβουλίας **INTERREG III A** οι χρηματοδοτήσεις προς τους φορείς του Εμπορίου παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα:

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΣΥΜΒΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΣΥΜΒΑΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΑ	7.679.726,87	7.679.726,87	8.050.332,03	8.050.332,03
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ (ΟΠΕ)	4.173.620,29	4.173.620,29	5.317.793,62	5.317.793,62
ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΕΞΑΓΩΓΕΩΝ	669.280,87	669.280,87	669.280,87	669.280,87
ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΟΥΝΑΣ ΑΕ (ΚΛΑΔΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΟΥ ΕΟΜΜΕΧ)	309.886,01	309.886,01	309.886,01	309.886,01

Στο πλαίσιο του **Ε.Π. ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ** οι χρηματοδοτήσεις προς τους φορείς του Εμπορίου παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα:

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΣΥΜΒΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΣΥΜΒΑΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΑ	11.385.145,12	11.385.145,12	11.385.145,12	11.385.145,12
ΕΟΜΜΕΧ	118.968.840,74	47.699.413,87	118.974.558,50	47.705.131,63
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ (ΟΠΕ)	87.543,17	87.543,17	94.469,07	94.469,07
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	783.192,70	783.192,70	783.192,70	783.192,70
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΑΘΗΝΩΝ	161.972,95	161.972,95	161.972,95	161.972,95

Τα Έργα των:

- Επιμελητηρίων κατά το Γ' ΚΠΣ
- Ελληνικού Οργανισμού Εξωτερικού Εμπορίου (ΟΠΕ) και
- ΕΟΜΜΕΧ

παρατίθενται στο Παράρτημα VI.

5.5 Κρατικές Ενισχύσεις και πρόσβαση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση – Μαθήματα από την προγραμματική περίοδο 2007-2013

Κρατικές Ενισχύσεις

Σε ό,τι αφορά το εμπόριο, στα χρηματοδοτικά προγράμματα κρατικών ενισχύσεων του ΕΣΠΑ, ο κλάδος δεν είχε τη θέση που του αξίζει.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ειδικά για το εμπόριο δεν υπήρχε αρχικά επιλεξιμότητα των ΜΜΕ. Στην τελευταία πρόσκληση του Μαΐου 2013 «Ενίσχυση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στους τομείς Μεταποίησης, Τουρισμού, Εμπορίου – Υπηρεσιών», οι όροι απέκλειαν τη συμμετοχή στις επιχειρήσεις του λιανικού εμπορίου, ενώ ορισμένοι μόνο κλάδοι του χονδρικού εμπορίου προστέθηκαν σε τροποποίηση της αρχικής προκήρυξης του προγράμματος.

Οι πρόσφατες προσκλήσεις δράσεων κρατικών ενισχύσεων, που τελικά συμπεριέλαβαν και το εμπόριο, όπως και οι προγενέστερες, παρότι αντλούσαν και πόρους των ΠΕΠ, πραγματοποιήθηκαν κεντρικά και οριζόντια, μη λαμβάνοντας υπόψη τυχόν περιφερειακές διαφοροποιήσεις. Σημαντική μερίδα δε, των ενισχύσεων υλοποιήθηκε από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, τα οποία σαφώς έθεσαν όρους bankability και εγγυήσεων των επιχειρήσεων.

Στο πλαίσιο των ανωτέρω, θα πρέπει να σημειωθεί ότι, κατά τον σχεδιασμό των δράσεων, δεν ελήφθησαν συχνά υπόψη τα πραγματικά δεδομένα και οι ανάγκες της αγοράς, ιδιαίτερα στον κλάδο του εμπορίου. Ενδεικτικά, μέσω του προγράμματος «Ολοκληρωμένη παρέμβαση για τη στήριξη της Γυναικείας Απασχόλησης μέσω ενίσχυσης της Επιχειρηματικότητας», όπου ο κλάδος του λιανικού εμπορίου θεωρείτο επιλέξιμος, οι νέες επιχειρήσεις είχαν εξασφάλιση κάλυψης των λειτουργικών τους δαπανών κατά τους πρώτους δεκαοκτώ (18) μήνες λειτουργίας τους, όχι όμως και οι υφιστάμενες. Το αποτέλεσμα ήταν η επιδείνωση της θέσης των υφιστάμενων επιχειρήσεων, που πλέον καλούνταν να λειτουργήσουν σε ένα καθεστώς αυξημένου ανταγωνισμού από τις νέες επιχειρήσεις που δεν είχαν υποστεί τις συνέπειες και τις επιβαρύνσεις της βαθύτατης και μακρόχρονης ύφεσης.

Είναι σημαντικό να τονιστεί στο σημείο αυτό ότι η συμμετοχή των μικρομεσαίων επιχειρήσεων σε προγράμματα κρατικών ενισχύσεων στα πλαίσια των προηγούμενων Προγραμματικών Περιόδων έχει αποδειχθεί ότι επέφερε σημαντικά οφέλη για τη βιωσιμότητα και την ανταγωνιστικότητά τους, ιδιαίτερα στους τομείς:

- της μείωσης του λειτουργικού τους κόστους, μέσω της υιοθέτησης νέων, σύγχρονων μεθόδων οργάνωσης και λειτουργίας,
- της διείσδυσης των νέων τεχνολογιών και της καινοτομίας,
- της βελτίωσης της ανταγωνιστικής θέσης της επιχείρησης / των οικονομικών της αποτελεσμάτων,
- της ενίσχυσης της επενδυτικής πρωτοβουλίας των επιχειρήσεων,

Σε χρηματοοικονομικούς όρους, τα ποσά που διατέθηκαν για τις ΜΜΕ ως κρατική ενίσχυση στο τομέα: Εμπόριο –Υπηρεσίες, είναι της τάξης των 187 Μ€. Η πρόσκληση αξιοποίησε πόρους ΕΠΤΑ, JEREMIE και Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων για δανειοδότηση, επιδότηση επιτοκίου, εγγυήσεις, κλπ. επενδυτικών σχεδίων.

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

Είδος επιχείρησης	Τομέας	Υποβολή προτάσεων		Αξιολόγηση προτάσεων	
		αριθμός	δημόσια δαπάνη	αριθμός	δημόσια δαπάνη
Υφιστάμενες	Τουρισμός	3.530	338.753.005	2.924	253.239.130
	Εμπόριο - Υπηρεσίες	6.795	250.580.618	5.481	176.439.529
	Μεταποίηση	4.158	381.439.699	3.399	287.463.219
	συν. Υφιστάμενων	14.483	970.773.323	11.804	717.141.879
Νέες - Υπό σύσταση	Εμπόριο - Υπηρεσίες	4.319	156.039.713	3.514	110.544.563
	Μεταποίηση	2.155	195.267.377	1.719	142.370.337
	Τουρισμός	2.034	247.845.438	1.732	193.949.657
	συν. Νέων-Υπό σύσταση	8.508	599.152.529	6.965	446.864.556
	Γενικό Σύνολο	22.991	1.569.925.851	18.769	1.164.006.435

Στο παραπάνω πλαίσιο, σε μια εποχή που η έλλειψη ρευστότητας στην αγορά και η αδυναμία πρόσβασης σε χρηματοδότηση είναι τα βασικά χαρακτηριστικά του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, το εμπόριο (ιδιαίτερα το λιανικό) δεν είχε τη στήριξη που απαιτείται για να συνεχίσει να διαδραματίζει το ρόλο του ως ένας από τους βασικούς πυλώνες της εθνικής μας οικονομίας αλλά και για να επεκταθεί σε νέες δραστηριότητες και αγορές, όπως επιβάλλουν οι κανόνες της διεθνούς οικονομίας.

Χρηματοδοτικά Εργαλεία

Οι πόροι που διατέθηκαν από το ΕΣΠΑ 2007-2013 για χρηματοδοτικά εργαλεία ήταν σημαντικοί. Συνολικά 1,7 δισεκατομμύρια δεσμεύτηκαν από πόρους του ΕΤΠΑ για διάφορα χρηματοδοτικά εργαλεία και τη στήριξη των ΜΜΕ. Πρόσφατα, δεσμεύτηκαν πόροι και μέσω της Πρωτοβουλίας JEREMIE, με διακριτά ανά περίπτωση προϊόντα δανεισμού.

Παρά την ύπαρξη των εργαλείων αυτών, με κυρίαρχο το ΕΤΠΑ, η σχετική εκταμίευση είναι αργή και οι πληρωμές παραμένουν χαμηλές. Ο ρυθμός υλοποίησης από την πλευρά των ΜΜΕ είναι και αυτός αργός ενώ το θέμα της διαχείρισης παραμένει σχετικά γραφειοκρατικό. Στην τρέχουσα δε περίοδο όπου η πρόσβαση στη χρηματοδότηση των ΜΜΕ αποτελεί και στοιχείο επιβίωσης, υφιστάμενοι κανονιστικοί περιορισμοί αποτρέπουν τις ΜΜΕ από την πρόσβαση σε κεφάλαιο κίνησης, πλην όσων συμβάλλουν στην ανάπτυξη ή επέκτασή τους. Τέλος, παρατηρείται ένα χρηματοδοτικό κενό για την κάλυψη συγκεκριμένων αναγκών ΜΜΕ.

Η διερεύνηση των αιτίων για την κατάσταση αυτή οδήγησε το High Level Group of Representatives, το οποίο αποτελείται από εκπροσώπους του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, των τεσσάρων μεγάλων τραπεζών, οργανώσεων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων, του ΕΤΕΑΝ και της Task Force for Greece, να διατυπώσει τις ακόλουθες συστάσεις (lessons learnt)⁴:

- Απλοποίηση των διαδικασιών για τα χρηματοδοτικά εργαλεία

⁴ "Access to Finance for SMEs in Greece. Report of High Level meeting of Representatives", July 2013

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

- Αποφυγή επικαλύψεων και κατακερματισμού των χρηματοδοτικών εργαλείων με διασφάλιση της κατάλληλης στόχευσης αυτών μέσω της έγκαιρης συμμετοχής των εμπλεκόμενων φορέων στο σχεδιασμό των εργαλείων
- Αποστολή των στοιχείων για τα επίπεδα των συμβάσεων, των εκταμιεύσεων και των πληρωμών σε όλους τους εμπλεκόμενους σε εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο
- Σχεδιασμός των μελλοντικών χρηματοδοτικών εργαλείων με βάση μία περιεκτική ανάλυση του χρηματοδοτικού κενού και με μία εκτίμηση των αναγκών από εκπροσώπους των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Σε συνέχεια των ανωτέρω, οι προτάσεις του High Level Group of Representatives για την προγραμματική περίοδο 2014-2020 εστιάζονται στους εξής 7 πυλώνες:

- Μεγαλύτερη ευελιξία με δυνατότητα ανακατανομής των πόρων των χρηματοδοτικών εργαλείων μεταξύ των περιφερειών και απλοποίηση των διοικητικών απαιτήσεων που συνδέονται με τα υφιστάμενα εργαλεία.
- Μεγιστοποίηση της επίπτωσης των χρηματοδοτικών εργαλείων με ισχυρή αύξηση της διαθεσιμότητας για κεφάλαιο κίνησης.
- Νέες προσεγγίσεις για την αξιολόγηση των εγγυήσεων (collateral) που ζητούνται για πρόσβαση στη χρηματοδότηση. Στην Ελλάδα οι εγγυήσεις αυτές βασίζονται σε μεγάλο μέρος στην ακίνητη περιουσία. Απαιτείται επαναξιολόγηση των εργαλείων εγγυήσεων.
- Ανάθεση των δράσεων χρηματοοικονομικής μηχανικής σε φορείς υλοποίησης λαμβανομένης υπόψη της εμπειρίας και της προστιθέμενης αξίας που κομίζει ο κάθε ένας από αυτούς.
- Βελτιωμένος συντονισμός των διαφόρων δραστηριοτήτων και εργαλείων σε Ευρωπαϊκό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.
- Αποτελεσματική επικοινωνία προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις – τελικούς χρήστες σχετικά με τη διαφορά επιστρεπτών και μη επιστρεπτών ενισχύσεων. Η διάκριση μεταξύ αυτών των δύο μορφών χρηματοδότησης θα αποτελέσει τον καταλύτη για το μετασχηματισμό του μοντέλου λειτουργίας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.
- Σχεδιασμός μιας συνεκτικής πολιτικής για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην Ελλάδα για την προγραμματική περίοδο 2014-2020. Μια τέτοια πολιτική θα αποτελέσει συμβολή στο μετασχηματισμό του οικονομικού μοντέλου της χώρας από αυτό της κατανάλωσης σε ένα μοντέλο ανταγωνιστικό, εξωστρεφές και με προσανατολισμό στην ανάπτυξη.

5.6 Αξιοποίηση πορισμάτων στον αναπτυξιακό σχεδιασμό της περιόδου 2014-2020

Από τη διερεύνηση που πραγματοποίησε ο Ανάδοχος στο πλαίσιο του παρόντος κεφαλαίου, αλλά και από τη γενικότερη εμπειρία του στο σχεδιασμό και την αξιολόγηση αναπτυξιακών παρεμβάσεων, προκύπτουν οι ακόλουθες κατευθύνσεις όσον αφορά το σχεδιασμό των δράσεων που προτείνονται στη συνέχεια:

Συνάφεια με τις ανάγκες και τις δυνατότητες

Οι προτεινόμενες δράσεις θα πρέπει να ανταποκρίνονται στις ανάγκες και τις δυνατότητες του τομέα. Για το λόγο αυτό στο επόμενο κεφάλαιο παρατίθεται εκτενής ανάλυση SWOT, η οποία αποτελεί τη βάση για τον προσδιορισμό των δράσεων.

Συνάφεια με τον εθνικό αναπτυξιακό σχεδιασμό

Οι προτεινόμενες δράσεις είναι συμβατές και εξειδικεύουν τις χρηματοδοτικές προτεραιότητες και στόχους που αναφέρονται στο σχέδιο ΕΣΠΑ 2014-2020.

Συνάφεια μεταξύ οράματος, στρατηγικής και δράσεων

Σε επόμενα κεφάλαια παρατίθενται το όραμα, η στρατηγική και οι προτεραιότητες για τον Τομέα του Εμπορίου ώστε να προσδιοριστούν στη συνέχεια οι κατάλληλες δράσεις.

Επιλεξιμότητα των δράσεων με βάση τους Κοινοτικούς Κανονισμούς

Στο Κεφάλαιο 12 της παρούσας έκθεσης κάθε μία από τις προτεινόμενες δράσεις εντάσσεται σε ένα Θεματικό Στόχο και σε μία Επενδυτική Προτεραιότητα των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων ώστε να διασφαλιστεί η επιλεξιμότητά της.

Ολοκληρωμένος χαρακτήρας των παρεμβάσεων

Η χρηματοδότηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2007-2013 από ένα μόνο Ταμείο είχε ως αποτέλεσμα τη μη υλοποίηση ολοκληρωμένων παρεμβάσεων, ακόμα και στην περίπτωση κατά την οποία αυτές χαρακτηρίζονταν ως τέτοιες (ολοκληρωμένα σχέδια αστικής ανάπτυξης). Στη νέα προγραμματική περίοδο το πρόβλημα αυτό έχει εν μέρει επιλυθεί. Στον προσδιορισμό των δράσεων που αναφέρονται στη συνέχεια έχει ληφθεί υπόψη η δυνατότητα υλοποίησης ολοκληρωμένων δράσεων βιώσιμης αστικής ανάπτυξης και τοπικών προγραμμάτων ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων (βλέπε και Κεφάλαιο 19).

Στοχευμένες παρεμβάσεις

Μία από τις αδυναμίες ορισμένων δράσεων ενίσχυσης των επιχειρήσεων ήταν η έλλειψη εξειδίκευσης τόσο όσον αφορά τους επιλέξιμους κλάδους όσο και τις ενισχυόμενες επενδύσεις. Κατεβλήθη προσπάθεια ώστε οι προτεινόμενες δράσεις να είναι στοχευμένες, στοιχείο ωστόσο που θα πρέπει να διασφαλιστεί κατά την εκπόνηση των σχετικών προκηρύξεων.

Συντονισμός

Κατά την περίοδο 2014-2020 εντοπίζεται σε κάποιες περιπτώσεις έλλειψη συντονισμού των παρεμβάσεων που αφορούν τον ίδιο τομέα. Για το λόγο αυτό τονίζεται στη συνέχεια η ανάγκη συντονισμού των πράξεων που αφορούν τον Τομέα του Εμπορίου και υλοποιούνται από διαφορετικά επιχειρησιακά προγράμματα. Ειδικά για τα Περιφερειακά Προγράμματα θα πρέπει να υπάρξει συντονισμός ώστε να διασφαλίζεται και η κεντρική παρακολούθηση αλλά η ανταπόκριση στις επιμέρους περιφερειακές διαφοροποιήσεις.

Ενδυνάμωση φορέων υλοποίησης

Συνήθη παράγοντα αστοχίας στην υλοποίηση δράσεων του ΕΣΠΑ 2014-2020 αποτέλεσε η έλλειψη ικανότητας των φορέων υλοποίησης. Για το λόγο αυτό μεταξύ των προτεινόμενων δράσεων περιλαμβάνονται και δράσης ενίσχυσης της διοικητικής ικανότητας της ΓΓΕ. Παράλληλα, η ενδυνάμωση των φορέων εκπροσώπησης των ΜΜΕ και των Επιμελητηρίων στο τομέα του εμπορίου, εφόσον κληθούν ως δικαιούχοι, θα πρέπει να γίνει στη βάση της αποτίμησης της μέχρι τώρα αποτελεσματικότητας των δράσεων και του αντίκτυπου των έργων που υλοποιούν στις ΜΜΕ.

Επανασχεδιασμός χρηματοδοτικών εργαλείων

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

Θα πρέπει ο σχεδιασμός των μελλοντικών χρηματοδοτικών εργαλείων να γίνει με βάση μία περιεκτική ανάλυση του χρηματοδοτικού κενού και με μία εκτίμηση των πραγματικών αναγκών των ΜΜΕ στον τομέα του εμπορίου. Διερεύνηση ίσως είναι κρίσιμο να προηγηθεί σε σχέση με την αλλαγή της χρηματοδότησης από ενίσχυση (grant) σε ανακυκλούμενη πίστωση (revolving) με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους και επέκταση των διατιθέμενων προϊόντων.

6. ΑΝΑΦΟΡΑ ΔΥΝΑΤΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ, ΑΔΥΝΑΜΙΩΝ, ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ (SWOT ANALYSIS).

Ο κλάδος του εμπορίου λειτουργεί ως ο συνδεδετικός κρίκος μεταξύ προσφοράς και ζήτησης. Σύμφωνα με τα διαθέσιμα τριμηνιαία στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, προ της οικονομικής κρίσεως συνιστούσε τον μεγαλύτερο κλάδο της Ελληνικής οικονομίας σε όρους προστιθέμενης αξίας. Ωστόσο, στο δυσμενές περιβάλλον της ύφεσης που ακολούθησε μοιράζεται πλέον την κατάταξη αυτή με τον μάλλον πιο ανελαστικό (ως προς την συρρίκνωση των μεγεθών) κλάδο της δημόσιας διοίκησης- αμύνης- κοινωνικής ασφάλισης- εκπαίδευσης.

Υπό αυτό το πρίσμα βασικές ανάγκες για τον τομέα του εμπορίου είναι:

- Η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας, η είσοδος παραγωγών ή/και πωλητών στην αγορά, η στήριξη άλλων κλάδων της οικονομίας (ιδίως των εξωστρεφών) και, εν γένει, η διεύρυνση της προσφοράς.
- Η διευκόλυνση των συναλλαγών, της πρόσβασης στη χρηματοδότηση και στην πληροφόρηση, της πρόσβασης σε νέες αγορές, της επίτευξης μειώσεων κόστους (με εκσυγχρονισμό του νομικού πλαισίου, παρεμβάσεις εξοικονομήσεως ενέργειας, εξοικονόμησης πόρων, διάδοση νέων τεχνολογιών κ.ά.), αλλά και βελτίωση της οργάνωσης χώρων, του εφοδιασμού και των μεταφορών με τη δημιουργία, αντικατάσταση και ανασυγκρότηση ζωτικών υποδομών.
- Η μείωση της αβεβαιότητας του χρηματοπιστωτικού κόστους και η ανάπτυξη και χρήση νέων χρηματοδοτικών/πιστωτικών εργαλείων και η διευκόλυνση της συμμετοχής των επιχειρήσεων σε συγχρηματοδοτήσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), βελτιώνοντας ταυτόχρονα και την αποτελεσματικότητα του συστήματος κρατικών ενισχύσεων.
- Η ανάπτυξη επαφών, αλληλοενημέρωσης, κοινών δράσεων και συνεργιών τόσο εντός του εμπορικού κόσμου (εξαγωγέων, εισαγωγέων και όσων δραστηριοποιούνται αποκλειστικά στο εσωτερικό της χώρας) και εκτός (παραγωγοί, μεταποιητές, κλπ) όσο και μεταξύ του εμπορικού κόσμου και της κεντρικής και περιφερειακής διοίκησης.
- Η συμμετοχή των εμπορικών επιχειρήσεων σε αλυσίδες αξίας, οι οποίες περιλαμβάνουν τόσο παραγωγικές επιχειρήσεις όσο και συνεργαζόμενες με αυτές επιχειρήσεις όπως προμηθευτές, διανομείς πωλητές κλπ.
- Η αξιοποίηση και ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου
- Η ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού, καθώς και η εκπαίδευση/κατάρτιση στελεχών επιχειρήσεων στον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου.
- Η ουσιαστική ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των δράσεων των φορέων εκπροσώπησης στον τομέα του εμπορίου
- Η ενίσχυση της επιχειρησιακής ικανότητας της ΓΓΕ στην άσκηση πολιτικής

Στο κεφάλαιο που ακολουθεί παρουσιάζονται ανά Θεματικό Στόχο των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων τα ισχυρά σημεία, οι αδυναμίες, οι ευκαιρίες και οι απειλές του τομέα του Εμπορίου (SWOT analysis). Η παρουσίαση γίνεται ανά Θεματικό Στόχο των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ), σύμφωνα με την 1η Εγκύκλιο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας για το σχεδιασμό και την κατάρτιση του αναπτυξιακού προγραμματισμού της περιόδου 2014-2020.

Ακολουθεί ανάλυση SWOT με τη μορφή πίνακα.

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

Πίνακας 6.1. Ανάλυση SWOT ανά θεματικό στόχο της περιόδου 2014-2020

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	S ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ	W ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	O ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	T ΑΠΕΙΛΕΣ
1. Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας	<ul style="list-style-type: none"> - Υψηλό επίπεδο δαπανών από τις ελληνικές επιχειρήσεις για μη τεχνολογική καινοτομία (ως ποσοστό του κύκλου εργασιών) σε σύγκριση με Ε.Ε. -27. - Αξιόλογο ποσοστό μικρομεσαίων επιχειρήσεων που αναπτύσσουν καινοτομία στο εσωτερικό τους σε σύγκριση με Ε.Ε. -27. - Αξιόλογο ποσοστό καινοτόμων ΜΜΕ που συνεργάζονται με άλλες σε σύγκριση με Ε.Ε. -27. - Αξιόλογο ποσοστό ΜΜΕ που αναπτύσσουν καινοτομίες προϊόντων ή διαδικασιών σε σύγκριση με Ε.Ε. -27. - Υψηλό ποσοστό ΜΜΕ που αναπτύσσουν καινοτομίες marketing ή οργανωτικές καινοτομίες σε σύγκριση με Ε.Ε. -27. - Σημαντικό ύψος πωλήσεων προϊόντων καινοτόμων σε επίπεδο αγοράς ή επιχείρησης (ως ποσοστό του κύκλου εργασιών) σε σύγκριση με Ε.Ε. -27. 	<ul style="list-style-type: none"> - Οικονομία αποτελούμενη από μικρού μεγέθους επιχειρήσεις, οι οποίες στηρίζονται στη μεταφορά ώριμης τεχνολογίας από το εξωτερικό και όχι στην έρευνα και ανάπτυξη - Ανυπαρξία ολοκληρωμένου συστήματος διασύνδεσης έρευνας, καινοτομίας και μεταφοράς τεχνολογίας στην παραγωγική διαδικασία - Έλλειψη μηχανισμών μεταφοράς τεχνολογίας. - Πολύ χαμηλό ποσοστό διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας σε όλες τις κατηγορίες - Μικρός αριθμός Κοινοτικών εμπορικών σημάτων σε σχέση με το ΑΕΠ. - Μικρός αριθμός Κοινοτικών σχεδίων (Community designs) σε σχέση με το ΑΕΠ - Αρνητική συμβολή των εξαγωγών προϊόντων μέσης και υψηλής τεχνολογίας στο εμπορικό ισοζύγιο. - Χαμηλό ποσοστό των εξαγωγών των υπηρεσιών έντασης γνώσης στο σύνολο των εξαγωγών. 	<ul style="list-style-type: none"> - Η εφαρμογή των στρατηγικών έρευνας και καινοτομίας για την έξυπνη εξειδίκευση (RIS3) σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. - Ο προσανατολισμός των ενδιαφερόντων των ερευνητικών ομάδων και σε θέματα που αφορούν τις εμπορικές επιχειρήσεις. - Η αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας από τις εμπορικές επιχειρήσεις. 	<ul style="list-style-type: none"> - Συνεχιζόμενη έλλειψη επενδυτικών κεφαλαίων και μηχανισμών για τη χρηματοδότηση καινοτόμων σχεδίων. - Συνέχιση του μεταναστευτικού ρεύματος, των νέων επιστημόνων (brain drain). - Εγκλωβισμός της Ελλάδας σε δραστηριότητες χαμηλής έντασης γνώσης και αδυναμία να ανταγωνιστεί άλλες χώρες.
2. Ενίσχυση της πρόσβασης, χρήσης και ποιότητας των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών	<ul style="list-style-type: none"> - Υψηλού επιπέδου επιστημονικό και τεχνικό δυναμικό - Σημαντικός βαθμός εξοικείωσης των πολιτών με τις τεχνολογίες 	<ul style="list-style-type: none"> - Οι συνδέσεις ανά 100 κατοίκους παραμένουν χαμηλότερες του Ευρωπαϊκού μέσου όρου (23,8 έναντι 28,8). 	<ul style="list-style-type: none"> - Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των εμπορικών επιχειρήσεων με αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών. 	<ul style="list-style-type: none"> - Αδυναμία χρηματοδότησης επενδύσεων σε ΤΠΕ λόγω των προβλημάτων του τραπεζικού τομέα.

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	S ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ	W ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	O ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	T ΑΠΕΙΛΕΣ
	<p>επικοινωνίας (κινητά τηλέφωνα)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Υψηλό ποσοστό κάλυψης με σταθερές ευρυζωνικές συνδέσεις (υψηλότερες του μέσου όρου της Ε.Ε.) - Ύπαρξη αξιόλογου αριθμού νέων επιχειρήσεων με αντικείμενο την ανάπτυξη εφαρμογών Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ). 	<ul style="list-style-type: none"> - Χαμηλό ποσοστό νοικοκυριών με δυνατότητα πρόσβασης σε δίκτυα υψηλών ταχυτήτων (>30 MBps) - σχεδόν μηδενικοί δείκτες συνδέσεων για τις ταχύτητες αυτές. - Χαμηλές επιδόσεις στο πεδίο της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης τόσο όσον αφορά το ποσοστό των βασικών υπηρεσιών του Δημοσίου προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις που ήταν πλήρως διαθέσιμες ηλεκτρονικά όσο και το ποσοστό του πληθυσμού/επιχειρήσεων που συναλλάσσεται ηλεκτρονικά με το δημόσιο τομέα. - Χαμηλά ποσοστά πολιτών και επιχειρήσεων που πραγματοποιούν αγορές μέσω διαδικτύου. - Χαμηλός βαθμός εξοικείωσης των επιχειρήσεων και των πολιτών σε ζητήματα ασφάλειας των ηλεκτρονικών συναλλαγών. 	<ul style="list-style-type: none"> - Διεύρυνση καταναλωτικού κοινού μέσω χρήσης ηλεκτρονικού εμπορίου - Ολοκλήρωση των επενδύσεων σε δίκτυα νέας γενιάς όσον αφορά τις υποδομές ψηφιακών υπηρεσιών του δημόσιου τομέα. - Αναβάθμιση και ολοκλήρωση των υπηρεσιών που παρέχονται ηλεκτρονικά στους πολίτες και τις επιχειρήσεις. - Η εφαρμογή των στρατηγικών έρευνας και καινοτομίας για την έξυπνη εξειδίκευση (RIS3) σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. 	<ul style="list-style-type: none"> - Περαιτέρω διαρροή καταρτισμένου και έμπειρου επιστημονικού δυναμικού στον τομέα των ΤΠΕ σε χώρες του εξωτερικού - Η καθυστέρηση στην υλοποίηση έργων ΤΠΕ (κυρίως στο δημόσιο τομέα) είναι δυνατό να οδηγήσει σε απαξίωση της χρησιμοποιούμενης τεχνολογίας και επομένως τη μη επίτευξη του βέλτιστου αποτελέσματος
<p>3. Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ,) και της αλιείας και των υδατοκαλλιεργειών</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Αξιόλογο απόθεμα εργατικού δυναμικού - εξειδικευμένο και χαμηλού κόστους επιστημονικό προσωπικό. 	<ul style="list-style-type: none"> - Μικρό μέγεθος των ελληνικών εμπορικών επιχειρήσεων. - Χαμηλός βαθμός εξωστρέφειας. - Κεφαλαιακή ανεπάρκεια. - Έλλειψη ρευστότητας. - Προσανατολισμός στις ανάγκες της τελικής κατανάλωσης και όχι στις ανάγκες των επιχειρήσεων. - Υστέρηση στη χρήση βασικών τεχνολογιών γενικής εφαρμογής (key 	<ul style="list-style-type: none"> - Πρόσβαση των εμπορικών επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση με ανάπτυξη και χρήση κατάλληλα προσαρμοσμένων χρηματοδοτικών εργαλείων. Αξιοποίηση των πόρων των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων. - Ενίσχυση της εξωστρέφειας των εμπορικών επιχειρήσεων, με μετατροπή των μικροεξαγωγέων σε μικροεξαγωγείς. - Αξιοποίηση της καινοτομίας 	<ul style="list-style-type: none"> - Εκροή κεφαλαίων προς άλλες χώρες - Η συνεχιζόμενη ύφεση και η έλλειψη ρευστότητας στην αγορά λειτουργεί ανασταλτικά στην ανάληψη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών. - Αυξανόμενος ανταγωνισμός στα πλαίσια της σταδιακής άμβλυνσης των περιορισμών στο διεθνές εμπόριο και της διεύρυνσης της Ε.Ε.

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	S ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ	W ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	O ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	T ΑΠΕΙΛΕΣ
		<p>enabling technologies)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ανεπαρκείς δομές υποστήριξης της επιχειρηματικότητας κυρίως των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων, - Η έλλειψη δικτύσεων και συνεργατικών πρακτικών. - Επιβάρυνση του κόστους παραγωγής από εξωγενείς παράγοντες (ποιότητα υποδομών, υψηλή φορολογία, αδυναμία πρόσβασης σε τραπεζικό δανεισμό και εγγυήσεις) - Προβλήματα ρευστότητας των επιχειρήσεων - Χαμηλή σύνδεση της εκπαίδευσης με την επιχειρηματικότητα - Ελλείψεις σε υποδομές υποστήριξης της εφοδιαστικής αλυσίδας - Έλλειψη πληροφόρησης προς τις επιχειρήσεις για τις δυνατότητες και τις διαδικασίες πραγματοποίησης εξαγωγών. - Δυσκολία εξεύρεσης κατάλληλων χρηματοδοτικών μέσων για την υποστήριξη των εξαγωγών. 	<p>(ιδιαίτερα της οργανωτικής καινοτομίας και της καινοτομίας marketing) για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των εμπορικών επιχειρήσεων.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Συμμετοχή των εμπορικών επιχειρήσεων σε αλυσίδες αξίας, οι οποίες περιλαμβάνουν τόσο παραγωγικές επιχειρήσεις όσο και συνεργαζόμενες με αυτές επιχειρήσεις όπως προμηθευτές, διανομείς πωλητές κλπ. - Δημιουργία κοινοπραξιών / δικτύων μεταξύ εμπορικών επιχειρήσεων για την επίτευξη οικονομικών κλίμακας, βελτιωμένων όρων προμήθειας, κοινών ενεργειών προώθησης κ.ο.κ. - Η ανάπτυξη υποδομών και υπηρεσιών εφοδιαστικής αλυσίδας σε επίπεδο επιχείρησης. - Η ανάπτυξη υποδομών και υπηρεσιών εφοδιαστικής αλυσίδας για λογαριασμό τρίτων (third party logistics). 	
4. Ενίσχυση της μετάβασης προς την οικονομία χαμηλών εκπομπών ρύπων σε όλους τους τομείς	<ul style="list-style-type: none"> - Υψηλό δυναμικό ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, το οποίο είναι δυνατό να καλύψει ενεργειακές ανάγκες κτηρίων του εμπορικού τομέα. - Σημαντικά περιθώρια για 	<ul style="list-style-type: none"> - Μεγάλο ποσοστό των κτηρίων του εμπορικού τομέα είναι ενεργοβόρα. - Χαμηλή διείσδυση και καθυστέρηση στη χρήση συγκεκριμένων τεχνολογιών ΑΠΕ όπως π.χ. η χρήση γεωθερμικών αντλιών θερμότητας) 	<ul style="list-style-type: none"> - Σημαντικό περιθώριο ανάπτυξης ενεργειακής απόδοσης, εξοικονόμησης ενέργειας και ορθολογικής χρήσης μεταξύ των τελικών καταναλωτών. - Αξιοποίηση της διάδοσης νέων 	<ul style="list-style-type: none"> - Μη προβλέψιμες και κυρίως μη ελεγχόμενες μεταβολές στις τιμές των καυσίμων - Η προσαρμογή των τιμών σε ορισμένες κατηγορίες ΑΠΕ αφαιρεί κίνητρα για επενδύσεις

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	S ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ	W ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	O ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	T ΑΠΕΙΛΕΣ
	<p>παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας σε κτήρια του εμπορικού τομέα (συμπεριλαμβανομένων και των κτηρίων του δημόσιου τομέα).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Τεχνικό και επιστημονικό ανθρώπινο δυναμικό με γνώση και εμπειρία σε έργα αξιοποίησης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και εξοικονόμησης ενέργειας. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ελλείψεις στον τομέα της παροχής ολοκληρωμένων ενεργειακών υπηρεσιών (π.χ. χρηματοδότηση από τρίτους). - Πολυπλοκότητα διαδικασιών και θεσμικού πλαισίου για την αξιοποίηση ΑΠΕ από ιδιώτες και δημόσιους φορείς. 	<p>τεχνολογιών στους τομείς της ζήτησης και προσφοράς ενέργειας με σκοπό την ενίσχυση της εγχώριας επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ανάπτυξη χρηματοοικονομικών εργαλείων εξοικονόμησης ενέργειας (Χρηματοδότηση Από Τρίτους) με τη συμμετοχή ιδιωτικών κεφαλαίων. - Εφαρμογή βιοκλιματικού σχεδιασμού στις νέες κατασκευές κτηρίων του εμπορικού τομέα. 	<ul style="list-style-type: none"> - Η ανάγκη εισαγωγής υλικών προσαρμοσμένων στις βιοκλιματικές απαιτήσεις θα επιβαρύνουν το κόστος των σχετικών έργων. - Η ανάγκη για μειωμένο κόστος ενέργειας λόγω κρίσης οδηγεί σε νέα ιεράρχηση των προτεραιοτήτων της ενεργειακής πολιτικής με υποβάθμιση της περιβαλλοντικής παραμέτρου.
<p>5. Προώθηση της προσαρμογής στις κλιματικές αλλαγές – προώθηση της πρόληψης και της διαχείρισης του κινδύνου (risk)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - 	<ul style="list-style-type: none"> - Υψηλή τρωτότητα της χώρας στην κλιματική αλλαγή (μείωση βροχοπτώσεων και αύξηση θερμοκρασιών) 	<p>Οι σημαντικοί πόροι που αναμένεται να δοθούν για ολοκληρωμένα προγράμματα βιώσιμης αστικής ανάπτυξης, (το 5% των πόρων του ΕΤΠΑ) δημιουργούν ευκαιρίες για την υλοποίηση παρεμβάσεων με στόχο τη βελτίωση του μικροκλίματος σε εμπορικά κέντρα και αγορές με φύτευση δέντρων, κατάλληλο αρχιτεκτονικό σχεδιασμό και χρήση υλικών φιλικών προς το περιβάλλον.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Καταστροφές από δασικές πυρκαγιές, οποίες σε ορισμένες περιπτώσεις απειλούν κατοικημένες περιοχές ή υποδομές οικονομικών δραστηριοτήτων. - Καταστροφές από πλημμύρες, οποίες σε ορισμένες περιπτώσεις απειλούν κατοικημένες περιοχές ή υποδομές οικονομικών δραστηριοτήτων. - Μείωση της κίνησης στις αγορές αστικών κέντρων λόγω υψηλών θερμοκρασιών κατά τη διάρκεια του θέρους. - Καταστροφή καλλιεργειών και ζωικού κεφαλαίου λόγω ακραίων καιρικών φαινομένων, πυρκαγιών και πλημμυρών - Προβλήματα τροφοδοσίας της χώρας ή περιοχών αυτής (π.χ.

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	S ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ	W ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	O ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	T ΑΠΕΙΛΕΣ
				νησιά) με εμπορεύματα λόγω έντονων καιρικών φαινομένων.
6. Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	-	- Η μη ορθολογική λειτουργία του συστήματος χερσαίων εμπορευματικών οδικών μεταφορών, η οποία έχει δυσμενείς επιπτώσεις στο περιβάλλον και στην οδική ασφάλεια.	- Ο εκσυγχρονισμός της λειτουργίας των εταιρειών χερσαίων εμπορευματικών μεταφορών θα έχει ως αποτέλεσμα την προστασία του περιβάλλοντος μέσω της μείωσης εκπομπών ρύπων καθώς και τη βελτίωση της οδικής ασφάλειας.	-
7. Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και απομάκρυνση των σημείων συμφόρησης σε σημαντικά δίκτυα υποδομών.	<ul style="list-style-type: none"> - Η γεωγραφική θέση της Ελλάδας που προσδίδει πλεονέκτημα σε ελληνικά λιμάνια στο διεθνές διαμετακομιστικό εμπόριο - Σε μεγάλο βαθμό το βασικό οδικό δίκτυο της χώρας συνδέεται άμεσα με βασικές πύλες εισόδου-εξόδου (λιμάνια- αεροδρόμια) – Δυνατότητες για περαιτέρω διεθνείς συνδέσεις 	<ul style="list-style-type: none"> - Ελλείψεις στο οδικό δίκτυο σε Περιφέρειες της χώρας & προβλήματα στην οδική ασφάλεια - Ανεπαρκές σιδηροδρομικό δίκτυο - Ανεπαρκείς λιμενικές υποδομές- Μειωμένη δυνατότητα συνδυασμένων μεταφορών λόγω μη σύνδεσης λιμένων με χερσαίες μεταφορές. - Μη επαρκής πρόσβαση σε βιομηχανικές περιοχές και εμπορευματικά κέντρα, - Η μη ορθολογική λειτουργία του συστήματος χερσαίων εμπορευματικών οδικών μεταφορών, η οποία έχει δυσμενείς επιπτώσεις στο κόστος μεταφοράς, στο περιβάλλον και στην οδική ασφάλεια. 	<ul style="list-style-type: none"> - Η ανάδειξη του Πειραιά και της Θεσσαλονίκης σε εμπορικές πύλες με ολοκληρωμένες υποδομές και υπηρεσίες, οι οποίες θα αποτελούν κόμβους πολυτροπικών συνδέσεων. - Ο κεντρικός αναπτυξιακός στόχος του τομέα μεταφορών για τη νέα προγραμματική περίοδο, οποίος είναι η ολοκλήρωση της ανάπτυξης του Εθνικού Συστήματος Μεταφορών και η προώθηση των συνδυασμένων Μεταφορών. Στο στόχο αυτό περιλαμβάνονται η ολοκλήρωση των υποδομών που αποτελούν τμήμα του βασικού Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών, η αναβάθμιση των λιμένων και η διασύνδεσή τους με το σιδηροδρομικό δίκτυο στην κατεύθυνση της προώθησης των συνδυασμένων μεταφορών, η επέκταση και εκσυγχρονισμός του σιδηροδρομικού δικτύου ώστε να συγκλίνει τεχνολογικά με τα ευρωπαϊκά σιδηροδρομικά δίκτυα 	<ul style="list-style-type: none"> - Έλλειψη κεφαλαίων για την πραγματοποίηση των αναγκαίων επενδύσεων σε έργα υποδομής μεγάλης κλίμακας (τόσο ιδιωτικών όσο και δημοσίων) – Καθυστερήσεις και αναβολές στην ολοκλήρωση κομβικής σημασίας έργων λόγω οικονομικών επιπτώσεων κρίσης σε αναδόχους - Ελλιπής αξιοποίηση υφιστάμενων υποδομών & αυξημένος ανταγωνισμός από υποδομές (πχ λιμάνια) άλλων χωρών

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	S ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ	W ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	O ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	T ΑΠΕΙΛΕΣ
			<p>και η βελτίωση της οδικής ασφάλειας.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Η έμφαση που δίνεται στην ανάπτυξη, προώθηση και ενίσχυση/ενδυνάμωση του τομέα της εφοδιαστικής αλυσίδας (logistics) ως έναν από τους 9 τομείς - κλειδιά για την οικονομική ανάπτυξη της χώρας . - Η δυνατότητα χρήσης των βιοκαυσίμων στις εμπορευματικές μεταφορές. 	
8. Προώθηση της απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων.	<ul style="list-style-type: none"> - Αξιόλογο εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό. 	<ul style="list-style-type: none"> - Χαμηλή γεωγραφική κινητικότητα του εργατικού δυναμικού - Υψηλό ποσοστό μακροχρόνια ανέργων - Υψηλή ανεργία νέων. 	<ul style="list-style-type: none"> - Αξιοποίηση των πόρων του ΕΚΤ για την επιμόρφωση επαγγελματιών / επιχειρηματιών / στελεχών επιχειρήσεων στον τομέα του Εμπορίου. - Ενίσχυση των ικανοτήτων των κοινωνικών εταίρων και προώθηση της ενεργού συμμετοχής τους στο σχεδιασμό και στην υλοποίηση των πολιτικών απασχόλησης και κοινωνικής συνοχής. 	<ul style="list-style-type: none"> - Καταστροφή ανθρώπινου δυναμικού λόγω της κρίσης (πτώχευση επιχειρήσεων κλπ.). - Μη έγκαιρη προσαρμογή του ανθρώπινου δυναμικού στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς - απαξίωση των δεξιοτήτων των απασχολούμενων.
9. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της καταπολέμησης της φτώχειας.	<ul style="list-style-type: none"> - 	<ul style="list-style-type: none"> - Αυξημένοι δείκτες γήρανσης - Φαινόμενα κοινωνικού αποκλεισμού ειδικών ομάδων - Τάσεις υποβάθμισης σε γειτονικές αστικών κέντρων. 	<ul style="list-style-type: none"> - 	<ul style="list-style-type: none"> - Αυξανόμενη ένταση του φαινομένου της φτώχειας σε όλη τη χώρα.
10. Επένδυση στην εκπαίδευση, τις δεξιότητες και στη δια βίου μάθηση.	<ul style="list-style-type: none"> - Ικανοποιητικό επίπεδο εκπαίδευσης πληθυσμού, ιδιαίτερα σε παραγωγικές ηλικίες. 	<ul style="list-style-type: none"> - Μη αποτελεσματική διασύνδεση της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας. - Χαμηλό ποσοστό συμμετοχής στα 	<ul style="list-style-type: none"> - Αναβάθμιση του συστήματος τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης για πιο αποτελεσματική σύνδεση με τις 	<ul style="list-style-type: none"> - Παρατεταμένη ύφεση που περιορίζει τη συμμετοχή των επιχειρήσεων σε προγράμματα πρακτικής άσκησης και στήριξης

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	S ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ	W ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	O ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	T ΑΠΕΙΛΕΣ
	<ul style="list-style-type: none"> - Υψηλό ποσοστό αποφοίτων σε μαθηματικές, θετικές και επιστήμες τεχνολογίας (MST). 	<p>προγράμματα κατάρτισης και δια βίου μάθησης - Μη ολοκληρωμένος χαρακτήρας συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης και χωρίς επαρκή στόχευση.</p>	<p>ανάγκες της οικονομίας.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Βελτίωση της αποτελεσματικότητας της ανώτατης εκπαίδευσης – μεγαλύτερη σύνδεση με κοινωνία& οικονομία. - Βελτίωση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού με στοχευμένα προγράμματα δια βίου μάθησης. 	<p>της τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Δυσκολία προσαρμογής ανέργων προχωρημένης ηλικίας στις απαιτήσεις (αναγκαίες δεξιότητες) της αγοράς εργασίας που διαμορφώνεται από την αναπροσαρμογή του αναπτυξιακού μοντέλου.
<p>11. Βελτίωση της θεσμικής επάρκειας και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Υλοποίηση σημαντικών δράσεων για τη διαχείριση των κρατικών προμηθειών (Αναμόρφωση νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου– Εφαρμογή νέων μεθόδων εκτέλεσης διαγωνισμών, ηλεκτρονικές προμήθειες). - Ίδρυση Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων. - Απλοποίηση του τυπικού πλαισίου άσκησης της εμπορικής δραστηριότητας με τη λειτουργία του Γ.Ε.ΜΗ. - εξασφάλιση της δυνατότητας ταχείας εξυπηρέτησης επιχειρήσεων και πολιτών με διαδικασίες “μια στάσης”. - Νέο Νομικό Πλαίσιο για τα Εμπορικά Σήματα - Υλοποίηση σημαντικών δράσεων για την εποπτεία της αγοράς (Παρατηρητήριο Τιμών Φαρμάκων, νέος νόμος για τον ανταγωνισμό κλπ.) 	<ul style="list-style-type: none"> - Αντίσταση μηχανισμού δημόσιας διοίκησης στις αλλαγές. - Υπολείπονται θεσμικές ρυθμίσεις για ολοκληρωμένες συναλλαγές μέσω διαδικτύου. - Βραδεία εκδίκαση δικαστικών υποθέσεων – ανεπαρκής προώθηση της εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών. 	<ul style="list-style-type: none"> - Περαιτέρω μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης για τις επιχειρήσεις, καταπολέμηση της γραφειοκρατίας και απλούστευση του διοικητικού και νομικού πλαισίου για τη διασφάλιση της καλύτερης παροχής υπηρεσιών σε επιχειρήσεις (π.χ. ψηφιοποίηση των διαδικασιών εκτελωνισμού κατά την εξαγωγή και η εφαρμογή ενιαίας θυρίδας για τις εξαγωγές). - Περαιτέρω προώθηση και εφαρμογή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και παροχής ηλεκτρονικών υπηρεσιών στους πολίτες. 	<ul style="list-style-type: none"> - Χαμηλό ηθικό δημοσίων υπαλλήλων και υποστελέχωση λόγω δημοσιονομικών προσαρμογών με κίνδυνο να δημιουργηθούν καθυστερήσεις και δυσλειτουργίες στην υλοποίηση των έργων. - Κίνδυνος μη αποτελεσματικής αξιοποίησης πόρων λόγω γραφειοκρατικού φόρτου αλλά και λόγω προβλημάτων συντονισμού μεταξύ υπηρεσιών.

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	S ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ	W ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	O ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	T ΑΠΕΙΛΕΣ
	<ul style="list-style-type: none">- Σημαντικά βήματα για τη θεσμική οργάνωση της αγοράς (Εθνικό Παρατηρητήριο Εμπορίου, Λαϊκές Αγορές – πλανόδιο εμπόριο κλπ.)- Εξορθολογισμός της αγοράς καυσίμων και πάταξη λαθρεμπορίας.			

7. ΟΡΑΜΑ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2007-2013

7.1 Ανάλυση των ανισοτήτων των αναπτυξιακών αναγκών και των δυνατοτήτων

Οι κύριες ανισότητες του τομέα του εμπορίου αναφέρθηκαν στο Κεφάλαιο 4 «Η Θέση του Τομέα στο Εθνικό, Ευρωπαϊκό και Διεθνές Περιβάλλον».

Οι κύριες αναπτυξιακές ανάγκες που έχει να αντιμετωπίσει ο τομέας είναι αφενός η επιβίωση στην οικονομική κρίση και αφετέρου η συμβολή του στην υλοποίηση της εθνικής αναπτυξιακής στρατηγικής για τη νέα περίοδο. Ειδικότερα ο τομέας του εμπορίου καλείται να συμβάλει στην «Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, στη μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα, με αιχμή την καινοτομία και αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας» (2^η Χρηματοδοτική Προτεραιότητα ΕΣΠΑ 2014-2020).

Οι κύριες αυτές αναπτυξιακές ανάγκες αναδεικνύουν τις προτεραιότητες που παρουσιάζονται στο επόμενο κεφάλαιο του παρόντος κειμένου («Αναφορά Βασικών Προτεραιοτήτων Ανάπτυξης του Τομέα και Ιεράρχησή τους») με πλέον επείγουσες αυτές που αφορούν την πρόσβαση των επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση και την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, σε συνδυασμό με τη στήριξη της απασχόλησης και την αποφυγή της καταστροφής ανθρώπινου κεφαλαίου λόγω της διακοπής της λειτουργίας επιχειρήσεων.

Παρά το δυσμενές περιβάλλον που δημιουργεί η οικονομική κρίση, εντοπίζονται δυνατότητες και ευκαιρίες για τον τομέα του εμπορίου. Αυτό προκύπτει από την ανάλυση των Δυνατών Σημείων, Αδυναμιών, Ευκαιριών και Κινδύνων του Τομέα (SWOT analysis) που παρουσιάστηκε στο προηγούμενο κεφάλαιο. Στη συνέχεια συνοψίζονται οι σημαντικότερες από τις προαναφερόμενες δυνατότητες και ευκαιρίες:

- Η αξιοποίηση της γεωγραφικής θέσης της χώρας.
- Τα έργα αναβάθμισης των υποδομών μεταφορών που υλοποιούνται την τρέχουσα προγραμματική περίοδο αλλά και τις προηγούμενες (ιδιαίτερα όσον αφορά τα διευρωπαϊκά δίκτυα).
- Η δυνατότητα για ανάδειξη του Πειραιά και της Θεσσαλονίκης σε εμπορικές πύλες με ολοκληρωμένες υποδομές και υπηρεσίες, οι οποίες θα αποτελούν κόμβους πολυτροπικών συνδέσεων.
- Ο επανασχεδιασμός και εξορθολογισμός του συστήματος χερσαίων εμπορευματικών οδικών μεταφορών, ο οποίος θα έχει ως αποτέλεσμα την προστασία του περιβάλλοντος μέσω της μείωσης εκπομπών ρύπων, τη μείωση του κόστους καθώς και τη βελτίωση της οδικής ασφάλειας.
- Η έμφαση που δίνεται για τη δημιουργία και χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων κατά την περίοδο 2014-2020 από πόρους των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων.
- Η συμμετοχή των εμπορικών επιχειρήσεων σε αλυσίδες αξίας, οι οποίες περιλαμβάνουν τόσο παραγωγικές επιχειρήσεις όσο και συνεργαζόμενες με αυτές επιχειρήσεις όπως προμηθευτές, διανομείς, πωλητές κλπ.

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

- Η δημιουργία κοινοπραξιών / δικτύων μεταξύ εμπορικών επιχειρήσεων για την επίτευξη οικονομικών κλίμακας, βελτιωμένων όρων προμήθειας, κοινών ενεργειών πρόωξης κ.ο.κ.
- Η αξιοποίηση της καινοτομίας (ιδιαίτερα της οργανωτικής καινοτομίας και της καινοτομίας marketing) για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των εμπορικών επιχειρήσεων.
- Η έμφαση που δίνεται από την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας στον κλάδο των logistics (βλέπε και σχετική μελέτη Mc Kinsey [9]).
- Η διεύρυνση καταναλωτικού κοινού μέσω χρήσης ηλεκτρονικού εμπορίου
- Το αξιόλογο εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό.

Στο πλαίσιο αυτό οι εμπορικές επιχειρήσεις καλούνται να καινοτομήσουν και να αναπτύξουν νέες επιχειρηματικές πρακτικές όπως τα ανοικτά κέντρα εμπορίου, και η δημιουργία θεματικών αγορών (κυρίως σε υποβαθμισμένες περιοχές των πόλεων). Αυτό, εκτός από την πρόσβαση στα κατάλληλα χρηματοδοτικά εργαλεία, απαιτεί και την ύπαρξη πνεύματος επιχειρηματικής συνεργασίας μεταξύ των εμπορικών επιχειρήσεων αλλά και με επιχειρήσεις άλλων τομέων όπως ο τουρισμός.

Κλειδί για την επιτυχή αξιοποίηση των προαναφερόμενων δυνατοτήτων αποτελεί η ενίσχυση της διοικητικής & επιχειρησιακής Ικανότητας της ΓΓΕ με αιχμές την κωδικοποίηση του θεσμικού και κανονιστικού πλαισίου και την ανάπτυξη εργαλείων (κυρίως πληροφοριακών συστημάτων).

7.2 Όραμα και στρατηγική

Με βάση τα προαναφερόμενα στο προηγούμενο υποκεφάλαιο, το **Όραμα** για τον τομέα του Εμπορίου την περίοδο 2014-2020 είναι δυνατό να διατυπωθεί ως εξής:

«Η μεγιστοποίηση της συμβολής του Εμπορίου στην εξωστρέφεια του παραγωγικού ιστού της χώρας με τη μετατροπή των μικροεισαγωγέων σε εξαγωγείς και την αύξηση των χωρών προορισμού των ελληνικών προϊόντων».

Η πραγματοποίηση του οράματος αυτού θα έχει ως αποτέλεσμα την ενίσχυση του πρωτογενή και δευτερογενή τομέα της οικονομίας, τη βελτίωση του εμπορικού ισοζυγίου και τη δημιουργία βιώσιμων θέσεων απασχόλησης.

Οι βασικές κατευθύνσεις για την πραγματοποίηση του Οράματος είναι οι ακόλουθες:

- Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και του εξωστρεφούς προσανατολισμού των ελληνικών επιχειρήσεων ιδιαίτερα των μικρομεσαίων, με δράσεις βελτίωσης της παραγωγικής διαδικασίας τους, μέσω της ανάπτυξης προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, όπως το ηλεκτρονικό εμπόριο.
- Στροφή των αγροτών στην επιχειρηματικότητα, μέσω της αύξησης των επενδύσεων για τον τεχνολογικό και εμπορικό εκσυγχρονισμό και την υιοθέτηση της χρήσης των ΤΠΕ.
- Ενίσχυση της εμπορικής δραστηριότητας συνδεδεμένης με την ενίσχυση της παραγωγής (μετάβαση από την οικονομία κατανάλωσης σε μια οικονομία παραγωγής)
- Βελτίωση της εξαγωγικής δραστηριότητάς του αγροδιατροφικού τομέα και μείωση του ελλείμματος εμπορικού ισοζυγίου.

Με βάση τα ανωτέρω, κεντρικοί Θεματικοί Στόχοι του νέου ΕΣΠΑ και των Επιχειρησιακών του Προγραμμάτων οι οποίοι αφορούν και στο εμπόριο είναι οι:

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

- ΘΣ2: Βελτίωση της πρόσβασης σε ΤΠΕ, της χρήσης και της ποιότητάς τους
- ΘΣ3: Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων συμπεριλαμβανομένων και αυτών του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (για το ΕΤΘΑ)

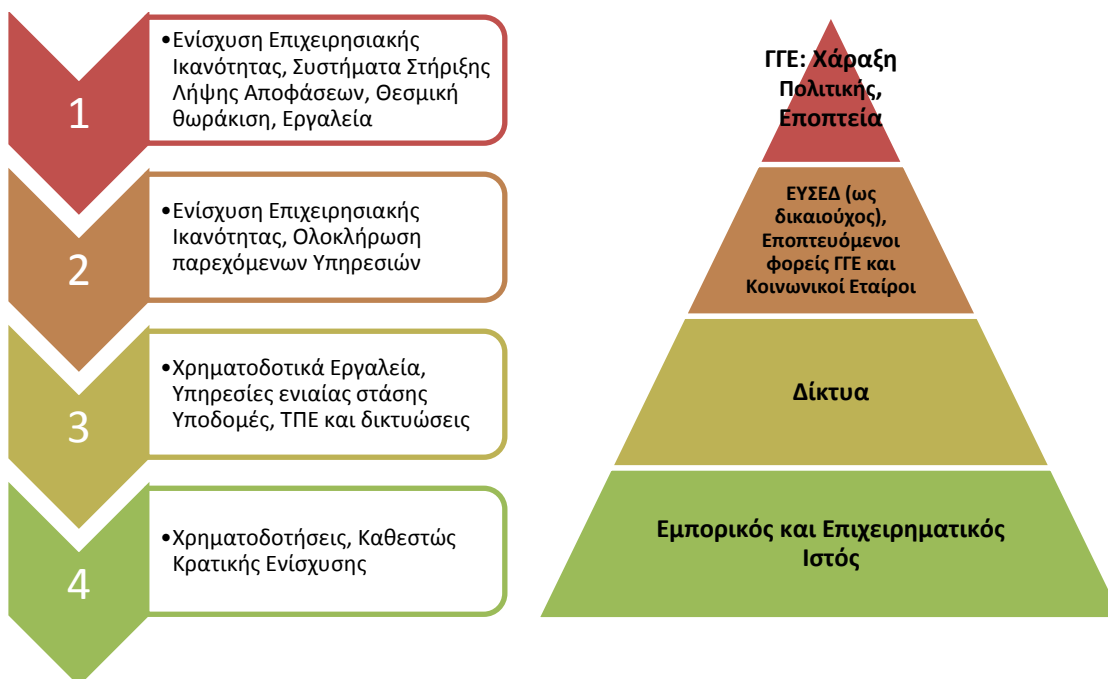
Στο πλαίσιο αυτό αναδεικνύονται ως κρίσιμα τα ακόλουθα ζητήματα:

- Η συμβολή των εμπορικών επιχειρήσεων στην μετάβαση από μια οικονομία κατανάλωσης σε μια οικονομία παραγωγής. Στη μετάβαση αυτή είναι δυνατό να συμβάλουν και εμπορικές επιχειρήσεις, οι οποίες παρέχουν εισροές σε παραγωγικές μονάδες ιδιαίτερα για την παραγωγή διεθνώς εμπορεύσιμων προϊόντων.
- Η συμμετοχή των εμπορικών επιχειρήσεων σε αλυσίδες αξίας, οι οποίες περιλαμβάνουν τόσο παραγωγικές επιχειρήσεις όσο και συνεργαζόμενες με αυτές επιχειρήσεις όπως προμηθευτές, διανομείς πωλητές κλπ.
- Η δημιουργία κοινοπραξιών / δικτύων μεταξύ εμπορικών επιχειρήσεων για την επίτευξη οικονομιών κλίμακας, βελτιωμένων όρων προμήθειας, κοινών ενεργειών προώθησης κ.ά. (με έμφαση στη μετάβαση από την πολύ μικρή επιχείρηση στην επιχείρηση με κρίσιμη μάζα ώστε αυτή να είναι πλήρως παραγωγική).
- Η αξιοποίηση της καινοτομίας (ιδιαίτερα της οργανωτικής καινοτομίας και της καινοτομίας marketing) για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των εμπορικών επιχειρήσεων.
- Η αξιοποίηση του κλάδου των logistics.
- Η ενίσχυση των εξαγωγών και της εξωστρέφειας.
- Η ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών πρακτικών όπως τα ανοικτά κέντρα εμπορίου, η και η δημιουργία θεματικών αγορών (κυρίως σε υποβαθμισμένες περιοχές των πόλεων).
- Η ευκολότερη πρόσβαση των επιχειρήσεων σε οργανωμένες αγορές και δη σε ψηφιακές αγορές και e-market places.
- Η ευκολότερη πρόσβαση σε χρηματοδοτικά εργαλεία (δημιουργία και χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων κατά την περίοδο 2014-2020 από πόρους των Ευρωπαϊκών και Διαρθρωτικών Ταμείων).
- Η ανανέωση της ιδέας του συνεταιρισμού με σύγχρονους όρους
- Η οργανωμένη συμμετοχή των εμπορικών επιχειρήσεων σε δίκτυα (λειτουργίας, διάθεσης, προβολής και προώθησης

Τέλος, θα πρέπει να δοθεί έμφαση στην ενίσχυση της επιχειρησιακής ικανότητας της ΓΓΕ με αιχμή τη λειτουργική διαχείριση των προμηθειών.

8. ΑΝΑΦΟΡΑ ΒΑΣΙΚΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ ΤΟΥΣ.

Από την προηγηθείσα ανάλυση προκύπτει ότι η στρατηγική για την περίοδο 2014-2020 είναι δυνατό να δομηθεί στα ακόλουθα επίπεδα:

Στο πλαίσιο αυτό αναδεικνύονται από τη βάση της πυραμίδας του ανωτέρω σχήματος προς τα άνω είναι οι εξής προτεραιότητες:

Προτεραιότητα 1η: Στήριξη της βιωσιμότητας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των εμπορικών επιχειρήσεων συμπεριλαμβανομένης της **προώθησης του ηλεκτρονικού εμπορίου** μέσω ενισχύσεων, τεχνικής υποστήριξης προς τις επιχειρήσεις και θεσμικών παρεμβάσεων. Στο πλαίσιο αυτό θα ενισχυθούν νέοι θεσμοί και δομές εμπορικής επιχειρηματικότητας όπως τα ανοικτά κέντρα εμπορίου, οι εμπορικές ζώνες για μικρούς λιανοπωλητές, οι θεματικές αγορές (σε υποβαθμισμένες κυρίως περιοχές) και οι διάφορες μορφές συνεργασίας των εμπορικών επιχειρήσεων τόσο μεταξύ τους όσο και με επιχειρήσεις άλλων τομέων.

Προτεραιότητα 2η: Ανάπτυξη σύγχρονων υποδομών και υπηρεσιών εφοδιαστικής αλυσίδας. Στην προτεραιότητα αυτή έμφαση θα δοθεί στην ενίσχυση του διαμετακομιστικού εμπορίου και στη δημιουργία κέντρων χονδρεμπορικών επιχειρήσεων και υποδομών εφοδιαστικής αλυσίδας για την υποστήρισή τους. Επίσης προβλέπεται, μεταξύ άλλων, η δημιουργία κέντρων και αποθηκών εκτός των μεγάλων πόλεων, η ανάπτυξη συμφορτώσεων και η δημιουργία clusters στον τομέα των logistics.

Προτεραιότητα 3η: Δημιουργία χρηματοδοτικών εργαλείων προσαρμοσμένων στις σημερινές ανάγκες των επιχειρήσεων – πρόσβαση των επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση.

Προτεραιότητα 4η: Διαμόρφωση του κατάλληλου θεσμικού – κανονιστικού πλαισίου και των αναγκαίων υποδομών για την άσκηση εμπορικών δραστηριοτήτων συμπεριλαμβανομένων των ολοκληρωμένων συστημάτων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και παροχής υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις . Στην προτεραιότητα αυτή εντάσσονται και οι

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

υπηρεσίες μίας στάσης στα πεδία της μεταφοράς γνώσης, τεχνολογίας και καινοτομίας, της υποστήριξης συνεργασιών και συμπράξεων (cluster support services), της διαμεσολάβησης για πρόσβαση στη χρηματοδότηση, του στρατηγικού και επιχειρησιακού σχεδιασμού, της εξωστρέφειας και της ίδρυσης νέων επιχειρήσεων.

Προτεραιότητα 5η: Βελτίωση της ικανότητας της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και των εποπτευόμενων από αυτήν δημοσίων φορέων για την απρόσκοπτη άσκηση και ενίσχυση του ρυθμιστικού, ελεγκτικού και υποστηρικτικού τους ρόλου.

Στις ανωτέρω προτεραιότητες προστίθεται ως **6^η Προτεραιότητα η Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού στον τομέα του εμπορίου** σε όλα τα ανωτέρω επίπεδα αλλά και η ενδυνάμωση ανέργων πρώην μισθωτών, αυτοαπασχολούμενων και επιχειρηματιών καθώς και αυτών που απειλούνται με ανεργία για ομαλή αλλαγή ρόλου στην αγορά εργασίας.

Οι προτεραιότητες αυτές υποστηρίζονται από δράσεις, οι οποίες παρουσιάζονται στο Κεφάλαιο 12 ανά θεματικό στόχο και επενδυτική προτεραιότητα των ΕΔΕΤ σύμφωνα με τα αναφερόμενα 2η Εγκύκλιο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας για το σχεδιασμό και την κατάρτιση του αναπτυξιακού προγραμματισμού της περιόδου 2014-2020.

9. ΑΝΑΓΚΑΙΕΣ ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ

Εκτός από τις εκ των προτέρων αιρεσιμότητες που θέτει ο Κανονισμός περί καθορισμού κοινών διατάξεων για τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία και για τις οποίες γίνεται αναφορά στο Κεφάλαιο 14, διαπιστώνεται από την έρευνα που διενεργεί η ομάδα μελέτης η ανάγκη για συγκεκριμένες θεσμικές και οργανωτικές προσαρμογές. Οι προσαρμογές αυτές είναι δυνατό να διακριθούν σε αυτές που πρέπει να γίνουν σε επίπεδο διαφορετικών υπηρεσιών/ υπουργείων ή στο σύνολο του δημόσιου τομέα και σε αυτές που αφορούν αποκλειστικά τη Γενική Γραμματεία Εμπορίου. Όσον αφορά την πρώτη κατηγορία προσαρμογών αναφέρονται οι εξής:

- Μείωση του κατακερματισμού των αρμοδιοτήτων μεταξύ υπουργείων και υπηρεσιών και εξάλειψη των επικαλύψεων (π.χ. το εξωτερικό εμπόριο αποτελεί αρμοδιότητα τόσο του Υπουργείου Ανάπτυξης όσο και του Υπουργείου Εξωτερικών).
- Διαλειτουργικότητα των πληροφοριακών συστημάτων του δημόσιου τομέα.
- Απλοποίηση των διαδικασιών συμμετοχής των επιχειρήσεων σε δράσεις συγχρηματοδοτούμενες από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία, σχεδιασμός εξειδικευμένων δράσεων (άμεσης και έμμεσης) ενίσχυσης προς τις επιχειρήσεις, βελτίωση της αποτελεσματικότητας των σχετικών ενεργειών πληροφόρησης.

Στη δεύτερη κατηγορία εντάσσονται προσαρμογές όπως:

- Κωδικοποίηση της νομοθεσίας σε βάση δεδομένων.
- Απλοποίηση των διαδικασιών ιδιαίτερα πριν το σχεδιασμό πληροφοριακών συστημάτων ώστε το πληροφοριακό σύστημα να μην «ψηφιοποιεί γραφειοκρατία».
- Συντονισμός και διασύνδεση των μητρώων προστίμων και των ελεγκτικών υπηρεσιών
- Ανάπτυξη συστημάτων στα οποία ο ίδιος ο επιχειρηματίας θα υποβάλλει τις αιτήσεις, θα συμπληρώνει ερωτηματολόγιο και θα παίρνει αυτόματα τη βεβαίωση των στοιχείων που κατέθεσε για να έχει ο ίδιος την ευθύνη των πράξεών του. Στον δειγματοληπτικό έλεγχο που θα ακολουθήσει από την υπηρεσία, εάν κάτι δεν ισχύει θα του επιβάλλεται πρόστιμο.
- Δημιουργία ηλεκτρονικής πλατφόρμας και τράπεζας οικονομοτεχνικών δεδομένων των φορέων που συμμετέχουν στις δημόσιες συμβάσεις.
- Δημιουργία ολοκληρωμένης ηλεκτρονικής βιβλιοθήκης προτύπων (standards), επιστημονικών και τεχνολογικών δεδομένων που αφορούν τα αντικείμενα των δημοσίων συμβάσεων.
- Ανανέωση – αναβάθμιση εξοπλισμού μετρολογίας ώστε η Γενική Γραμματεία Εμπορίου να επιτελεί πληρέστερα τον ελεγκτικό και εποπτικό ρόλο της – απόκτηση διαπίστευσης.
- Προμήθεια λογισμικού και εξοπλισμού για την ηλεκτρονική κατάθεση εμπορικού σήματος σύμφωνα με τα ισχύοντα σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης - ψηφιοποίηση στοιχείων βιβλίου σημάτων - «Κωδικοποίηση της Βιέννης», σύμφωνα με την οποία γίνεται αναλυτική περιγραφή της εικόνας των σημάτων. Απώτερος στόχος είναι η καταχώριση ηλεκτρονικά της κατάθεσης και των μεταβολών από τον ίδιο τον καταθέτη. Η ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας της ΓΓΕ στον τομέα του εμπορικού σήματος συμβάλει στον περιορισμό του παρεμπορίου και για το λόγο αυτό θα πρέπει να συνδυαστεί με άλλα μέτρα προς την κατεύθυνση αυτή (π.χ. έλεγχοι).

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

- Αναβάθμιση της ικανότητας της ΓΓΕ ως Ευρωπαϊκού κόμβου ηλεκτρονικού εμπορίου ιδιαίτερα όσον αφορά την αντιμετώπιση αθέμιτων εμπορικών πρακτικών στο ηλεκτρονικό εμπόριο.
- Εκπαίδευση – ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού.

Ορισμένες από τις δράσεις, αυτές μπορεί να αποτελέσουν για την προγραμματική περίοδο 2014-2020 έργα σημαίες για τη ΓΓΕ και το αντίστοιχο επιχειρησιακό πρόγραμμα. Οι περισσότερες από αυτές τις δράσεις είναι δυνατό να χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο του θεματικού στόχου 2 των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων «Βελτίωση της πρόσβασης σε ΤΠΕ, της χρήσης και της ποιότητάς τους» και του θεματικού στόχου 11 «Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας και αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης».

Γενικότερα, δράσεις που αφορούν τον τομέα του Εμπορίου είναι δυνατό να χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο διαφόρων επιχειρησιακών προγραμμάτων όπως το ΕΠ Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα Καινοτομία, το ΕΠ Αγροτική Ανάπτυξη και τα ΠΕΠ. Κρίσιμης σημασίας ζήτημα είναι επομένως ο συντονισμός των παρεμβάσεων στον τομέα του Εμπορίου. Επίσης σημαντικά ζητήματα που παραμένουν ανοικτά είναι η εξειδίκευση των δράσεων που αφορούν το Εμπόριο στα προγράμματα αυτά καθώς και η αποσαφήνιση των πεδίων παρέμβασης του καθενός για την αποφυγή επικαλύψεων και τη μεγιστοποίηση των συνεργειών.

10. ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ ΤΗΣ ΧΩΡΙΚΗΣ – ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΑΣΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΤΟΜΕΑΚΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Ο τομέας του εμπορίου είναι παρών σε όλες της περιφέρειες της χώρας, στοιχείο αναμενόμενο λόγω της φύσης της δραστηριότητας. Η δραστηριότητα αυτή δεν είναι ισομερώς κατανομημένη μεταξύ των περιφερειών με υπερσυγκέντρωση των δραστηριοτήτων στην Αττική και δευτερευόντως στην Κεντρική Μακεδονία. Στον πίνακα 10.1 που ακολουθεί παρουσιάζεται η κατανομή των εμπορικών ΑΕ και ΕΠΕ στις 13 Περιφέρειες της χώρας.

Πίνακας 10.1: Αριθμός και ποσοστό εμπορικών ΑΕ και ΕΠΕ ανά Περιφέρεια, έτος 2012 (ΠΗΓΗ: [5])

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΑΕ και ΕΠΕ)	ΠΟΣΟΣΤΟ (%)
Ανατολική Μακεδονία - Θράκη	194	2,9
Κεντρική Μακεδονία	982	14,8
Δυτική Μακεδονία	60	0,9
Ήπειρος	98	1,5
Θεσσαλία	243	3,7
Ιόνια Νησιά	119	1,8
Δυτική Ελλάδα	263	4,0
Στερεά Ελλάδα	137	2,1
Αττική	3.835	57,7
Πελοπόννησος	172	2,6
Βόρειο Αιγαίο	86	1,3
Νότιο Αιγαίο	187	2,8
Κρήτη	272	4,1
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	6.648	100

Η σπουδαιότητα του εμπορικού τομέα με κριτήριο τη συμβολή του στην απασχόληση μεταβάλλεται από τη μια Περιφέρεια στην άλλη ενώ μεταβάλλονται και οι τιμές από τον ένα κλάδο του εμπορίου στον άλλο. Ο πίνακας που ακολουθεί δείχνει το πηλίκο συμμετοχής (Location Quotient) για την απασχόληση σε κάθε περιφέρεια και ανά κλάδο.

Το πηλίκο συμμετοχής δίνεται από τη σχέση:

$$LQ = (x_i/x)/(y_i/y)$$

όπου:

x_i, y_i ο αριθμός των εργαζομένων στον κλάδο i στην Περιφέρεια και στην Ελλάδα αντίστοιχα

x, y ο συνολικός αριθμός των εργαζομένων στην Περιφέρεια και στην Ελλάδα αντίστοιχα.

Το πηλίκο συμμετοχής δίνεται σε επίπεδο διψήφιου κλάδου ως εξής:

- 25 Χονδρικό – λιανικό εμπόριο και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων – μοτοσικλετών
- 26 Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
- 27 Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων

Πίνακας 10.2: Πηλίκιο συμμετοχής της απασχόλησης ανά Περιφέρεια και κλάδο του εμπορίου, έτος 2010 (ΠΗΓΗ: ΕΛΣΤΑΤ)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΗΛΙΚΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ (LOCATION QUOTIENT)		
	ΚΛΑΔΟΣ 25	ΚΛΑΔΟΣ 26	ΚΛΑΔΟΣ 27
Ανατολική Μακεδονία - Θράκη	1,03	0,50	0,88
Κεντρική Μακεδονία	1,18	1,18	1,12
Δυτική Μακεδονία	1,18	0,58	0,79
Ήπειρος	1,13	0,63	1,03
Θεσσαλία	0,64	0,62	1,03
Ιόνια Νησιά	1,49	0,51	1,21
Δυτική Ελλάδα	0,87	0,87	0,87
Στερεά Ελλάδα	0,85	0,41	0,92
Αττική	1,05	1,38	0,96
Πελοπόννησος	0,73	0,47	0,90
Βόρειο Αιγαίο	2,46	1,95	5,57
Νότιο Αιγαίο	0,69	0,97	1,21
Κρήτη	0,95	0,68	1,07

Από τα στοιχεία του ανωτέρω πίνακα προκύπτει ότι η σπουδαιότητα του Κλάδου 25 όσον αφορά την απασχόληση είναι υψηλή για τις Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου και Ιονίων Νήσων. Για τον κλάδο 26 οι αντίστοιχες Περιφέρειες είναι του Βορείου Αιγαίου και της Αττικής. Τέλος, το λιανικό εμπόριο σημαντικός κλάδος απασχόλησης πρωτίστως για τις Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου, Νοτίου Αιγαίου και Ιονίων Νήσων. Υψηλότερα ποσοστά συμβολής και των τριών κλάδων του εμπορίου στην απασχόληση σε σύγκριση με το σύνολο της χώρας παρουσιάζει η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (βλ. και υποκεφάλαιο 4.1 του παρόντος).

Λόγω της γεωγραφικής διασποράς των εμπορικών επιχειρήσεων οι ενισχύσεις προς αυτές θα πρέπει να καλύπτουν το σύνολο των Περιφερειών της χώρας. Ωστόσο, στο πλαίσιο των δράσεων ενίσχυσης των ΜΜΕ του τομέα του εμπορίου, θα πρέπει να ληφθεί ιδιαίτερη μέριμνα για τις επιχειρήσεις που βρίσκονται σε ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές και στα μικρά νησιά. Στις περιοχές αυτές η ύπαρξη και διατήρηση των μικρών εμπορικών επιχειρήσεων έχει ζωτική σημασία για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού. Αντίθετα, γεωγραφικά εντοπισμένες είναι οι παρεμβάσεις που αφορούν τις εμπορικές πύλες της χώρας και τα μεγάλα εμπορευματικά κέντρα.

Γενικότερα, οι παρεμβάσεις που αφορούν το εμπόριο θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του χώρου, στον οποίο υλοποιούνται (χωρική διάσταση). Για το θέμα της χωρικής διάστασης γίνεται αναφορά στο Κεφάλαιο 16.

11. ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ – ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΕΣ ΜΕ ΤΙΣ ΤΟΜΕΑΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

Για την επιτυχή υλοποίηση της αναπτυξιακής στρατηγικής στον τομέα του εμπορίου που αναφέρθηκε στα Κεφάλαια 7 και 8 και αναλύεται περαιτέρω στο Κεφάλαιο 12 είναι απαραίτητη η αξιοποίηση των συνεργειών και της συμπληρωματικότητας με άλλες τομεακές πολιτικές, οι οποίες ανά προτεραιότητα (Κεφάλαιο 8) είναι οι ακόλουθες:

Προτεραιότητα 1η: Στήριξη της βιωσιμότητας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των εμπορικών επιχειρήσεων συμπεριλαμβανομένης της προώθησης του ηλεκτρονικού εμπορίου μέσω ενισχύσεων, τεχνικής υποστήριξης προς τις επιχειρήσεις και θεσμικών παρεμβάσεων.

Για την επίτευξη του στόχου αυτού είναι απαραίτητη η ανάπτυξη και αξιοποίηση συνεργειών με τις πολιτικές που αφορούν τον πρωτογενή τομέα, τη μεταποίηση και τις υπηρεσίες. Οι πολιτικές για την υποστήριξη της καινοτομίας, της εξωστρέφειας και των επιχειρηματικών συνεργασιών (αλυσίδες αξίας, συστάδες επιχειρήσεων κλπ.) αναδεικνύονται ως κομβικές. Όσον αφορά την προώθηση του ηλεκτρονικού εμπορίου, είναι προφανείς οι συνέργειες με δράσεις για τον ψηφιακό αλφαριθμητισμό, την προώθηση των ΤΠΕ και την ολοκλήρωση του θεσμικού και κανονιστικού πλαισίου.

Προτεραιότητα 2η: Ανάπτυξη σύγχρονων υποδομών και υπηρεσιών εφοδιαστικής αλυσίδας.

Στον τομέα της εφοδιαστικής αλυσίδας απαραίτητη είναι η αξιοποίηση συνεργειών με τα έργα που υλοποιούνται ή θα υλοποιηθούν στον τομέα των μεταφορών.

Προτεραιότητα 3η: Δημιουργία χρηματοδοτικών εργαλείων προσαρμοσμένων στις σημερινές ανάγκες των επιχειρήσεων – πρόσβαση των επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση.

Η προτεραιότητα αυτή αντιστοιχεί σε μία από τις πλέον επείγουσες ανάγκες των επιχειρήσεων. Αφορά όλους τους τομείς και αποτελεί την απαραίτητη προϋπόθεση για τη βιωσιμότητα και την ανάπτυξη των επιχειρήσεων. Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να εξεταστεί η δημιουργία εξειδικευμένων χρηματοδοτικών εργαλείων π.χ. για τις εξαγωγές. Επίσης θα πρέπει να εξεταστεί η δυνατότητα ώστε η μορφή και το ύψος της χρηματοδότησης (ειδικά για καινοτόμες ιδέες) να είναι προσαρμοσμένη στις ανάγκες κάθε σταδίου ζωής της επένδυσης δηλαδή από την ανάπτυξη της επενδυτικής ιδέας και την εκπόνηση του επενδυτικού σχεδίου έως την πλήρη υλοποίηση αυτού.

Προτεραιότητα 4η: Διαμόρφωση του κατάλληλου θεσμικού – κανονιστικού πλαισίου και των αναγκαίων υποδομών για την άσκηση εμπορικών δραστηριοτήτων συμπεριλαμβανομένων των ολοκληρωμένων συστημάτων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και παροχής υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις.

Στην προτεραιότητα αυτή οι συνέργειες και συμπληρωματικότητες αφορούν τις πολιτικές για την ενίσχυση της ικανότητας της Δημόσιας Διοίκησης και τη δημιουργία ενός περιβάλλοντος φιλικού προς τις επιχειρήσεις. Ως κρίσιμος παράγοντας αναδεικνύεται εδώ η ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης.

Προτεραιότητα 5η: Βελτίωση της ικανότητας της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και των εποπτευόμενων από αυτήν δημοσίων φορέων για την απρόσκοπτη άσκηση και ενίσχυση του ρυθμιστικού, ελεγκτικού και υποστηρικτικού τους ρόλου.

Όπως στην προηγούμενη προτεραιότητα έτσι και σε αυτή οι συνέργειες και συμπληρωματικότητες αφορούν τις πολιτικές για την ενίσχυση της ικανότητας της Δημόσιας Διοίκησης και τη δημιουργία ενός περιβάλλοντος φιλικού προς τις επιχειρήσεις.

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

Ως κρίσιμος παράγοντας αναδεικνύεται και εδώ η ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της Γενικής Γραμματείας.

Προτεραιότητα 6η: Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού στον τομέα του εμπορίου σε όλα τα ανωτέρω επίπεδα.

Όσον αφορά την τελευταία προτεραιότητα είναι προφανής η συνέργεια και συμπληρωματικότητα με πολιτικές στα πεδία της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων και των επιχειρηματιών, της πρόωθης στην απασχόληση, της αποφυγής της καταστροφής ανθρώπινου κεφαλαίου λόγω της οικονομικής κρίσης αλλά και τους τομείς της εκπαίδευσης, της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης και της δια βίου μάθησης.

12. ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΥ ΕΠΙΛΕΓΟΝΤΑΙ, ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ

12.1 Θεματικοί Στόχοι, Επενδυτικές Προτεραιότητες και Δράσεις

Στο υποκεφάλαιο αυτό παρουσιάζονται ανά θεματικό στόχο και επενδυτική προτεραιότητα ενδεικτικές δράσεις που προτείνονται για τον τομέα του εμπορίου. Υπενθυμίζεται ότι οι επενδυτικές προτεραιότητες ανά θεματικό στόχο είναι καθορισμένες και αναφέρονται στον κανονισμό κάθε Ταμείου. (Σημείωση: ΕΤΠΑ=Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, ΕΚΤ=Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο).

Πολλές από τις προτεινόμενες δράσεις αφορούν κρατικές ενισχύσεις. Αυτό είναι απόρροια της στοχοθεσίας και της στρατηγικής του νέου ΕΣΠΑ, στο οποίο η «Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων (ιδιαίτερα των ΜΜΕ), η μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα, με αιχμή την καινοτομία και αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας» (1η χρηματοδοτική προτεραιότητα) αποτελεί «τη βασική στρατηγική προτεραιότητα και την εμβληματικότερη αυτών, καθώς σηματοδοτεί με το περιεχόμενό της και τον ολοκληρωμένο της χαρακτήρα, την κύρια στροφή στο νέο αναπτυξιακό υπόδειγμα».

12.2 ΘΣ 2: Βελτίωση της πρόσβασης σε ΤΠΕ, της χρήσης και της ποιότητάς τους

Επενδυτική προτεραιότητα: Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικού εμπορίου (e-commerce) και ενίσχυση της ζήτησης ΤΠΕ (ΕΤΠΑ)

Ενδεικτικές δράσεις

- Χρηματοδότηση σχεδίων εκσυγχρονισμού και αναδιοργάνωσης των εμπορικών επιχειρήσεων ώστε να αναπτύξουν δραστηριότητες ηλεκτρονικού εμπορίου.
- Πλήρης αξιοποίηση των ΤΠΕ στον κλάδο των logistics.
- Ενίσχυση της χρήσης μοντέρνων υπολογιστικών υποδομών (π.χ. cloud computing).
- Ανάπτυξη εργαλείων για την ανάδειξη και προβολή των ελληνικών επιχειρήσεων και προϊόντων μέσα από το διαδίκτυο, με στόχο την επέκτασή τους στις διεθνείς αγορές.
- Ανάπτυξη ηλεκτρονικών πλατφορμών δημοπράτησης όπου οι συνεταιρισμοί και οι μικροί παραγωγοί θα αναφέρουν τις ποσότητες και τις τιμές των προϊόντων που διαθέτουν προκειμένου να τονωθεί η εγχώρια παραγωγή και εξωστρέφεια και να παρακολουθούν καλύτερα οι δυνητικοί αγοραστές (έμποροι) και οι επιφορτισμένες υπηρεσίες τις τιμές παραγωγών. Επίσης, οι πλατφόρμες αυτές είναι δυνατό να έχουν τη μορφή «e-bay» όπου θα πραγματοποιούνται πλειστηριασμοί των προϊόντων.

Επενδυτική προτεραιότητα: Ενίσχυση εφαρμογών ΤΠΕ για ηλεκτρονική κυβέρνηση, ηλεκτρονική μάθηση, ηλεκτρονική ένταξη, ηλεκτρονικό πολιτισμό και ηλεκτρονική υγεία (ΕΤΠΑ)

Ενδεικτικές δράσεις

- Ολοκλήρωση της θεσμοθέτησης και εφαρμογής του ηλεκτρονικού τιμολογίου, υιοθέτηση των ηλεκτρονικών πληρωμών από πολίτες, επιχειρήσεις και φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.
- Αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών για την πραγματοποίηση τηλε-διασκέψεων και τηλεργασίας, την ψηφιοποίηση των αρχείων, τη δημοσιοποίηση όλων των προκηρύξεων της κυβέρνησης και την επικοινωνία μεταξύ των δημοσίων υπηρεσιών.

Επενδυτική προτεραιότητα: Ανάπτυξη ψηφιακού αλφαριθμητισμού, της ηλεκτρονικής μάθησης, καθώς και της εδαφικής συνεργασίας στις ηλεκτρονικές δεξιότητες και σε σχετικές επιχειρηματικές δεξιότητες (ΕΤΠΑ)

Ενδεικτικές δράσεις

- Ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού (και σε ηλεκτρονική μορφή) και εν συνεχεία εκπαίδευση και κατάρτιση των στελεχών επιχειρήσεων σε θέματα ηλεκτρονικού εμπορίου.

12.3 ΘΣ 3: Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων συμπεριλαμβανομένων και αυτών του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (για το ΕΤΘΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα: Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και την ενίσχυση της δημιουργίας νέων εταιρειών, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρηματικότητας (business incubators) (ΕΤΠΑ)

Ενδεικτικές δράσεις

- Καθιέρωση του "Ελληνικού Σήματος" για τα προϊόντα ελληνικής προέλευσης μέσω της ανάπτυξης και λειτουργίας μιας βάσης δεδομένων Ελληνικών Προϊόντων/Υπηρεσιών στα/στις οποία/οποίες έχει απονεμηθεί το Ελληνικό Σήμα. Σκοπός του δικτυακού τόπου είναι η προβολή και προώθηση των πιστοποιημένων προϊόντων και υπηρεσιών (ανά κατηγορία προϊόντος/υπηρεσίας και κλάδο δραστηριότητας) στα οποία έχει απονεμηθεί το Ελληνικό Σήμα. Ο διαδικτυακός τόπος του Ελληνικού Σήματος θα περιέχει επιπλέον αναλυτικές πληροφορίες περί διαδικασιών, φορέων και απαιτούμενων εγγράφων για την απονομή του Σήματος, προς ενημέρωση και διευκόλυνση όλων των ενδιαφερομένων.
- Πρόσβαση των εμπορικών επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση με ανάπτυξη και χρήση κατάλληλα προσαρμοσμένων χρηματοδοτικών εργαλείων συμπεριλαμβανομένης της μικρο – χρηματοδότησης (microfinance)

Επενδυτική προτεραιότητα: Ανάπτυξη και εφαρμογή νέων επιχειρηματικών μοντέλων για ΜΜΕ, ιδίως για τη διεθνοποίηση (ΕΤΠΑ)

Ενδεικτικές δράσεις

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

- Ολοκληρωμένες δράσεις υποστήριξης των επιχειρήσεων του Εμπορίου με πεδία εφαρμογής α) το σχεδιασμό και την ονοματοσήμανση (branding) ελληνικών προϊόντων με σκοπό την προώθησή τους, β) την τυποποίηση, πιστοποίηση και σήμανση των ελληνικών προϊόντων με στόχο την εδραίωσή τους στην ελληνική αγορά και τη διευκόλυνση των εξαγωγών τους, γ) τη ενίσχυση επιχειρήσεων για συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις και δ) την προβολή των ελληνικών προϊόντων στο πλαίσιο πολιτιστικών εκδηλώσεων και τουριστικών δραστηριοτήτων.
- Ενίσχυση της εξωστρέφειας των εμπορικών επιχειρήσεων, με μετατροπή των μικροεξαγωγέων σε μικροεξαγωγείς (βλέπε υποκεφάλαιο 14.1) και την παροχή ολοκληρωμένης υποστήριξης σε θέματα εξαγωγών (πληροφόρηση για αγορές – προϊόντα - διαδικασίες, σύγχρονα χρηματοδοτικά και ασφαλιστικά εργαλεία, τεχνική υποστήριξη και ανάπτυξη ικανοτήτων εξωστρέφειας κλπ.).
- Δημιουργία κέντρων στήριξης της επιχειρηματικότητας και της εξωστρέφειας.
- Δράσεις για τη δημιουργία νέου πλαισίου, συντονιστικού κέντρου, καθώς και αξιοποίηση συνεργειών και συμπληρωματικότητας για την αναβάθμιση της ποιότητας και τη βελτίωση της απόδοσης της εφοδιαστικής αλυσίδας.
- Ενίσχυση επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε όλο το φάσμα της εφοδιαστικής αλυσίδας. Ανάπτυξη υποδομών και υπηρεσιών εφοδιαστικής αλυσίδας σε επίπεδο επιχείρησης. Ανάπτυξη υποδομών και υπηρεσιών εφοδιαστικής αλυσίδας για λογαριασμό τρίτων (third party logistics). Δημιουργία νέων διαμετακομιστικών κέντρων και επέκταση υπαρχόντων κέντρων logistics.
- Δημιουργία clusters επιχειρήσεων στον τομέα των logistics.
- Δημιουργία συστάδων επιχειρήσεων (clusters) Ναυτιλίας και Λιμενικής Βιομηχανίας.
- Δημιουργία AGROFOOD LOGISTICS. Κέντρα συγκέντρωσης, αποθήκευσης και διακίνησης αγροδιατροφικών προϊόντων
- Αξιοποίηση υφιστάμενων καναλιών εξαγωγών εξωστρεφών επιχειρήσεων από άλλες επιχειρήσεις στο πλαίσιο συνεργασιών.
- Προβολή των υπηρεσιών που παρέχονται στα κύρια λιμάνια της χώρας – πληροφόρηση ομάδων στόχου.
- Συνεργατικοί σχηματισμοί: α) Δημιουργία κοινοπραξιών / δικτύων / clusters μεταξύ εμπορικών επιχειρήσεων για την επίτευξη οικονομιών κλίμακας, βελτιωμένων όρων προμήθειας, κοινών ενεργειών προώθησης κ.ο.κ., β) Συμμετοχή των εμπορικών επιχειρήσεων σε αλυσίδες αξίας, οι οποίες περιλαμβάνουν τόσο παραγωγικές επιχειρήσεις όσο και συνεργαζόμενες με αυτές επιχειρήσεις όπως προμηθευτές, διανομείς πωλητές κλπ., γ) Αξιοποίηση υφιστάμενων καναλιών εξαγωγών εξωστρεφών επιχειρήσεων από άλλες επιχειρήσεις στο πλαίσιο συνεργασιών, δ) Δημιουργία clusters μεταξύ εμπορικών επιχειρήσεων, επιχειρήσεων άλλων τομέων, ερευνητικών κέντρων και φορέων χρηματοδότησης για την ανάπτυξη και αξιοποίηση καινοτομιών (η τελευταία εντάσσεται στην επόμενη επενδυτική προτεραιότητα).
- Ενίσχυση της δημιουργίας “Ανοικτών Εμπορικών Κέντρων (Open Malls)”

Επενδυτική προτεραιότητα: Ενίσχυση των ικανοτήτων των ΜΜΕ να εμπλακούν σε διαδικασία ανάπτυξης και καινοτομίας (ΕΤΠΑ)

Ενδεικτικές δράσεις

- Αξιοποίηση της καινοτομίας (ιδιαίτερα της οργανωτικής καινοτομίας και της καινοτομίας marketing) για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των εμπορικών επιχειρήσεων. Στην προσπάθεια αυτή σημαντικό ρόλο θα διαδραματίσει η εφαρμογή των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών στις επιχειρησιακές λειτουργίες.

Επενδυτική προτεραιότητα: Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας (ΕΤΠΑ)

- Δημιουργία και λειτουργία Χρηματιστηρίου Εμπορευμάτων και Ναυτιλιακών Αξιών.

12.4 ΘΣ 4: Υποστήριξη της μετάβασης σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς

Επενδυτική προτεραιότητα: Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις ΜΜΕ (ΕΤΠΑ)

Ενδεικτικές δράσεις

- Δράσεις για την ορθολογική διαχείριση – εξοικονόμηση ενέργειας σε κτήρια του εμπορικού τομέα.

Επενδυτική προτεραιότητα: Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτιρίων, και στον τομέα της στέγασης (ΕΤΠΑ)

Ενδεικτικές δράσεις

- Δράσεις για την ορθολογική διαχείριση – εξοικονόμηση ενέργειας σε δημόσια κτήρια του εμπορικού τομέα.

Επενδυτική προτεραιότητα: Προώθηση της συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας υψηλής απόδοσης (ΕΤΠΑ)

Ενδεικτικές δράσεις

- Δράσεις για την τρι-παραγωγή ενέργειας (ηλεκτρισμός, θέρμανση, ψύξη) σε εμπορικά κέντρα και άλλα κτήρια του τομέα του εμπορίου.

12.5 ΘΣ 5: Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων

Επενδυτική προτεραιότητα: Υποστήριξη επενδύσεων αποκλειστικά για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Ενδεικτικές δράσεις

- Μελέτη για την εξειδίκευση της εθνικής στρατηγικής για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή στον τομέα του εμπορίου – διαμόρφωση ολοκληρωμένων σχεδίων δράσης.

12.6 ΘΣ 6: Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων

Επενδυτική προτεραιότητα: Δράση για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, αναζωογόνηση των υποβαθμισμένων βιομηχανικών εκτάσεων και μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης (ΕΤΠΑ)

Ενδεικτικές δράσεις

- Δράσεις για την αποδοτική χρήση των πόρων σε κτήρια του εμπορικού τομέα (π.χ. εξοικονόμηση νερού, εκμετάλλευση των παραπροϊόντων και υποπροϊόντων).
- Δημιουργία θεματικών αγορών (κυρίως σε υποβαθμισμένες περιοχές των πόλεων)

12.7 ΘΣ 7: Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των εμποδίων σε βασικές υποδομές δικτύων

Επενδυτική προτεραιότητα: ανάπτυξης και βελτίωσης συστημάτων μεταφοράς φιλικών προς το περιβάλλον (συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων χαμηλού θορύβου) και των συστημάτων χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, συμπεριλαμβανομένων και των οδών εσωτερικής ναυσιπλοΐας και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων, με σκοπό την προαγωγή μίας βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας (ΕΤΠΑ).

- Πιλοτική χρήση βιοκαυσίμων για την τροφοδοσία των οχημάτων εμπορευματικών μεταφορών.

12.8 ΘΣ 8: Προώθηση της απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων

Επενδυτική προτεραιότητα: πρόσβαση στην απασχόληση για αναζητούντες θέση εργασίας και οικονομικά μη ενεργά άτομα, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων και των ατόμων που έχουν αποκοπεί επί μακρόν από την αγορά εργασίας, μέσω επίσης τοπικών πρωτοβουλιών για την απασχόληση και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων. Ενδεικτικές δράσεις

- Δράσεις συμβουλευτικής και κατάρτισης ανέργων που προέρχονται από τον τομέα του εμπορίου - πιστοποίηση.

Επενδυτική προτεραιότητα: Ανάπτυξη επενδύσεων για την αυτό-απασχόληση, τις μικρο-επιχειρήσεις και τη δημιουργία επιχειρήσεων (ΕΤΠΑ)

Ενδεικτικές δράσεις

- Δημιουργία εμπορικών ζωνών για μικρούς λιανοπωλητές.
- Ανάπτυξη και εφαρμογή συστήματος mentoring για νέους επιχειρηματίες.

Επενδυτική προτεραιότητα: Ενίσχυση της φιλικής προς την απασχόληση ανάπτυξης, μέσω της ανάπτυξης του τοπικού δυναμικού ως μέρος της χωρικής στρατηγικής συγκεκριμένων περιοχών, μεταξύ άλλων βελτιώνοντας την πρόσβαση προς και την ανάπτυξη συγκεκριμένων φυσικών και πολιτιστικών πόρων (ΕΤΠΑ)

Ενδεικτικές δράσεις

- Ενίσχυση της δημιουργίας “Ανοικτών Εμπορικών Κέντρων (Open Malls)” στο πλαίσιο ολοκληρωμένων δράσεων βιώσιμης αστικής ανάπτυξης και με τη συνέργεια παρεμβάσεων οι οποίες θα πραγματοποιηθούν κυρίως από τους δήμους.

Επενδυτική προτεραιότητα: Αυτό-απασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία επιχειρήσεων (ΕΚΤ)

Ενδεικτικές δράσεις

- Δημιουργία μόνιμου δικτύου – φόρουμ για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας στον τομέα του εμπορίου με τη συμμετοχή επιμελητηρίων, ενώσεων παραγωγών και εμπόρων, ερευνητικών και πανεπιστημιακών κέντρων και της αυτοδιοίκησης.
- Κατάρτιση επιχειρηματιών – παραγωγών του πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα για την ανάπτυξη εμπορικών και ιδιαίτερα εξαγωγικών δραστηριοτήτων.

Επενδυτική προτεραιότητα: Προσαρμογή των εργαζόμενων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στην αλλαγή (ΕΚΤ)

Ενδεικτικές δράσεις

- Ενδυνάμωση των κοινωνικών εταίρων ΓΕΣΕΒΕ, ΓΣΕΕ, ΕΣΕΕ, ΣΕΒ) και άλλων συλλογικών φορέων του εμπορίου (Επιμελητήρια και Κεντρική Ένωση αυτών κλπ.) προκειμένου να υποστηρίξουν αποτελεσματικότερα τα μέλη τους στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους και να συμβάλουν εποικοδομητικά στον κοινωνικό διάλογο.
- Επιμόρφωση επαγγελματιών / επιχειρηματιών / στελεχών επιχειρήσεων στον τομέα του Εμπορίου σε θέματα όπως λειτουργία επιχείρησης σε συνθήκες κρίσης, πράσινη επιχειρηματικότητα, εταιρική κοινωνική ευθύνη, σύσταση και λειτουργία συστάδων επιχειρήσεων (clusters), logistics management, ηλεκτρονική τιμολόγηση, Business Planning & Budgeting, Υποχρεώσεις ΜΜΕ έναντι Δημόσιων Φορέων/ Οργανισμών και τρίτων, Διερεύνηση εναλλακτικών προμηθευτών, έξυπνες αγορές και διαπραγμάτευση, διαμεσολάβηση, ειδικά θέματα λιανεμπορίου, HACCP κ.λπ.
- Κατάρτιση – πιστοποίηση στελεχών του τομέα των logistics.
- Υποστήριξη των εμπορικών επιχειρήσεων για αναπροσανατολισμό προς νέες αγορές, τη βελτίωση της οργάνωσης της εργασίας και της προβολής με επικέντρωση σε τομείς με αναπτυξιακή προοπτική και την ποιότητα.
- Δράσεις συμβουλευτικής και κατάρτισης εργαζομένων στον τομέα του εμπορίου που απειλούνται με ανεργία.
- Δράσεις προαγωγής της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης με τη συμμετοχή των Κοινωνικών Εταίρων, Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.
- Συνεργασία επιχειρήσεων με κοινωνικές επιχειρήσεις στο πλαίσιο της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης.
- Ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού (και σε ηλεκτρονική μορφή) και εν συνεχεία εκπαίδευση και κατάρτιση των στελεχών επιχειρήσεων σε θέματα ηλεκτρονικού εμπορίου.

12.9 ΘΣ 9: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της καταπολέμησης της φτώχειας.

Επενδυτική προτεραιότητα: Στήριξη για φυσική, οικονομική και κοινωνική αναζωογόνηση υποβαθμισμένων αστικών και αγροτικών κοινοτήτων και περιοχών (ΕΤΠΑ)

Ενδεικτικές δράσεις

- Δημιουργία θεματικών αγορών (κυρίως σε υποβαθμισμένες περιοχές των πόλεων)

Επενδυτική προτεραιότητα: Τοπικά αναπτυξιακά προγράμματα (Community-led local development strategies) (ΕΚΤ)

Ενδεικτικές δράσεις

- Δράσεις ενίσχυσης μικρών εμπορικών επιχειρήσεων και ανάπτυξη συνεργειών με άλλους τομείς.

Επενδυτική προτεραιότητα: Προαγωγή της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ένταξης σε κοινωνικές επιχειρήσεις καθώς και την προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και της οικονομίας της αλληλεγγύης προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση

Ενδεικτικές δράσεις

- Ενίσχυση της δημιουργίας κοινωνικών εμπορικών επιχειρήσεων, οποίες είναι δυνατό να δέχονται προσφορές αντικειμένων από πολίτες (π.χ. βιβλία, ρούχα κλπ) και να τα πωλούν σε χαμηλές τιμές.
- Δράσεις δικτύωσης των κοινωνικών εμπορικών επιχειρήσεων και υποστήριξης αυτών από εθελοντικά σχήματα, δημόσιες υπηρεσίες και την τοπική αυτοδιοίκηση.

12.10 ΘΣ 10: Επένδυση στην εκπαίδευση, την απόκτηση δεξιοτήτων και τη δια βίου μάθηση

Επενδυτική προτεραιότητα: Βελτίωση της πρόσβασης στη διά βίου μάθηση, αναβάθμιση των δεξιοτήτων και ικανοτήτων του εργατικού δυναμικού, συμπεριλαμβανομένων των μαθητευόμενων, και αύξηση της σύνδεσης των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας (ΕΚΤ)

Ενδεικτικές δράσεις

- Ενημέρωση κοινού και πωλητών για τα δικαιώματα του καταναλωτού και τις ορθές πρακτικές (μη παραπλανητικής) αναγραφής των τιμών των προσφορών κ.ά. Ανάρτηση αυτών στο παρατηρητήριο τιμών κ.ά.
- Ενημέρωση – επιμόρφωση καταναλωτών σε θέματα ηλεκτρονικού εμπορίου.

Επενδυτική προτεραιότητα: τη βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, τη διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία και της βελτίωσης των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, την προσαρμογή των προγραμμάτων σπουδών και την καθιέρωση και ανάπτυξη συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων διττών συστημάτων μάθησης και μαθητείας.

- Δημιουργία γραφείων διασύνδεσης και διαμεσολάβησης, μεταφοράς τεχνολογίας, σύνδεσης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με την απασχόληση.

12.11 ΘΣ 11: Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας και αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης

Επενδυτική προτεραιότητα: Επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης και των δημοσίων υπηρεσιών με στόχο τις

μεταρρυθμίσεις, την καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και τη χρηστή διακυβέρνηση (ΕΚΤ)

Ενδεικτικές δράσεις

- Χαρτογράφηση των αγορών: Προσδιορισμός σχετικών αγορών της οικονομίας (ζήτηση, εγχώρια προσφορά, εισαγωγές, εξαγωγές, νομικό καθεστώς, κατάσταση του ανταγωνισμού κ.τ.λ.). Ανάπτυξη βάσεως δεδομένων σε επίπεδο επιμέρους αγαθών και γεωγραφικών περιοχών. Ένταξη/αξιοποίηση πληροφοριών σε κλαδικές και διακλαδικές, χωρικές-περιφερειακές και διαχωρικές αναλύσεις και, ει δυνατόν, μακροοικονομικό υπόδειγμα, ώστε να συμβάλει εμπεριστατωμένα στην διερεύνηση των συνεπειών για την οικονομία, τον σχεδιασμό/ανασχεδιασμό της αναπτυξιακής πολιτικής κ.τ.τ.
- Προμήθεια και προσαρμογή/παραμετροποίηση βάσης δεδομένων κωδικοποιημένης νομοθεσίας στα πεδία ενδιαφέροντος της ΓΓΕ (Νόμοι, ΠΔ, Αποφάσεις, Αγορανομικές Διατάξεις, Εγκύκλιοι, κωδικοποιημένες απαντήσεις συχνών ερωτημάτων, κλπ.), η οποία θα είναι προσβάσιμη σε κάθε ενδιαφερόμενο (συναρμόδιοι φορείς, κοινωνικοί εταίροι, επιχειρήσεις, καταναλωτές) μέσω web πλατφόρμας και θα επικαιροποιείται σύμφωνα με την εξέλιξη της νομοθεσίας.
- Αναμόρφωση, προσαρμογή και λειτουργική ενοποίηση των πληροφοριακών συστημάτων Μητρώου Τήρησης Κυρώσεων της ΓΓΕ και ΟΠΣΠΑ, στο πλαίσιο του νέου Α.Κ. και άλλων διατάξεων στο πλαίσιο του νέου Αγορανομικού Κώδικα και άλλων διατάξεων - Παρακολούθηση της διαχείρισης των κυρώσεων από την αρχική επιβολή τους έως την τελική είσπραξή τους. Επιπρόσθετα προβλέπεται η ανάπτυξη εφαρμογών αναφορών και προγραμματισμού ελέγχων.
- Δημιουργία μονάδας στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου για την εποπτεία, τη ρύθμιση και τον έλεγχο θεμάτων εφοδιαστικής αλυσίδας και την προώθηση της ανάπτυξης του κλάδου.
- Εκπόνηση μελέτης βάσης για την καταγραφή των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στο ηλεκτρονικό εμπόριο, και την εκπόνηση σχεδίου δράσης για την περαιτέρω ανάπτυξή του.
- Δημιουργία μονάδας στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου για την εποπτεία, τη ρύθμιση και τον έλεγχο θεμάτων ηλεκτρονικού εμπορίου και την προώθηση της ανάπτυξης αυτού.
- Ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού (και σε ηλεκτρονική μορφή) και εν συνεχεία εκπαίδευση και κατάρτιση των στελεχών της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου σε θέματα ηλεκτρονικού εμπορίου.
- Αναβάθμιση και ανασχεδιασμός του Παρατηρητηρίου Τιμών.
- Δημιουργία – αξιοποίηση Παρατηρητηρίου Ειδών Χονδρικής.
- Αναβάθμιση και περαιτέρω αξιοποίηση του ΓΕΜΗ και μετεξέλιξή του σε portal για την παροχή υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις..
- Δημιουργία γραφείων εξαγωγών στις ελληνικές πρεσβείες. Πραγματοποίηση δράσεων προβολής – προώθησης των ελληνικών προϊόντων στις αγορές του εξωτερικού.
- Βελτίωση της διοικητικής ικανότητας της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και των εποπτευόμενων από αυτήν δημοσίων φορέων για την προώθηση ανταγωνισμού και την αξιοποίηση των κυρώσεων (προστίμων).

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

- Αναβάθμιση λειτουργίας συστήματος δημοσίων συμβάσεων: Σχεδιασμός δημιουργίας Κεντρικών Αναθετουσών Αρχών, οργάνωση συγκέντρωσης ομοειδών προμηθειών για οικονομίες κλίμακας, διαρκώς βελτιούμενη λειτουργία του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) και του Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.Δ.Σ.), εκπαίδευση των στελεχών της δημόσιας διοίκησης στα ηλεκτρονικά μέσα διακυβέρνησης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων.
- Ψηφιοποίηση των διαδικασιών εκτελωνισμού κατά την εξαγωγή και η εφαρμογή ενιαίας θυρίδας για τις εξαγωγές.
- Ταχύτερη εκδίκαση δικαστικών υποθέσεων – προώθηση της εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών.

12.2 Σύνδεση επενδυτικών προτεραιοτήτων Ταμείων με χρηματοδοτικές προτεραιότητες ΕΣΠΑ 2014-2020

Στον Πίνακα 12.1 που ακολουθεί παρουσιάζεται η σύνδεση των ανωτέρω επενδυτικών προτεραιοτήτων (που ορίζουν οι κανονισμοί των Ταμείων) με τις 5 χρηματοδοτικές προτεραιότητες που καθορίστηκαν από τη χώρας μας για την περίοδο 2014-2020 (βλ. Κεφάλαιο 3).

Πίνακας 12.1. Σύνδεση των επενδυτικών προτεραιοτήτων που έχουν επιλεγεί με τις (εθνικές) χρηματοδοτικές προτεραιότητες. (Σημείωση: ΕΤΠΑ=Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, ΕΚΤ=Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο).

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΕΣΠΑ
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 2	
Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσίες ΤΠΕ, ηλεκτρονικού εμπορίου (e-commerce) και ενίσχυση της ζήτησης ΤΠΕ (ΕΤΠΑ)	Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων (ιδιαίτερα των ΜΜΕ), μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα, με αιχμή την καινοτομία και αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας.
Ενίσχυση εφαρμογών ΤΠΕ για ηλεκτρονική κυβέρνηση, ηλεκτρονική μάθηση, ηλεκτρονική ένταξη, ηλεκτρονικό πολιτισμό και ηλεκτρονική υγεία (ΕΤΠΑ)	Βελτίωση της θεσμικής επάρκειας και της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.
Επενδυτική προτεραιότητα: Ανάπτυξη ψηφιακού αλφαριθμητισμού, της ηλεκτρονικής μάθησης, καθώς και της εδαφικής συνεργασίας στις ηλεκτρονικές δεξιότητες και σε σχετικές επιχειρηματικές δεξιότητες (ΕΤΠΑ)	Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού – ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση.
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 3	
Πρώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και την ενίσχυση της δημιουργίας νέων εταιρειών, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρηματικότητας (business incubators) (ΕΤΠΑ)	Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων (ιδιαίτερα των ΜΜΕ), μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα, με αιχμή την καινοτομία και αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας.
Ανάπτυξη και εφαρμογή νέων επιχειρηματικών μοντέλων για ΜΜΕ, ιδίως για τη διεθνοποίηση (ΕΤΠΑ)	Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων (ιδιαίτερα των ΜΜΕ), μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα, με αιχμή την καινοτομία και αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας.
Ενίσχυση των ικανοτήτων των ΜΜΕ να εμπλακούν σε διαδικασία ανάπτυξης και καινοτομίας (ΕΤΠΑ)	Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων (ιδιαίτερα των ΜΜΕ), μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα, με αιχμή την καινοτομία και αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας.
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 4	
Πρώθηση της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών	Προστασία του περιβάλλοντος – μετάβαση σε μία οικονομία φιλική στο

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΕΣΠΑ
ενέργειας στις ΜΜΕ (ΕΤΠΑ)	περιβάλλον.
Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτιρίων, και στον τομέα της στέγασης (ΕΤΠΑ)	Προστασία του περιβάλλοντος – μετάβαση σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον.
Πρώθηση της συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας υψηλής απόδοσης (ΕΤΠΑ)	Προστασία του περιβάλλοντος – μετάβαση σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον.
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 5	
Υποστήριξη επενδύσεων αποκλειστικά για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή	Προστασία του περιβάλλοντος – μετάβαση σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον.
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 6	
Δράση για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, αναζωογόνηση των υποβαθμισμένων βιομηχανικών εκτάσεων και μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης (ΕΤΠΑ)	Προστασία του περιβάλλοντος – μετάβαση σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον.
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 7	
Επενδυτική προτεραιότητα: ανάπτυξης και βελτίωσης συστημάτων μεταφοράς φιλικών προς το περιβάλλον (συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων χαμηλού θορύβου) και των συστημάτων χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, συμπεριλαμβανομένων και των οδών εσωτερικής ναυσιπλοΐας και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων, με σκοπό την προαγωγή μίας βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας (ΕΤΠΑ).	Ανάπτυξη – εκσυγχρονισμός – συμπλήρωση υποδομών για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 8	
Ανάπτυξη επενδύσεων για την αυτό-απασχόληση, τις μικρο-επιχειρήσεις και τη δημιουργία επιχειρήσεων (ΕΤΠΑ)	Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού – ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση.
Ενίσχυση της φιλικής προς την απασχόληση ανάπτυξης, μέσω της ανάπτυξης του τοπικού δυναμικού ως μέρος της χωρικής στρατηγικής συγκεκριμένων περιοχών, μεταξύ άλλων βελτιώνοντας την πρόσβαση προς και την ανάπτυξη συγκεκριμένων φυσικών και πολιτιστικών πόρων (ΕΤΠΑ)	Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού – ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση.

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΕΣΠΑ
Αυτό-απασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία επιχειρήσεων (ΕΚΤ)	Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού – ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση.
Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στην αλλαγή (ΕΚΤ)	Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού – ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση.
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 9	
Στήριξη για φυσική, οικονομική και κοινωνική αναζωογόνηση υποβαθμισμένων αστικών και αγροτικών κοινοτήτων και περιοχών (ΕΤΠΑ)	Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού – ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση.
Τοπικά αναπτυξιακά προγράμματα (Community-led local development strategies) (ΕΚΤ)	Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού – ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση.
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 10	
Επενδυτική προτεραιότητα: Βελτίωση της πρόσβασης στη διά βίου μάθηση, αναβάθμιση των δεξιοτήτων και ικανοτήτων του εργατικού δυναμικού, συμπεριλαμβανομένων των μαθητευόμενων, και αύξηση της σύνδεσης των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας (ΕΚΤ)	Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού – ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση.
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 11	
Επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης και των δημοσίων υπηρεσιών με στόχο τις μεταρρυθμίσεις, την καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και τη χρηστή διακυβέρνηση (ΕΚΤ)	Βελτίωση της θεσμικής επάρκειας και της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

13. ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΚΛΑΔΟΙ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Από τις δράσεις που προτείνονται στο προηγούμενο κεφάλαιο θα ωφεληθούν και οι τρεις κλάδοι του εμπορίου δηλαδή οι κλάδοι 25 (Χονδρικό – λιανικό εμπόριο και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων – μοτοσυκλετών), 26 (Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων) και 27 (Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων).

Ειδικότερα, το λιανικό εμπόριο είναι δυνατό να ωφεληθεί άμεσα από δράσεις όπως είναι, ενδεικτικά, οι εξής:

- Πρόσβαση των εμπορικών επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση με ανάπτυξη και χρήση κατάλληλα προσαρμοσμένων χρηματοδοτικών εργαλείων συμπεριλαμβανομένης της μικρο-χρηματοδότησης (microfinance)
- Χρηματοδότηση σχεδίων εκσυγχρονισμού και αναδιοργάνωσης των εμπορικών επιχειρήσεων ώστε να αναπτύξουν δραστηριότητες ηλεκτρονικού εμπορίου.
- Ανάπτυξη εργαλείων για την ανάδειξη και προβολή των ελληνικών επιχειρήσεων και προϊόντων μέσα από το διαδίκτυο, με στόχο την επέκτασή τους στις διεθνείς αγορές.
- Ολοκληρωμένες δράσεις υποστήριξης των επιχειρήσεων του Εμπορίου πεδία εφαρμογής α) το σχεδιασμό και την ονοματοσήμανση (branding) ελληνικών προϊόντων με σκοπό την προώθησή τους, β) την τυποποίηση, πιστοποίηση και σήμανση των ελληνικών προϊόντων με στόχο την εδραίωσή τους στην ελληνική αγορά και τη διευκόλυνση των εξαγωγών τους, γ) τη ενίσχυση επιχειρήσεων για συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις και δ) την προβολή των ελληνικών προϊόντων στο πλαίσιο πολιτιστικών εκδηλώσεων και τουριστικών δραστηριοτήτων.
- Συνεργατικοί σχηματισμοί: α) Δημιουργία κοινοπραξιών / δικτύων / clusters μεταξύ εμπορικών επιχειρήσεων για την επίτευξη οικονομικών κλίμακας, βελτιωμένων όρων προμήθειας, κοινών ενεργειών προώθησης κ.ο.κ., β) Συμμετοχή των εμπορικών επιχειρήσεων σε αλυσίδες αξίας, οι οποίες περιλαμβάνουν τόσο παραγωγικές επιχειρήσεις όσο και συνεργαζόμενες με αυτές επιχειρήσεις όπως προμηθευτές, διανομείς πωλητές κλπ., γ) Αξιοποίηση υφιστάμενων καναλιών εξαγωγών εξωστρεφών επιχειρήσεων από άλλες επιχειρήσεις στο πλαίσιο συνεργασιών, δ) Δημιουργία clusters μεταξύ εμπορικών επιχειρήσεων, επιχειρήσεων άλλων τομέων, ερευνητικών κέντρων και φορέων χρηματοδότησης για την ανάπτυξη και αξιοποίηση καινοτομιών..
- Ενίσχυση της δημιουργίας “Ανοικτών Εμπορικών Κέντρων (Open Malls)”
- Δημιουργία θεματικών αγορών (κυρίως σε υποβαθμισμένες περιοχές των πόλεων)

Το χονδρικό εμπόριο είναι δυνατό να ωφεληθεί άμεσα από δράσεις όπως είναι, ενδεικτικά, οι εξής:

- Πρόσβαση των εμπορικών επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση με ανάπτυξη και χρήση κατάλληλα προσαρμοσμένων χρηματοδοτικών εργαλείων συμπεριλαμβανομένης της μικρο-χρηματοδότησης (microfinance)
- Χρηματοδότηση σχεδίων εκσυγχρονισμού και αναδιοργάνωσης των εμπορικών επιχειρήσεων ώστε να αναπτύξουν δραστηριότητες ηλεκτρονικού εμπορίου.
- Ανάπτυξη εργαλείων για την ανάδειξη και προβολή των ελληνικών επιχειρήσεων και προϊόντων μέσα από το διαδίκτυο, με στόχο την επέκτασή τους στις διεθνείς αγορές.
- Ολοκληρωμένες δράσεις υποστήριξης των επιχειρήσεων του Εμπορίου πεδία εφαρμογής α) το σχεδιασμό και την ονοματοσήμανση (branding) ελληνικών προϊόντων με σκοπό την προώθησή τους, β) την τυποποίηση, πιστοποίηση και σήμανση των ελληνικών προϊόντων με στόχο την εδραίωσή τους στην ελληνική αγορά και τη διευκόλυνση των εξαγωγών τους, γ) τη ενίσχυση

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

επιχειρήσεων για συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις και δ) την προβολή των ελληνικών προϊόντων στο πλαίσιο πολιτιστικών εκδηλώσεων και τουριστικών δραστηριοτήτων.

- Συνεργατικοί σχηματισμοί: α) Δημιουργία κοινοπραξιών / δικτύων / clusters μεταξύ εμπορικών επιχειρήσεων για την επίτευξη οικονομιών κλίμακας, βελτιωμένων όρων προμήθειας, κοινών ενεργειών προώθησης κ.ο.κ., β) Συμμετοχή των εμπορικών επιχειρήσεων σε αλυσίδες αξίας, οι οποίες περιλαμβάνουν τόσο παραγωγικές επιχειρήσεις όσο και συνεργαζόμενες με αυτές επιχειρήσεις όπως προμηθευτές, διανομείς πωλητές κλπ., γ) Αξιοποίηση υφιστάμενων καναλιών εξαγωγών εξωστρεφών επιχειρήσεων από άλλες επιχειρήσεις στο πλαίσιο συνεργασιών, δ) Δημιουργία clusters μεταξύ εμπορικών επιχειρήσεων, επιχειρήσεων άλλων τομέων, ερευνητικών κέντρων και φορέων χρηματοδότησης για την ανάπτυξη και αξιοποίηση καινοτομιών.

Το εμπόριο και η επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων – μοτοσικλετών είναι δυνατό να ωφεληθεί άμεσα από δράσεις όπως είναι, ενδεικτικά, οι εξής:

- Πρόσβαση των εμπορικών επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση με ανάπτυξη και χρήση κατάλληλα προσαρμοσμένων χρηματοδοτικών εργαλείων συμπεριλαμβανομένης της μικρο – χρηματοδότησης (microfinance)
- Χρηματοδότηση σχεδίων εκσυγχρονισμού και αναδιοργάνωσης των εμπορικών επιχειρήσεων ώστε να αναπτύξουν δραστηριότητες ηλεκτρονικού εμπορίου.
- Δράσεις ενίσχυσης του κλάδου των logistics.

Στον Πίνακα 13.1 που ακολουθεί παρουσιάζονται οι ωφελούμενοι κλάδοι του εμπορίου από τις προτεινόμενες δράσεις.

Πίνακας 13.1. Ωφελούμενοι κλάδοι του Εμπορίου από τις προτεινόμενες δράσεις

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΚΛΑΔΟΙ
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 2	
Χρηματοδότηση σχεδίων εκσυγχρονισμού και αναδιοργάνωσης των εμπορικών επιχειρήσεων ώστε να αναπτύξουν δραστηριότητες ηλεκτρονικού εμπορίου.	25. Χονδρικό – λιανικό εμπόριο και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων – μοτοσικλετών 26. Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων 27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
Πλήρης αξιοποίηση των ΤΠΕ στον κλάδο των logistics.	25. Χονδρικό – λιανικό εμπόριο και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων – μοτοσικλετών 26. Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων 27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
Ενίσχυση της χρήσης μοντέρνων υπολογιστικών υποδομών (π.χ. cloud computing).	25. Χονδρικό – λιανικό εμπόριο και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων – μοτοσικλετών 26. Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων 27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
Ανάπτυξη εργαλείων για την ανάδειξη και προβολή των ελληνικών επιχειρήσεων και προϊόντων μέσα από το διαδίκτυο, με στόχο την επέκτασή τους στις διεθνείς αγορές.	26. Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων 27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
Ανάπτυξη ηλεκτρονικών πλατφορμών δημοπράτησης όπου οι συνεταιρισμοί και οι μικροί παραγωγοί θα αναφέρουν τις ποσότητες και τις τιμές των προϊόντων	26. Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΚΛΑΔΟΙ
που διαθέτουν προκειμένου να τονωθεί η εγχώρια παραγωγή και εξωστρέφεια και να παρακολουθούν καλύτερα οι δυνητικοί αγοραστές (έμποροι) και οι επιφορτισμένες υπηρεσίες τις τιμές παραγωγών. Επίσης, οι πλατφόρμες αυτές είναι δυνατό να έχουν τη μορφή «e-bay» όπου θα πραγματοποιούνται πλειστηριασμοί των προϊόντων.	
Ολοκλήρωση της θεσμοθέτησης και εφαρμογής του ηλεκτρονικού τιμολογίου, υιοθέτηση των ηλεκτρονικών πληρωμών από πολίτες, επιχειρήσεις και φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.	25. Χονδρικό – λιανικό εμπόριο και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων – μοτοσικλετών 26. Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων 27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
Αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών για την πραγματοποίηση τηλε-διασκέψεων και τηλεργασίας, την ψηφιοποίηση των αρχείων, τη δημοσιοποίηση όλων των προκηρύξεων της κυβέρνησης και την επικοινωνία μεταξύ των δημοσίων υπηρεσιών.	Δημόσια διοίκηση
Ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού (και σε ηλεκτρονική μορφή) και εν συνεχεία εκπαίδευση και κατάρτιση των στελεχών επιχειρήσεων σε θέματα ηλεκτρονικού εμπορίου	25. Χονδρικό – λιανικό εμπόριο και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων – μοτοσικλετών 26. Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων 27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 3	
Καθιέρωση του "Ελληνικού Σήματος" για τα προϊόντα ελληνικής προέλευσης μέσω της ανάπτυξης και λειτουργίας μιας βάσης δεδομένων Ελληνικών Προϊόντων/Υπηρεσιών στα/στις οποία/οποίες έχει απονεμηθεί το Ελληνικό Σήμα. Σκοπός του δικτυακού τόπου είναι η προβολή και προώθηση των πιστοποιημένων προϊόντων και υπηρεσιών (ανά κατηγορία προϊόντος/υπηρεσίας και κλάδο δραστηριότητας) στα οποία έχει απονεμηθεί το Ελληνικό Σήμα. Ο διαδικτυακός τόπος του Ελληνικού Σήματος θα περιέχει επιπλέον αναλυτικές πληροφορίες περί διαδικασιών, φορέων και απαιτούμενων εγγράφων για την απονομή του Σήματος, προς ενημέρωση και διευκόλυνση όλων των ενδιαφερομένων.	26. Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων 27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
Πρόσβαση των εμπορικών επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση με ανάπτυξη και χρήση κατάλληλα προσαρμοσμένων χρηματοδοτικών εργαλείων συμπεριλαμβανομένης της μικρο – χρηματοδότησης (microfinance)	25. Χονδρικό – λιανικό εμπόριο και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων – μοτοσικλετών 26. Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων 27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
Ολοκληρωμένες δράσεις υποστήριξης των επιχειρήσεων του Εμπορίου πεδία εφαρμογής α) το σχεδιασμό και την ονοματοσήμανση (branding) ελληνικών προϊόντων με σκοπό την προώθησή τους, β) την τυποποίηση, πιστοποίηση και σήμανση των ελληνικών προϊόντων με στόχο την εδραίωσή τους στην ελληνική αγορά και τη διευκόλυνση των	26. Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων 27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΚΛΑΔΟΙ
εξαγωγών τους, γ) τη ενίσχυση επιχειρήσεων για συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις και δ) την προβολή των ελληνικών προϊόντων στο πλαίσιο πολιτιστικών εκδηλώσεων και τουριστικών δραστηριοτήτων.	
Ενίσχυση της εξωστρέφειας των εμπορικών επιχειρήσεων, με μετατροπή των μικροεξαγωγέων σε μικροεξαγωγείς και την παροχή ολοκληρωμένης υποστήριξης σε θέματα εξαγωγών (πληροφόρηση για αγορές – προϊόντα - διαδικασίες, σύγχρονα χρηματοδοτικά και ασφαλιστικά εργαλεία, τεχνική υποστήριξη και ανάπτυξη ικανοτήτων εξωστρέφειας κλπ.)	26. Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων 27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
Δημιουργία κέντρων στήριξης της επιχειρηματικότητας και της εξωστρέφειας.	25. Χονδρικό – λιανικό εμπόριο και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων – μοτοσικλετών 26. Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων 27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
Δράσεις για τη δημιουργία νέου πλαισίου, συντονιστικού κέντρου, καθώς και αξιοποίηση συνεργειών και συμπληρωματικότητας για την αναβάθμιση της ποιότητας και τη βελτίωση της απόδοσης της εφοδιαστικής αλυσίδας.	25. Χονδρικό – λιανικό εμπόριο και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων – μοτοσικλετών 26. Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων 27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
Ενίσχυση επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε όλο το φάσμα της εφοδιαστικής αλυσίδας. Ανάπτυξη υποδομών και υπηρεσιών εφοδιαστικής αλυσίδας σε επίπεδο επιχείρησης. Ανάπτυξης υποδομών και υπηρεσιών εφοδιαστικής αλυσίδας για λογαριασμό τρίτων (third party logistics). Δημιουργία νέων διαμετακομιστικών κέντρων και επέκταση υπαρχόντων κέντρων logistics.	25. Χονδρικό – λιανικό εμπόριο και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων – μοτοσικλετών 26. Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων 27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
Δημιουργία clusters επιχειρήσεων στον τομέα των logistics.	25. Χονδρικό – λιανικό εμπόριο και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων – μοτοσικλετών 26. Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων 27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
Δημιουργία συστάδων επιχειρήσεων (clusters) Ναυτιλίας και Λιμενικής Βιομηχανίας	25. Χονδρικό – λιανικό εμπόριο και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων – μοτοσικλετών 26. Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων 27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
Δημιουργία AGROFOOD LOGISTICS. Κέντρα συγκέντρωσης, αποθήκευσης και διακίνησης αγροδιατροφικών προϊόντων	26. Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων 27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
Προβολή των υπηρεσιών που παρέχονται στα κύρια λιμάνια της χώρας – πληροφόρηση ομάδων στόχου.	25. Χονδρικό – λιανικό εμπόριο και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων – μοτοσικλετών 26. Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΚΛΑΔΟΙ
	27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
Συνεργατικοί σχηματισμοί: α) Δημιουργία κοινοπραξιών / δικτύων / clusters μεταξύ εμπορικών επιχειρήσεων για την επίτευξη οικονομιών κλίμακας, βελτιωμένων όρων προμήθειας, κοινών ενεργειών προώθησης κ.ο.κ., β) Συμμετοχή των εμπορικών επιχειρήσεων σε αλυσίδες αξίας, οι οποίες περιλαμβάνουν τόσο παραγωγικές επιχειρήσεις όσο και συνεργαζόμενες με αυτές επιχειρήσεις όπως προμηθευτές, διανομείς πωλητές κλπ., γ) Αξιοποίηση υφιστάμενων καναλιών εξαγωγών εξωστρεφών επιχειρήσεων από άλλες επιχειρήσεις στο πλαίσιο συνεργασιών, δ) Δημιουργία clusters μεταξύ εμπορικών επιχειρήσεων, επιχειρήσεων άλλων τομέων, ερευνητικών κέντρων και φορέων χρηματοδότησης για την ανάπτυξη και αξιοποίηση καινοτομιών.	25. Χονδρικό – λιανικό εμπόριο και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων – μοτοσικλετών 26. Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων 27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
Ενίσχυση της δημιουργίας “Ανοικτών Εμπορικών Κέντρων (Open Malls)”	27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
Αξιοποίηση της καινοτομίας (ιδιαίτερα της οργανωτικής καινοτομίας και της καινοτομίας marketing) για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των εμπορικών επιχειρήσεων. Στην προσπάθεια αυτή σημαντικό ρόλο θα διαδραματίσει η εφαρμογή των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών στις επιχειρησιακές λειτουργίες.	25. Χονδρικό – λιανικό εμπόριο και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων – μοτοσικλετών 26. Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων 27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
Δημιουργία και λειτουργία Χρηματιστηρίου Εμπορευμάτων και Ναυτιλιακών Αξιών.	Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 4	
Δράσεις για την ορθολογική διαχείριση – εξοικονόμηση ενέργειας σε κτήρια του εμπορικού τομέα.	25. Χονδρικό – λιανικό εμπόριο και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων – μοτοσικλετών 26. Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων 27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
Δράσεις για την ορθολογική διαχείριση – εξοικονόμηση ενέργειας σε δημόσια κτήρια του εμπορικού τομέα.	Δημόσια διοίκηση
Δράσεις για την τρι-παραγωγή ενέργειας (ηλεκτρισμός, θέρμανση, ψύξη) σε εμπορικά κέντρα και άλλα κτήρια του τομέα του εμπορίου.	27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 5	
Μελέτη για την εξειδίκευση της εθνικής στρατηγικής για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή στον τομέα του εμπορίου – διαμόρφωση ολοκληρωμένων σχεδίων δράσης..	25. Χονδρικό – λιανικό εμπόριο και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων – μοτοσικλετών 26. Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων 27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 6	
Δράσεις για την αποδοτική χρήση των πόρων σε κτήρια του εμπορικού τομέα (π.χ. εξοικονόμηση νερού, εκμετάλλευση των παραπροϊόντων και	25. Χονδρικό – λιανικό εμπόριο και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων – μοτοσικλετών 26. Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια,

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΚΛΑΔΟΙ
υποπροϊόντων).	εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων 27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
Δημιουργία θεματικών αγορών (κυρίως σε υποβαθμισμένες περιοχές των πόλεων)	25. Χονδρικό – λιανικό εμπόριο και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων – μοτοσικλετών 27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 7	
Πιλοτική χρήση βιοκαυσίμων για την τροφοδοσία των οχημάτων εμπορευματικών μεταφορών.	25. Χονδρικό – λιανικό εμπόριο και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων – μοτοσικλετών 26. Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων 27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 8	
Δράσεις συμβουλευτικής και κατάρτισης ανέργων που προέρχονται από τον τομέα του εμπορίου - πιστοποίηση.	25. Χονδρικό – λιανικό εμπόριο και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων – μοτοσικλετών 26. Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων 27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
Δημιουργία εμπορικών ζωνών για μικρούς λιανοπωλητές.	27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
Ανάπτυξη και εφαρμογή συστήματος mentoring για νέους επιχειρηματίες.	25. Χονδρικό – λιανικό εμπόριο και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων – μοτοσικλετών 26. Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων 27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
Ενίσχυση της δημιουργίας “Ανοικτών Εμπορικών Κέντρων (Open Malls)” στο πλαίσιο ολοκληρωμένων δράσεων βιώσιμης αστικής ανάπτυξης και με τη συνέργεια παρεμβάσεων οι οποίες θα πραγματοποιηθούν κυρίως από τους δήμους.	27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
Δημιουργία μόνιμου δικτύου – φόρουμ για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας στον τομέα του εμπορίου με τη συμμετοχή επιμελητηρίων, ενώσεων παραγωγών και εμπόρων, ερευνητικών και πανεπιστημιακών κέντρων και της αυτοδιοίκησης.	25. Χονδρικό – λιανικό εμπόριο και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων – μοτοσικλετών 26. Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων 27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
Κατάρτιση επιχειρηματιών – παραγωγών του πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα για την ανάπτυξη εμπορικών και ιδιαίτερα εξαγωγικών δραστηριοτήτων.	26. Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων 27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
Ενδυνάμωση των κοινωνικών εταίρων ΓΕΣΕΒΕ, ΓΣΕΕ, ΕΣΕΕ, ΣΕΒ) και άλλων συλλογικών φορέων του εμπορίου (Επιμελητήρια και Κεντρική Ένωση αυτών κλπ.) προκειμένου να υποστηρίξουν αποτελεσματικότερα τα μέλη τους στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους και να συμβάλουν εποικοδομητικά στον κοινωνικό διάλογο.	25. Χονδρικό – λιανικό εμπόριο και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων – μοτοσικλετών 26. Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων 27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
Επιμόρφωση επαγγελματιών / επιχειρηματιών / στελεχών επιχειρήσεων στον τομέα του Εμπορίου σε	25. Χονδρικό – λιανικό εμπόριο και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων – μοτοσικλετών

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΚΛΑΔΟΙ
θέματα όπως λειτουργία επιχείρησης σε συνθήκες κρίσης, πράσινη επιχειρηματικότητα, εταιρική κοινωνική ευθύνη, σύσταση και λειτουργία συστάδων επιχειρήσεων (clusters), logistics management, ηλεκτρονική τιμολόγηση, Business Planning & Budgeting, Υποχρεώσεις ΜΜΕ έναντι Δημόσιων Φορέων/ Οργανισμών και τρίτων, Διερεύνηση εναλλακτικών προμηθευτών, έξυπνες αγορές και διαπραγμάτευση, διαμεσολάβηση, ειδικά θέματα λιανεμπορίου, HACCP κ.λπ.	26. Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων 27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
Κατάρτιση – πιστοποίηση στελεχών του τομέα των logistics.	25. Χονδρικό – λιανικό εμπόριο και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων – μοτοσικλετών 26. Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων 27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
Υποστήριξη των εμπορικών επιχειρήσεων για αναπροσανατολισμό προς νέες αγορές, τη βελτίωση της οργάνωσης της εργασίας και της προβολής με επικέντρωση σε τομείς με αναπτυξιακή προοπτική και την ποιότητα.	25. Χονδρικό – λιανικό εμπόριο και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων – μοτοσικλετών 26. Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων 27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
Δράσεις συμβουλευτικής και κατάρτισης εργαζομένων στον τομέα του εμπορίου που απειλούνται με ανεργία.	25. Χονδρικό – λιανικό εμπόριο και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων – μοτοσικλετών 26. Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων 27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
Δράσεις προαγωγής της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης με τη συμμετοχή των Κοινωνικών Εταίρων, Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.	25. Χονδρικό – λιανικό εμπόριο και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων – μοτοσικλετών 26. Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων 27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
Συνεργασία επιχειρήσεων με κοινωνικές επιχειρήσεις στο πλαίσιο της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης.	Κοινωνικός τομέας της οικονομίας
Ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού (και σε ηλεκτρονική μορφή) και εν συνεχεία εκπαίδευση και κατάρτιση των στελεχών επιχειρήσεων σε θέματα ηλεκτρονικού εμπορίου.	25. Χονδρικό – λιανικό εμπόριο και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων – μοτοσικλετών 26. Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων 27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 9	
Δημιουργία θεματικών αγορών (κυρίως σε υποβαθμισμένες περιοχές των πόλεων).	25. Χονδρικό – λιανικό εμπόριο και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων – μοτοσικλετών 27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
Δράσεις ενίσχυσης μικρών εμπορικών επιχειρήσεων και ανάπτυξη συνεργειών με άλλους τομείς στο πλαίσιο τοπικών αναπτυξιακών προγραμμάτων.	27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
Ενίσχυση της δημιουργίας κοινωνικών εμπορικών επιχειρήσεων, οποίες είναι δυνατό να δέχονται προσφορές αντικειμένων από πολίτες (π.χ. βιβλία,	Κοινωνικός τομέας της οικονομίας

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΚΛΑΔΟΙ
ρούχα κλπ) και να τα πωλούν σε χαμηλές τιμές.	
Δράσεις δικτύωσης των κοινωνικών εμπορικών επιχειρήσεων και υποστήριξης αυτών από εθελοντικά σχήματα, δημόσιες υπηρεσίες και την τοπική αυτοδιοίκηση.	Κοινωνικός τομέας της οικονομίας
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 10	
Ενημέρωση κοινού και πωλητών για τα δικαιώματα του καταναλωτού και τις ορθές πρακτικές (μη παραπλανητικές) αναγραφής των τιμών των προσφορών κ.ά. Ανάρτηση αυτών στο παρατηρητήριο τιμών κ.ά.	27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
Ενημέρωση – επιμόρφωση καταναλωτών σε θέματα ηλεκτρονικού εμπορίου.	27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 11	
Χαρτογράφηση των αγορών: Προσδιορισμός σχετικών αγορών της οικονομίας (ζήτηση, εγχώρια προσφορά, εισαγωγές, εξαγωγές, νομικό καθεστώς, κατάσταση του ανταγωνισμού κ.τ.λ.). Ανάπτυξη βάσεως δεδομένων σε επίπεδο επιμέρους αγαθών και γεωγραφικών περιοχών. Ένταξη/αξιοποίηση πληροφοριών σε κλαδικές και διακλαδικές, χωρικές-περιφερειακές και διαχωρικές αναλύσεις και, ει δυνατόν, μακροοικονομικό υπόδειγμα, ώστε να συμβάλει εμπεριστατωμένα στην διερεύνηση των συνεπειών για την οικονομία, τον σχεδιασμό/ανασχεδιασμό της αναπτυξιακής πολιτικής.	Δημόσια διοίκηση
Προμήθεια και προσαρμογή/παραμετροποίηση βάσης δεδομένων κωδικοποιημένης νομοθεσίας στα πεδία ενδιαφέροντος της ΓΓΕ (Νόμοι, ΠΔ, Αποφάσεις, Αγορανομικές Διατάξεις, Εγκύκλιοι, κωδικοποιημένες απαντήσεις συχνών ερωτημάτων, κλπ.), η οποία θα είναι προσβάσιμη σε κάθε ενδιαφερόμενο (συναρμόδιοι φορείς, κοινωνικοί εταίροι, επιχειρήσεις, καταναλωτές) μέσω web πλατφόρμας και θα επικαιροποιείται σύμφωνα με την εξέλιξη της νομοθεσίας.	25. Χονδρικό – λιανικό εμπόριο και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων – μοτοσικλετών 26. Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων 27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
Αναμόρφωση, προσαρμογή και λειτουργική ενοποίηση των πληροφοριακών συστημάτων Μητρώου Τήρησης Κυρώσεων της ΓΓΕ και ΟΠΣΠΑ, στο πλαίσιο του νέου Α.Κ. και άλλων διατάξεων στο πλαίσιο του νέου Αγορανομικού Κώδικα και άλλων διατάξεων - Παρακολούθηση της διαχείρισης των κυρώσεων από την αρχική επιβολή τους έως την τελική είσπραξή τους. Επιπρόσθετα προβλέπεται η ανάπτυξη εφαρμογών αναφορών και προγραμματισμού ελέγχων.	25. Χονδρικό – λιανικό εμπόριο και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων – μοτοσικλετών 26. Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων 27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
Δημιουργία μονάδας στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου για την εποπτεία, τη ρύθμιση και τον έλεγχο θεμάτων εφοδιαστικής αλυσίδας και την προώθηση	25. Χονδρικό – λιανικό εμπόριο και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων – μοτοσικλετών 26. Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια,

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΚΛΑΔΟΙ
της ανάπτυξης του κλάδου.	εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων 27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
Εκπόνηση μελέτης βάσης για την καταγραφή των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στο ηλεκτρονικό εμπόριο, και την εκπόνηση σχεδίου δράσης για την περαιτέρω ανάπτυξή του.	Δημόσια διοίκηση
Δημιουργία μονάδας στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου για την εποπτεία, τη ρύθμιση και τον έλεγχο θεμάτων ηλεκτρονικού εμπορίου και την προώθηση της ανάπτυξης αυτού.	25. Χονδρικό – λιανικό εμπόριο και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων – μοτοσικλετών 26. Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων 27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
Ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού (και σε ηλεκτρονική μορφή) και εν συνεχεία εκπαίδευση και κατάρτιση των στελεχών της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου σε θέματα ηλεκτρονικού εμπορίου.	Δημόσια διοίκηση
Αναβάθμιση και ανασχεδιασμός του Παρατηρητηρίου Τιμών..	Δημόσια διοίκηση
Δημιουργία – αξιοποίηση Παρατηρητηρίου Ειδών Χονδρικής.	26. Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
Αναβάθμιση και περαιτέρω αξιοποίηση του ΓΕΜΗ και μετεξέλιξή του σε portal για την παροχή υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις..	25. Χονδρικό – λιανικό εμπόριο και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων – μοτοσικλετών 26. Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων 27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
Δημιουργία γραφείων εξαγωγών στις ελληνικές πρεσβείες. Πραγματοποίηση δράσεων προβολής – προώθησης των ελληνικών προϊόντων στις αγορές του εξωτερικού.	26. Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων 27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων
Βελτίωση της διοικητικής ικανότητας της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και των εποπτευόμενων από αυτήν δημοσίων φορέων για την προώθηση ανταγωνισμού και την αξιοποίηση των κυρώσεων (προστίμων).	Δημόσια διοίκηση
Αναβάθμιση λειτουργίας συστήματος δημοσίων συμβάσεων: Σχεδιασμός δημιουργίας Κεντρικών Αναθετουσών Αρχών, οργάνωση συγκέντρωσης ομοειδών προμηθειών για οικονομίες κλίμακας, διαρκώς βελτιούμενη λειτουργία του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ,) και του Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.Δ.Σ.), εκπαίδευση των στελεχών της δημόσιας διοίκησης στα ηλεκτρονικά μέσα διακυβέρνησης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων.	Δημόσια διοίκηση
Ψηφιοποίηση των διαδικασιών εκτελωνισμού κατά την εξαγωγή και η εφαρμογή ενιαίας θυρίδας για τις εξαγωγές.	25. Χονδρικό – λιανικό εμπόριο και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων – μοτοσικλετών 26. Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων 27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΚΛΑΔΟΙ
Ταχύτερη εκδίκαση δικαστικών υποθέσεων – προώθηση της εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών.	25. Χονδρικό – λιανικό εμπόριο και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων – μοτοσικλετών 26. Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων 27. Λιανικό εμπόριο εκτός από εμπόριο αυτοκίνητων οχημάτων

14. ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΜΕ ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

14.1 Προς ένα νέο μοντέλο ανάπτυξης - Η συμβολή του Εμπορίου

Στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020 θα δοθεί προτεραιότητα σε εννέα κλάδους/τομείς της οικονομίας, με δυναμικό επενδύσεων ανάπτυξης, οι οποίοι θα ενισχυθούν με σημαντικό μέρος των διαθέσιμων πόρων ώστε να υπάρξουν ουσιαστικές επιπτώσεις στην οικονομία. Οι εν λόγω τομείς/κλάδοι είναι οι εξής:

- Τουρισμός
- Ενέργεια
- Αγρο-διατροφή
- Περιβάλλον
- Υγεία και φαρμακευτική βιομηχανία
- Εφοδιαστική αλυσίδα
- Τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών
- Δημιουργικές και πολιτιστικές βιομηχανίες
- Υλικά – κατασκευές

Στρατηγική επιλογή της χώρας αποτελεί η επικέντρωση πόρων και προσπάθειών στους προαναφερόμενους κλάδους/τομείς με στόχο την παραγωγή διεθνώς ανταγωνιστικών προϊόντων και υπηρεσιών ώστε να αυξηθούν οι εξαγωγές.

Μία δεύτερη στρατηγική επιλογή της χώρας αποτελεί η έμφαση στην καινοτομία (τεχνολογική, οργανωτική και καινοτομία marketing) σε προϊόντα και υπηρεσίες όλων των κλάδων. Η καινοτομία εκτιμάται ότι θα αποτελέσει το «κλειδί» για την είσοδο ή/και τη διεύρυνση της διεξόδου σε ξένες αγορές.

Το εμπόριο μπορεί να συμβάλει ουσιαστικά στην αλλαγή του παραγωγικού μοντέλου της χώρας διασφαλίζοντας α) τον εφοδιασμό των επιχειρήσεων με τις κατάλληλες πρώτες ύλες, τον εξοπλισμό, τα συστήματα πληροφορικής και ό,τι άλλο είναι αναγκαίο για την παραγωγική διαδικασία και β) την εξαγωγή των παραγόμενων προϊόντων. Στο πλαίσιο αυτό είναι δυνατό να αξιοποιηθεί το πνεύμα εξωστρέφειας και οι διασυνδέσεις των εμπορικών εισαγωγικών επιχειρήσεων με επιχειρήσεις, φορείς και πρόσωπα – κλειδιά της αλλοδαπής. Ειδικότερα, επιδιώκεται οι εισαγωγικές επιχειρήσεις (π.χ. στον κλάδο τροφίμων και ποτών) να αξιοποιήσουν τις σχέσεις με τους προμηθευτές τους στο εξωτερικό για εξαγωγές ελληνικών προϊόντων με αποδέκτη τους τελευταίους ή, κατά περίπτωση, τους προμηθευτές και πελάτες τους.

Αναλυτικότερα, οι συνέργειες που είναι δυνατό να αναπτυχθούν μεταξύ του εμπορίου και των προαναφερόμενων κλάδων/τομέων παρουσιάζονται στη συνέχεια του παρόντος κεφαλαίου.

Συνέργειες εμπορίου και τουρισμού: Το εμπόριο είναι δυνατό να διασφαλίσει την εισαγωγή των απαραίτητων εφοδίων για τη λειτουργία της τουριστικής βιομηχανίας. Επίσης αποτελεί το κανάλι μέσα από το οποίο οι επισκέπτες θα προμηθευτούν τα προϊόντα που έχουν ανάγκη ή επιθυμούν. Σε κάποιες περιπτώσεις η ύπαρξη οργανωμένων και ελκυστικών αγορών είναι δυνατό να αποτελέσει αυτοτελή πόλο έλξης τουριστών (π.χ. από γειτονικές χώρες).

Σχετικές προτεινόμενες δράσεις (ενδεικτικά):

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

- Ολοκληρωμένες δράσεις υποστήριξης των επιχειρήσεων του Εμπορίου πεδία εφαρμογής α) το σχεδιασμό και την ονοματοσήμανση (branding) ελληνικών προϊόντων με σκοπό την προώθησή τους, β) την τυποποίηση, πιστοποίηση και σήμανση των ελληνικών προϊόντων με στόχο την εδραίωσή τους στην ελληνική αγορά και τη διευκόλυνση των εξαγωγών τους, γ) τη ενίσχυση επιχειρήσεων για συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις και δ) την προβολή των ελληνικών προϊόντων στο πλαίσιο πολιτιστικών εκδηλώσεων και τουριστικών δραστηριοτήτων.
- Προβολή των υπηρεσιών που παρέχονται στο λιμάνι του Πειραιά – πληροφόρηση ομάδων στόχου.
- Συνεργατικοί σχηματισμοί: α) Δημιουργία κοινοπραξιών / δικτύων / clusters μεταξύ εμπορικών επιχειρήσεων για την επίτευξη οικονομιών κλίμακας, βελτιωμένων όρων προμήθειας, κοινών ενεργειών προώθησης κ.ο.κ., β) Συμμετοχή των εμπορικών επιχειρήσεων σε αλυσίδες αξίας, οι οποίες περιλαμβάνουν τόσο παραγωγικές επιχειρήσεις όσο και συνεργαζόμενες με αυτές επιχειρήσεις όπως προμηθευτές, διανομείς πωλητές κλπ., γ) Αξιοποίηση υφιστάμενων καναλιών εξαγωγών εξωστρεφών επιχειρήσεων από άλλες επιχειρήσεις στο πλαίσιο συνεργασιών, δ) Δημιουργία clusters μεταξύ εμπορικών επιχειρήσεων, επιχειρήσεων άλλων τομέων, ερευνητικών κέντρων και φορέων χρηματοδότησης για την ανάπτυξη και αξιοποίηση καινοτομιών..

Συνέργειες εμπορίου και ενέργειας: Το εμπόριο είναι δυνατό να διασφαλίσει την εισαγωγή του απαραίτητου εξοπλισμού και των συσκευών για τη διεύρυνση της χρήσης του φυσικού αερίου στη χώρα, την αύξηση του βαθμού αξιοποίησης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και την εξοικονόμηση ενέργειας σε όλους τους τομείς. Επίσης, η επιλογή της ενέργειας ως κλάδου στρατηγικής σημασίας για τη χώρα θα ενισχύσει και την εγχώρια παραγωγή διεθνώς ανταγωνιστικού ενεργειακού εξοπλισμού, στην εξαγωγή του οποίου είναι δυνατό να συμβάλει καθοριστικά το Εμπόριο.

Σχετικές προτεινόμενες δράσεις (ενδεικτικά):

- Συνεργατικοί σχηματισμοί: α) Δημιουργία κοινοπραξιών / δικτύων / clusters μεταξύ εμπορικών επιχειρήσεων για την επίτευξη οικονομιών κλίμακας, βελτιωμένων όρων προμήθειας, κοινών ενεργειών προώθησης κ.ο.κ., β) Συμμετοχή των εμπορικών επιχειρήσεων σε αλυσίδες αξίας, οι οποίες περιλαμβάνουν τόσο παραγωγικές επιχειρήσεις όσο και συνεργαζόμενες με αυτές επιχειρήσεις όπως προμηθευτές, διανομείς πωλητές κλπ., γ) Αξιοποίηση υφιστάμενων καναλιών εξαγωγών εξωστρεφών επιχειρήσεων από άλλες επιχειρήσεις στο πλαίσιο συνεργασιών, δ) Δημιουργία clusters μεταξύ εμπορικών επιχειρήσεων, επιχειρήσεων άλλων τομέων, ερευνητικών κέντρων και φορέων χρηματοδότησης για την ανάπτυξη και αξιοποίηση καινοτομιών..
- Δράσεις για την ορθολογική διαχείριση – εξοικονόμηση ενέργειας σε κτήρια του εμπορικού τομέα.
- Πιλοτική χρήση βιοκαυσίμων για την τροφοδοσία των οχημάτων εμπορευματικών μεταφορών.

Συνέργειες εμπορίου και αγροδιατροφικού τομέα: Το Εμπόριο αποτελεί αναπόσπαστο κρίκο της αλυσίδας αξίας τόσο των προϊόντων του πρωτογενή τομέα όσο και της βιομηχανίας τροφίμων, δεδομένου ότι παρέχει τα απαραίτητα εφόδια και τον εξοπλισμό για την παραγωγή τους ενώ διασφαλίζει τη διάθεση των παραγόμενων προϊόντων στις αγορές του εσωτερικού και του εξωτερικού.

Σχετικές προτεινόμενες δράσεις (ενδεικτικά):

- Συνεργατικοί σχηματισμοί: α) Δημιουργία κοινοπραξιών / δικτύων / clusters μεταξύ εμπορικών επιχειρήσεων για την επίτευξη οικονομιών κλίμακας, βελτιωμένων όρων προμήθειας, κοινών ενεργειών προώθησης κ.ο.κ., β) Συμμετοχή των εμπορικών επιχειρήσεων σε αλυσίδες αξίας, οι οποίες περιλαμβάνουν τόσο παραγωγικές επιχειρήσεις όσο και συνεργαζόμενες με αυτές επιχειρήσεις όπως προμηθευτές, διανομείς πωλητές κλπ., γ) Αξιοποίηση υφιστάμενων καναλιών εξαγωγών εξωστρεφών επιχειρήσεων από άλλες επιχειρήσεις στο πλαίσιο συνεργασιών, δ) Δημιουργία clusters μεταξύ εμπορικών επιχειρήσεων, επιχειρήσεων άλλων τομέων, ερευνητικών κέντρων και φορέων χρηματοδότησης για την ανάπτυξη και αξιοποίηση καινοτομιών..

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

- Ενίσχυση της εξωστρέφειας των εμπορικών επιχειρήσεων, με μετατροπή των μικροεξαγωγών σε μικροεξαγωγείς και την παροχή ολοκληρωμένης υποστήριξης σε θέματα εξαγωγών (πληροφόρηση για αγορές – προϊόντα - διαδικασίες, σύγχρονα χρηματοδοτικά και ασφαλιστικά εργαλεία, τεχνική υποστήριξη και ανάπτυξη ικανοτήτων εξωστρέφειας κλπ.)
- Ολοκληρωμένες δράσεις υποστήριξης των επιχειρήσεων του Εμπορίου πεδία εφαρμογής α) το σχεδιασμό και την ονοματοσήμανση (branding) ελληνικών προϊόντων με σκοπό την προώθησή τους, β) την τυποποίηση, πιστοποίηση και σήμανση των ελληνικών προϊόντων με στόχο την εδραίωσή τους στην ελληνική αγορά και τη διευκόλυνση των εξαγωγών τους, γ) τη ενίσχυση επιχειρήσεων για συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις και δ) την προβολή των ελληνικών προϊόντων στο πλαίσιο πολιτιστικών εκδηλώσεων και τουριστικών δραστηριοτήτων.

Συνέργειες εμπορίου και τομέα του περιβάλλοντος: Το Εμπόριο μπορεί αφενός να παράσχει τον εξοπλισμό και τα υλικά που απαιτούνται για την ολοκληρωμένη προστασία του περιβάλλοντος και αφετέρου να εξαγει εγχωρίως παραχθέντα εξοπλισμό περιβαλλοντικής προστασίας, ο οποίος είναι δυνατό να προέλθει από έρευνα, τεχνολογική ανάπτυξη και αξιοποίηση καινοτομιών.

Σχετικές προτεινόμενες δράσεις (ενδεικτικά):

- Συνεργατικοί σχηματισμοί: α) Δημιουργία κοινοπραξιών / δικτύων / clusters μεταξύ εμπορικών επιχειρήσεων για την επίτευξη οικονομιών κλίμακας, βελτιωμένων όρων προμήθειας, κοινών ενεργειών προώθησης κ.ο.κ., β) Συμμετοχή των εμπορικών επιχειρήσεων σε αλυσίδες αξίας, οι οποίες περιλαμβάνουν τόσο παραγωγικές επιχειρήσεις όσο και συνεργαζόμενες με αυτές επιχειρήσεις όπως προμηθευτές, διανομείς πωλητές κλπ., γ) Αξιοποίηση υφιστάμενων καναλιών εξαγωγών εξωστρεφών επιχειρήσεων από άλλες επιχειρήσεις στο πλαίσιο συνεργασιών, δ) Δημιουργία clusters μεταξύ εμπορικών επιχειρήσεων, επιχειρήσεων άλλων τομέων, ερευνητικών κέντρων και φορέων χρηματοδότησης για την ανάπτυξη και αξιοποίηση καινοτομιών..
- Ενίσχυση της εξωστρέφειας των εμπορικών επιχειρήσεων, με μετατροπή των μικροεξαγωγών σε μικροεξαγωγείς και την παροχή ολοκληρωμένης υποστήριξης σε θέματα εξαγωγών (πληροφόρηση για αγορές – προϊόντα - διαδικασίες, σύγχρονα χρηματοδοτικά και ασφαλιστικά εργαλεία, τεχνική υποστήριξη και ανάπτυξη ικανοτήτων εξωστρέφειας κλπ.)
- Πιλοτική χρήση βιοκαυσίμων για την τροφοδοσία των οχημάτων εμπορευματικών μεταφορών.

Συνέργειες εμπορίου και κλάδων υγείας και φαρμάκου: Το Εμπόριο αποτελεί βασικό προμηθευτή εξοπλισμού, υλικών και άλλων εφοδίων σε νοσοκομεία, κλινικές και διαγνωστικά κέντρα. Όσον αφορά το φάρμακο, το Εμπόριο μπορεί να συμβάλει στις εξαγωγές εγχωρίως παραγόμενων φαρμάκων.

Σχετικές προτεινόμενες δράσεις (ενδεικτικά):

- Συνεργατικοί σχηματισμοί: α) Δημιουργία κοινοπραξιών / δικτύων / clusters μεταξύ εμπορικών επιχειρήσεων για την επίτευξη οικονομιών κλίμακας, βελτιωμένων όρων προμήθειας, κοινών ενεργειών προώθησης κ.ο.κ., β) Συμμετοχή των εμπορικών επιχειρήσεων σε αλυσίδες αξίας, οι οποίες περιλαμβάνουν τόσο παραγωγικές επιχειρήσεις όσο και συνεργαζόμενες με αυτές επιχειρήσεις όπως προμηθευτές, διανομείς πωλητές κλπ., γ) Αξιοποίηση υφιστάμενων καναλιών εξαγωγών εξωστρεφών επιχειρήσεων από άλλες επιχειρήσεις στο πλαίσιο συνεργασιών, δ) Δημιουργία clusters μεταξύ εμπορικών επιχειρήσεων, επιχειρήσεων άλλων τομέων, ερευνητικών κέντρων και φορέων χρηματοδότησης για την ανάπτυξη και αξιοποίηση καινοτομιών..
- Ενίσχυση της εξωστρέφειας των εμπορικών επιχειρήσεων, με μετατροπή των μικροεξαγωγών σε μικροεξαγωγείς και την παροχή ολοκληρωμένης υποστήριξης σε θέματα εξαγωγών (πληροφόρηση για αγορές – προϊόντα - διαδικασίες, σύγχρονα χρηματοδοτικά και ασφαλιστικά εργαλεία, τεχνική υποστήριξη και ανάπτυξη ικανοτήτων εξωστρέφειας κλπ.)

Συνέργειες εμπορίου και εφοδιαστικής αλυσίδας: Η ανάπτυξη του κλάδου των logistics αποτελεί ζωτικής σημασίας παράγοντα για το Εμπόριο. Αποδοτική εφοδιαστική αλυσίδα

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

σημαίνει μείωση του κόστους για την εισαγωγή και εξαγωγή αγαθών ενώ μπορεί να μειώσει τον κατακερματισμό της εγχώριας αγοράς. Η γεωγραφική θέση του λιμανιού του Πειραιά (το βαθύτερο στη Μεσόγειο) καθώς και αυτού της Θεσσαλονίκης, σε συνδυασμό με την προτεραιότητα που δίνεται την περίοδο 2014-2020 για ολοκλήρωση των Διευρωπαϊκών Δικτύων (οδικών και σιδηροδρομικών) μπορεί να καταστήσει τα λιμάνια αυτά πύλες προς την Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη. Αυτό προϋποθέτει την αποδοτική σύνδεση των λιμένων με το σιδηροδρομικό δίκτυο και τη λειτουργία ενός ανταγωνιστικού κλάδου logistics [14].

Σχετικές προτεινόμενες δράσεις (ενδεικτικά):

- Δράσεις για τη δημιουργία νέου πλαισίου, συντονιστικού κέντρου, καθώς και αξιοποίηση συνεργειών και συμπληρωματικότητας για την αναβάθμιση της ποιότητας και τη βελτίωση της απόδοσης της εφοδιαστικής αλυσίδας.
- Ενίσχυση επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε όλο το φάσμα της εφοδιαστικής αλυσίδας. Ανάπτυξη υποδομών και υπηρεσιών εφοδιαστικής αλυσίδας σε επίπεδο επιχείρησης. Ανάπτυξη υποδομών και υπηρεσιών εφοδιαστικής αλυσίδας για λογαριασμό τρίτων (third party logistics). Δημιουργία νέων διαμετακομιστικών κέντρων και επέκταση υπαρχόντων κέντρων logistics.
- Δημιουργία clusters επιχειρήσεων στον τομέα των logistics.
- Δημιουργία συστάδων επιχειρήσεων (clusters) Ναυτιλίας και Λιμενικής Βιομηχανίας.
- Δημιουργία AGROFOOD LOGISTICS. Κέντρα συγκέντρωσης, αποθήκευσης και διακίνησης αγροδιατροφικών προϊόντων
- Προβολή των υπηρεσιών που παρέχονται στα κύρια λιμάνια της χώρας – πληροφόρηση ομάδων στόχου.
- Πιλοτική χρήση βιοκαυσίμων για την τροφοδοσία των οχημάτων εμπορευματικών μεταφορών.

Συνέργειες εμπορίου και τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών: Οι τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών είναι τεχνολογίες γενικής εφαρμογής και αφορούν προφανώς και το Εμπόριο. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα στην περίπτωση του ηλεκτρονικού εμπορίου όπου ο ρόλος των ΤΠΕ είναι καταλυτικός. Από την άλλη μεριά το Εμπόριο είναι ο τομέας που προμηθεύει τα συστήματα ΤΠΕ σε επιχειρήσεις και νοικοκυριά.

Σχετικές προτεινόμενες δράσεις (ενδεικτικά):

- Χρηματοδότηση σχεδίων εκσυγχρονισμού και αναδιοργάνωσης των εμπορικών επιχειρήσεων ώστε να αναπτύξουν δραστηριότητες ηλεκτρονικού εμπορίου.
- Πλήρης αξιοποίηση των ΤΠΕ στον τομέα των logistics.
- Ενίσχυση της χρήσης μοντέρνων υπολογιστικών υποδομών (π.χ. cloud computing).
- Ανάπτυξη εργαλείων για την ανάδειξη και προβολή των ελληνικών επιχειρήσεων και προϊόντων μέσα από το διαδίκτυο, με στόχο την επέκτασή τους στις διεθνείς αγορές.

Συνέργειες εμπορίου και δημιουργικών – πολιτιστικών βιομηχανιών: Οι συνέργειες και στην περίπτωση αυτή είναι υπαρκτές γιατί το Εμπόριο αποτελεί το κανάλι μέσα από το οποίο τα προϊόντα των βιομηχανιών αυτών θα φτάσουν στον τελικό καταναλωτή στην Ελλάδα και το Εξωτερικό.

Σχετικές προτεινόμενες δράσεις (ενδεικτικά):

- Ενίσχυση της εξωστρέφειας των εμπορικών επιχειρήσεων, με μετατροπή των μικροεξαγωγών σε μικροεξαγωγείς και την παροχή ολοκληρωμένης υποστήριξης σε θέματα εξαγωγών (πληροφόρηση για αγορές – προϊόντα - διαδικασίες, σύγχρονα χρηματοδοτικά και ασφαλιστικά εργαλεία, τεχνική υποστήριξη και ανάπτυξη ικανοτήτων εξωστρέφειας κλπ.)
- Ολοκληρωμένες δράσεις υποστήριξης των επιχειρήσεων του Εμπορίου πεδία εφαρμογής α) το σχεδιασμό και την ονοματοσήμανση (branding) ελληνικών προϊόντων με σκοπό την προώθησή

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

τους, β) την τυποποίηση, πιστοποίηση και σήμανση των ελληνικών προϊόντων με στόχο την εδραίωσή τους στην ελληνική αγορά και τη διευκόλυνση των εξαγωγών τους, γ) τη ενίσχυση επιχειρήσεων για συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις και δ) την προβολή των ελληνικών προϊόντων στο πλαίσιο πολιτιστικών εκδηλώσεων και τουριστικών δραστηριοτήτων.

Συνέργειες εμπορίου και κλάδων υλικών: Το Εμπόριο αποτελεί αναπόσπαστο κρίκο της αλυσίδας αξίας των υλικών δεδομένου ότι παρέχει τα απαραίτητα εφόδια και τον εξοπλισμό για την παραγωγή τους ενώ διασφαλίζει τη διάθεση των παραγόμενων προϊόντων στις αγορές του εσωτερικού και του εξωτερικού.

Σχετικές προτεινόμενες δράσεις (ενδεικτικά):

- Συνεργατικοί σχηματισμοί: α) Δημιουργία κοινοπραξιών / δικτύων / clusters μεταξύ εμπορικών επιχειρήσεων για την επίτευξη οικονομιών κλίμακας, βελτιωμένων όρων προμήθειας, κοινών ενεργειών προώθησης κ.ο.κ., β) Συμμετοχή των εμπορικών επιχειρήσεων σε αλυσίδες αξίας, οι οποίες περιλαμβάνουν τόσο παραγωγικές επιχειρήσεις όσο και συνεργαζόμενες με αυτές επιχειρήσεις όπως προμηθευτές, διανομείς πωλητές κλπ., γ) Αξιοποίηση υφιστάμενων καναλιών εξαγωγών εξωστρεφών επιχειρήσεων από άλλες επιχειρήσεις στο πλαίσιο συνεργασιών, δ) Δημιουργία clusters μεταξύ εμπορικών επιχειρήσεων, επιχειρήσεων άλλων τομέων, ερευνητικών κέντρων και φορέων χρηματοδότησης για την ανάπτυξη και αξιοποίηση καινοτομιών..
- Ενίσχυση της εξωστρέφειας των εμπορικών επιχειρήσεων, με μετατροπή των μικροεξαγωγέων σε μικροεξαγωγείς και την παροχή ολοκληρωμένης υποστήριξης σε θέματα εξαγωγών (πληροφόρηση για αγορές – προϊόντα - διαδικασίες, σύγχρονα χρηματοδοτικά και ασφαλιστικά εργαλεία, τεχνική υποστήριξη και ανάπτυξη ικανοτήτων εξωστρέφειας κλπ.)
- Ολοκληρωμένες δράσεις υποστήριξης των επιχειρήσεων του Εμπορίου πεδία εφαρμογής α) το σχεδιασμό και την ονοματοσήμανση (branding) ελληνικών προϊόντων με σκοπό την προώθησή τους, β) την τυποποίηση, πιστοποίηση και σήμανση των ελληνικών προϊόντων με στόχο την εδραίωσή τους στην ελληνική αγορά και τη διευκόλυνση των εξαγωγών τους, γ) τη ενίσχυση επιχειρήσεων για συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις και δ) την προβολή των ελληνικών προϊόντων στο πλαίσιο πολιτιστικών εκδηλώσεων και τουριστικών δραστηριοτήτων.

14.2 Συνοπτική παρουσίαση συνεργειών προτεινόμενων δράσεων με τομείς της οικονομίας

Στον Πίνακα 14.1 που ακολουθεί παρουσιάζονται οι συνέργειες των προτεινόμενων δράσεων με τους άλλους (πλην του Εμπορίου) τομείς της οικονομίας σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο υποκεφάλαιο 14.1.

Πίνακας 14.1. Συνέργειες των προτεινόμενων δράσεων με τους άλλους (πλην του Εμπορίου) τομείς της οικονομίας

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 2	
Χρηματοδότηση σχεδίων εκσυγχρονισμού και αναδιοργάνωσης των εμπορικών επιχειρήσεων ώστε να αναπτύξουν δραστηριότητες ηλεκτρονικού εμπορίου.	Κλάδος πληροφορικής
Πλήρης αξιοποίηση των ΤΠΕ στον τομέα των logistics.	<ul style="list-style-type: none">• Πρωτογενής τομέας• Δευτερογενής τομέας• Τριτογενής τομέας

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
	<ul style="list-style-type: none"> • Κλάδος μεταφορών • Κλάδος πληροφορικής
Ενίσχυση της χρήσης μοντέρνων υπολογιστικών υποδομών (π.χ. cloud computing).	Κλάδος πληροφορικής
Ανάπτυξη εργαλείων για την ανάδειξη και προβολή των ελληνικών επιχειρήσεων και προϊόντων μέσα από το διαδίκτυο, με στόχο την επέκτασή τους στις διεθνείς αγορές.	Κλάδος πληροφορικής
Ανάπτυξη ηλεκτρονικών πλατφορμών δημοπράτησης όπου οι συνεταιρισμοί και οι μικροί παραγωγοί θα αναφέρουν τις ποσότητες και τις τιμές των προϊόντων που διαθέτουν προκειμένου να τονωθεί η εγχώρια παραγωγή και εξωστρέφεια και να παρακολουθούν καλύτερα οι δυνητικοί αγοραστές (έμποροι) και οι επιφορτισμένες υπηρεσίες τις τιμές παραγωγών. Επίσης, οι πλατφόρμες αυτές είναι δυνατό να έχουν τη μορφή «e-bay» όπου θα πραγματοποιούνται πλειστηριασμοί των προϊόντων.	<ul style="list-style-type: none"> • Πρωτογενής τομέας • Δευτερογενής τομέας • Κλάδος πληροφορικής
Ολοκλήρωση της θεσμοθέτησης και εφαρμογής του ηλεκτρονικού τιμολογίου, υιοθέτηση των ηλεκτρονικών πληρωμών από πολίτες, επιχειρήσεις και φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.	<ul style="list-style-type: none"> • Πρωτογενής τομέας • Δευτερογενής τομέας • Τριτογενής τομέας • Δημόσια Διοίκηση • Κλάδος πληροφορικής
Αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών για την πραγματοποίηση τηλε-διασκέψεων και τηλεργασίας, την ψηφιοποίηση των αρχείων, τη δημοσιοποίηση όλων των προκηρύξεων της κυβέρνησης και την επικοινωνία μεταξύ των δημοσίων υπηρεσιών.	<ul style="list-style-type: none"> • Δημόσια Διοίκηση • Κλάδος πληροφορικής
Ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού (και σε ηλεκτρονική μορφή) και εν συνεχεία εκπαίδευση και κατάρτιση των στελεχών επιχειρήσεων σε θέματα ηλεκτρονικού εμπορίου	<ul style="list-style-type: none"> • Κατάρτιση ανθρώπινου δυναμικού • Κλάδος πληροφορικής
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 3	
Καθιέρωση του "Ελληνικού Σήματος" για τα προϊόντα ελληνικής προέλευσης μέσω της ανάπτυξης και λειτουργίας μιας βάσης δεδομένων Ελληνικών Προϊόντων/Υπηρεσιών στα/στις οποία/οποίες έχει απονεμηθεί το Ελληνικό Σήμα. Σκοπός του δικτυακού τόπου είναι η προβολή και προώθηση των πιστοποιημένων προϊόντων και υπηρεσιών (ανά κατηγορία προϊόντος/υπηρεσίας και κλάδο δραστηριότητας) στα οποία έχει απονεμηθεί το Ελληνικό Σήμα. Ο διαδικτυακός τόπος του Ελληνικού Σήματος θα περιέχει επιπλέον αναλυτικές πληροφορίες περί διαδικασιών, φορέων και απαιτούμενων	<ul style="list-style-type: none"> • Πρωτογενής τομέας • Δευτερογενής τομέας • Τριτογενής τομέας

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
εγγράφων για την απονομή του Σήματος, προς ενημέρωση και διευκόλυνση όλων των ενδιαφερομένων.	
Πρόσβαση των εμπορικών επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση με ανάπτυξη και χρήση κατάλληλα προσαρμοσμένων χρηματοδοτικών εργαλείων συμπεριλαμβανομένης της μικρο – χρηματοδότησης (microfinance)	<ul style="list-style-type: none"> • Πρωτογενής τομέας • Δευτερογενής τομέας • Τριτογενής τομέας • Χρηματοπιστωτικός τομέας
Ολοκληρωμένες δράσεις υποστήριξης των επιχειρήσεων του Εμπορίου πεδία εφαρμογής α) το σχεδιασμό και την ονοματοσήμανση (branding) ελληνικών προϊόντων με σκοπό την προώθησή τους, β) την τυποποίηση, πιστοποίηση και σήμανση των ελληνικών προϊόντων με στόχο την εδραίωσή τους στην ελληνική αγορά και τη διευκόλυνση των εξαγωγών τους, γ) τη ενίσχυση επιχειρήσεων για συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις και δ) την προβολή των ελληνικών προϊόντων στο πλαίσιο πολιτιστικών εκδηλώσεων και τουριστικών δραστηριοτήτων.	<ul style="list-style-type: none"> • Πρωτογενής τομέας • Δευτερογενής τομέας • Τριτογενής τομέας • Χρηματοπιστωτικός τομέας
Ενίσχυση της εξωστρέφειας των εμπορικών επιχειρήσεων, με μετατροπή των μικροεισαγωγέων σε μικροεξαγωγείς και την παροχή ολοκληρωμένης υποστήριξης σε θέματα εξαγωγών (πληροφόρηση για αγορές – προϊόντα - διαδικασίες, σύγχρονα χρηματοδοτικά και ασφαλιστικά εργαλεία, τεχνική υποστήριξη και ανάπτυξη ικανοτήτων εξωστρέφειας κλπ.)	<ul style="list-style-type: none"> • Πρωτογενής τομέας • Δευτερογενής τομέας • Δημόσια Διοίκηση • Χρηματοπιστωτικός τομέας • Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού
Δημιουργία κέντρων στήριξης της επιχειρηματικότητας και της εξωστρέφειας.	<ul style="list-style-type: none"> • Πρωτογενής τομέας • Δευτερογενής τομέας • Τριτογενής τομέας • Χρηματοπιστωτικός τομέας • Κλάδος μεταφορών
Δράσεις για τη δημιουργία νέου πλαισίου, συντονιστικού κέντρου, καθώς και αξιοποίηση συνεργειών και συμπληρωματικότητας για την αναβάθμιση της ποιότητας και τη βελτίωση της απόδοσης της εφοδιαστικής αλυσίδας.	<ul style="list-style-type: none"> • Κλάδος μεταφορών
Ενίσχυση επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε όλο το φάσμα της εφοδιαστικής αλυσίδας. Ανάπτυξη υποδομών και υπηρεσιών εφοδιαστικής αλυσίδας σε επίπεδο επιχείρησης. Ανάπτυξης υποδομών και υπηρεσιών εφοδιαστικής αλυσίδας για λογαριασμό τρίτων (third party logistics). Δημιουργία νέων διαμετακομιστικών κέντρων και επέκταση υπάρχοντων κέντρων logistics.	<ul style="list-style-type: none"> • Κλάδος μεταφορών
Δημιουργία clusters επιχειρήσεων στον τομέα των logistics.	<ul style="list-style-type: none"> • Κλάδος μεταφορών
Δημιουργία συστάδων επιχειρήσεων (clusters)	<ul style="list-style-type: none"> • Κλάδος μεταφορών

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
Ναυτιλίας και Λιμενικής Βιομηχανίας	<ul style="list-style-type: none"> • Ναυτιλία
Δημιουργία AGROFOOD LOGISTICS. Κέντρα συγκέντρωσης, αποθήκευσης και διακίνησης αγροδιατροφικών προϊόντων	<ul style="list-style-type: none"> • Πρωτογενής τομέας • Δευτερογενής τομέας • Κλάδος μεταφορών
Προβολή των υπηρεσιών που παρέχονται στα κύρια λιμάνια της χώρας – πληροφόρηση ομάδων στόχου..	<ul style="list-style-type: none"> • Πρωτογενής τομέας • Δευτερογενής τομέας • Κλάδοι τουρισμού • Κλάδος μεταφορών
Συνεργατικοί σχηματισμοί: α) Δημιουργία κοινοπραξιών / δικτύων / clusters μεταξύ εμπορικών επιχειρήσεων για την επίτευξη οικονομικών κλίμακας, βελτιωμένων όρων προμήθειας, κοινών ενεργειών προώθησης κ.ο.κ., β) Συμμετοχή των εμπορικών επιχειρήσεων σε αλυσίδες αξίας, οι οποίες περιλαμβάνουν τόσο παραγωγικές επιχειρήσεις όσο και συνεργαζόμενες με αυτές επιχειρήσεις όπως προμηθευτές, διανομείς πωλητές κλπ., γ) Αξιοποίηση υφιστάμενων καναλιών εξαγωγών εξωστρεφών επιχειρήσεων από άλλες επιχειρήσεις στο πλαίσιο συνεργασιών, δ) Δημιουργία clusters μεταξύ εμπορικών επιχειρήσεων, επιχειρήσεων άλλων τομέων, ερευνητικών κέντρων και φορέων χρηματοδότησης για την ανάπτυξη και αξιοποίηση καινοτομιών (η τελευταία εντάσσεται στην επόμενη επενδυτική προτεραιότητα).	<ul style="list-style-type: none"> • Πρωτογενής τομέας • Δευτερογενής τομέας • Κλάδοι τουρισμού • Κλάδος μεταφορών
Ενίσχυση της δημιουργίας “Ανοικτών Εμπορικών Κέντρων (Open Malls)”	<ul style="list-style-type: none"> • Κατασκευαστικός κλάδος • Χρηματοπιστωτικός τομέας
Αξιοποίηση της καινοτομίας (ιδιαίτερα της οργανωτικής καινοτομίας και της καινοτομίας marketing) για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των εμπορικών επιχειρήσεων. Στην προσπάθεια αυτή σημαντικό ρόλο θα διαδραματίσει η εφαρμογή των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών στις επιχειρησιακές λειτουργίες.	<ul style="list-style-type: none"> • Κλάδος πληροφορικής • Κλάδος συμβουλευτικών υπηρεσιών
Δημιουργία και λειτουργία Χρηματιστηρίου Εμπορευμάτων και Ναυτιλιακών Αξιών.	<ul style="list-style-type: none"> • Πρωτογενής τομέας • Δευτερογενής τομέας • Χρηματοπιστωτικός τομέας
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 4	
Δράσεις για την ορθολογική διαχείριση – εξοικονόμηση ενέργειας σε κτήρια του εμπορικού τομέα.	<ul style="list-style-type: none"> • Κατασκευαστικός κλάδος • Κλάδος δομικών υλικών • Κλάδος ενεργειακού εξοπλισμού
Δράσεις για την ορθολογική διαχείριση – εξοικονόμηση ενέργειας σε δημόσια κτήρια του εμπορικού τομέα.	<ul style="list-style-type: none"> • Κατασκευαστικός κλάδος • Κλάδος δομικών υλικών • Κλάδος ενεργειακού εξοπλισμού • Δημόσια διοίκηση
Δράσεις για την τρι-παραγωγή ενέργειας (ηλεκτρισμός, θέρμανση, ψύξη) σε εμπορικά	<ul style="list-style-type: none"> • Κλάδος ενεργειακού εξοπλισμού • Δημόσια διοίκηση

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
κέντρα και άλλα κτήρια του τομέα του εμπορίου.	
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 5	
Μελέτη για την εξειδίκευση της εθνικής στρατηγικής για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή στον τομέα του εμπορίου – διαμόρφωση ολοκληρωμένων σχεδίων δράσης..	<ul style="list-style-type: none"> • Κλάδος συμβουλευτικών υπηρεσιών
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 6	
Δράσεις για την αποδοτική χρήση των πόρων σε κτήρια του εμπορικού τομέα (π.χ. εξοικονόμηση νερού, εκμετάλλευση των παραπροϊόντων και υποπροϊόντων).	<ul style="list-style-type: none"> • Κλάδος συμβουλευτικών υπηρεσιών • Κλάδος ανακύκλωσης
Δημιουργία θεματικών αγορών (κυρίως σε υποβαθμισμένες περιοχές των πόλεων).	<ul style="list-style-type: none"> • Κατασκευαστικός κλάδος
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 7	
Πιλοτική χρήση βιοκαυσίμων για την τροφοδοσία των οχημάτων εμπορευματικών μεταφορών.	<ul style="list-style-type: none"> • Κλάδος μεταφορών
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 8	
Δράσεις συμβουλευτικής και κατάρτισης ανέργων που προέρχονται από τον τομέα του εμπορίου – πιστοποίηση.	<ul style="list-style-type: none"> • Κατάρτιση – συμβουλευτική ανθρώπινου δυναμικού
Δημιουργία εμπορικών ζωνών για μικρούς λιανοπωλητές.	<ul style="list-style-type: none"> • Κατασκευαστικός κλάδος
Ανάπτυξη και εφαρμογή συστήματος mentoring για νέους επιχειρηματίες	<ul style="list-style-type: none"> • Κλάδος συμβουλευτικών υπηρεσιών
Ενίσχυση της δημιουργίας “Ανοικτών Εμπορικών Κέντρων (Open Malls)” στο πλαίσιο ολοκληρωμένων δράσεων βιώσιμης αστικής ανάπτυξης και με τη συνέργεια παρεμβάσεων οι οποίες θα πραγματοποιηθούν κυρίως από τους δήμους.	<ul style="list-style-type: none"> • Κατασκευαστικός κλάδος • Χρηματοπιστωτικός τομέας
Δημιουργία μόνιμου δικτύου – φόρουμ για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας στον τομέα του εμπορίου με τη συμμετοχή επιμελητηρίων, ενώσεων παραγωγών και εμπόρων, ερευνητικών και πανεπιστημιακών κέντρων και της αυτοδιοίκησης.	<ul style="list-style-type: none"> • Δημόσια Διοίκηση - αυτοδιοίκηση • Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Ερευνητικά κέντρα
Κατάρτιση επιχειρηματιών – παραγωγών του πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα για την ανάπτυξη εμπορικών και ιδιαίτερα εξαγωγικών δραστηριοτήτων.	<ul style="list-style-type: none"> • Κατάρτιση – συμβουλευτική ανθρώπινου δυναμικού
Ενδυνάμωση των κοινωνικών εταίρων ΓΕΣΕΒΕ, ΓΣΕΕ, ΕΣΕΕ, ΣΕΒ) και άλλων συλλογικών φορέων του εμπορίου (Επιμελητήρια και Κεντρική Ένωση αυτών κλπ.) προκειμένου να υποστηρίξουν αποτελεσματικότερα τα μέλη τους στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους και να συμβάλουν εποικοδομητικά στον κοινωνικό διάλογο.	<ul style="list-style-type: none"> • Όλοι οι τομείς της οικονομίας
Επιμόρφωση επαγγελματιών / επιχειρηματιών / στελεχών επιχειρήσεων στον τομέα του Εμπορίου σε θέματα όπως λειτουργία επιχείρησης σε συνθήκες κρίσης, πράσινη	<ul style="list-style-type: none"> • Κατάρτιση ανθρώπινου δυναμικού

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
επιχειρηματικότητα, εταιρική κοινωνική ευθύνη, σύσταση και λειτουργία συστάδων επιχειρήσεων (clusters), logistics management, ηλεκτρονική τιμολόγηση, Business Planning & Budgeting, Υποχρεώσεις ΜΜΕ έναντι Δημόσιων Φορέων/ Οργανισμών και τρίτων, Διερεύνηση εναλλακτικών προμηθευτών, έξυπνες αγορές και διαπραγμάτευση, διαμεσολάβηση, ειδικά θέματα λιανεμπορίου, HACCP κ.λπ.	
Κατάρτιση – πιστοποίηση στελεχών του τομέα των logistics.	<ul style="list-style-type: none"> • Κατάρτιση ανθρώπινου δυναμικού
Υποστήριξη των εμπορικών επιχειρήσεων για αναπροσανατολισμό προς νέες αγορές, τη βελτίωση της οργάνωσης της εργασίας και της προβολής με επικέντρωση σε τομείς με αναπτυξιακή προοπτική και την ποιότητα.	<ul style="list-style-type: none"> • Κατάρτιση ανθρώπινου δυναμικού • Συμβουλευτικές υπηρεσίες
Δράσεις συμβουλευτικής και κατάρτισης εργαζομένων στον τομέα του εμπορίου που απειλούνται με ανεργία.	<ul style="list-style-type: none"> • Κατάρτιση και συμβουλευτική ανθρώπινου δυναμικού
Δράσεις προαγωγής της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης με τη συμμετοχή των Κοινωνικών Εταίρων, Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.	<ul style="list-style-type: none"> • Κοινωνικός τομέας της οικονομίας
Συνεργασία επιχειρήσεων με κοινωνικές επιχειρήσεις στο πλαίσιο της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης.	<ul style="list-style-type: none"> • Κοινωνικός τομέας της οικονομίας
Ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού (και σε ηλεκτρονική μορφή) και εν συνεχεία εκπαίδευση και κατάρτιση των στελεχών επιχειρήσεων σε θέματα ηλεκτρονικού εμπορίου.	<ul style="list-style-type: none"> • Κατάρτιση ανθρώπινου δυναμικού • Κλάδος πληροφορικής
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 9	
Δημιουργία θεματικών αγορών (κυρίως σε υποβαθμισμένες περιοχές των πόλεων).	<ul style="list-style-type: none"> • Κατασκευαστικός κλάδος • Κλάδος δομικών υλικών
Δράσεις ενίσχυσης μικρών εμπορικών επιχειρήσεων και ανάπτυξη συνεργειών με άλλους τομείς στο πλαίσιο τοπικών αναπτυξιακών προγραμμάτων.	<ul style="list-style-type: none"> • Πρωτογενής τομέας • Δευτερογενής τομέας • Τουρισμός
Ενίσχυση της δημιουργίας κοινωνικών εμπορικών επιχειρήσεων, οποίες είναι δυνατό να δέχονται προσφορές αντικειμένων από πολίτες (π.χ. βιβλία, ρούχα κλπ) και να τα πωλούν σε χαμηλές τιμές.	<ul style="list-style-type: none"> • Κοινωνικός τομέας της οικονομίας
Δράσεις δικτύωσης των κοινωνικών εμπορικών επιχειρήσεων και υποστήριξης αυτών από εθελοντικά σχήματα, δημόσιες υπηρεσίες και την τοπική αυτοδιοίκηση.	<ul style="list-style-type: none"> • Κοινωνικός τομέας της οικονομίας
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 10	
Ενημέρωση κοινού και πωλητών για τα δικαιώματα του καταναλωτού και τις ορθές πρακτικές (μη παραπλανητικής) αναγραφής των	<ul style="list-style-type: none"> • Εκπαίδευση - επιμόρφωση

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
τιμών των προσφορών κ.ά. Ανάρτηση αυτών στο παρατηρητήριο τιμών κ.ά.	
Ενημέρωση – επιμόρφωση καταναλωτών σε θέματα ηλεκτρονικού εμπορίου.	<ul style="list-style-type: none"> • Εκπαίδευση - επιμόρφωση
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 11	
Χαρτογράφηση των αγορών: Προσδιορισμός σχετικών αγορών της οικονομίας (ζήτηση, εγχώρια προσφορά, εισαγωγές, εξαγωγές, νομικό καθεστώς, κατάσταση του ανταγωνισμού κ.τ.λ.). Ανάπτυξη βάσεως δεδομένων σε επίπεδο επιμέρους αγαθών και γεωγραφικών περιοχών. Ένταξη/αξιοποίηση πληροφοριών σε κλαδικές και διακλαδικές, χωρικές-περιφερειακές και διαχωρικές αναλύσεις και, ει δυνατόν, μακροοικονομικό υπόδειγμα, ώστε να συμβάλει εμπειριστατωμένα στην διερεύνηση των συνεπειών για την οικονομία, τον σχεδιασμό/ανασχεδιασμό της αναπτυξιακής πολιτικής κ.τ.τ.	<ul style="list-style-type: none"> • Δημόσια διοίκηση • Κλάδος πληροφορικής • Κλάδος συμβουλευτικών υπηρεσιών
Προμήθεια και προσαρμογή/παραμετροποίηση βάσης δεδομένων κωδικοποιημένης νομοθεσίας στα πεδία ενδιαφέροντος της ΓΓΕ (Νόμοι, ΠΔ, Αποφάσεις, Αγορανομικές Διατάξεις, Εγκύκλιοι, κωδικοποιημένες απαντήσεις συχνών ερωτημάτων, κλπ.), η οποία θα είναι προσβάσιμη σε κάθε ενδιαφερόμενο (συναρμόδιοι φορείς, κοινωνικοί εταίροι, επιχειρήσεις, καταναλωτές) μέσω web πλατφόρμας και θα επικαιροποιείται σύμφωνα με την εξέλιξη της νομοθεσίας.	<ul style="list-style-type: none"> • Δημόσια διοίκηση • Κλάδος συμβουλευτικών υπηρεσιών • Κλάδος πληροφορικής
Αναμόρφωση, προσαρμογή και λειτουργική ενοποίηση των πληροφοριακών συστημάτων Μητρώου Τήρησης Κυρώσεων της ΓΓΕ και ΟΠΣΠΑ, στο πλαίσιο του νέου Α.Κ. και άλλων διατάξεων στο πλαίσιο του νέου Αγορανομικού Κώδικα και άλλων διατάξεων - Παρακολούθηση της διαχείρισης των κυρώσεων από την αρχική επιβολή τους έως την τελική είσπραξή τους. Επιπρόσθετα προβλέπεται η ανάπτυξη εφαρμογών αναφορών και προγραμματισμού ελέγχων.	<ul style="list-style-type: none"> • Δημόσια διοίκηση • Κλάδος συμβουλευτικών υπηρεσιών • Κλάδος πληροφορικής
Δημιουργία μονάδας στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου για την εποπτεία, τη ρύθμιση και τον έλεγχο θεμάτων εφοδιαστικής αλυσίδας και την προώθηση της ανάπτυξης του κλάδου.	<ul style="list-style-type: none"> • Δημόσια διοίκηση
Εκπόνηση μελέτης βάσης για την καταγραφή των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στο ηλεκτρονικό εμπόριο, και την εκπόνηση σχεδίου δράσης για την περαιτέρω ανάπτυξή του.	<ul style="list-style-type: none"> • Δημόσια διοίκηση • Κλάδος συμβουλευτικών υπηρεσιών
Δημιουργία μονάδας στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου για την εποπτεία, τη ρύθμιση και τον έλεγχο θεμάτων ηλεκτρονικού εμπορίου και την	<ul style="list-style-type: none"> • Δημόσια διοίκηση • Κλάδος συμβουλευτικών υπηρεσιών

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
προώθηση της ανάπτυξης αυτού.	
Ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού (και σε ηλεκτρονική μορφή) και εν συνεχεία εκπαίδευση και κατάρτιση των στελεχών της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου σε θέματα ηλεκτρονικού εμπορίου.	<ul style="list-style-type: none"> • Δημόσια διοίκηση • Κατάρτιση ανθρώπινου δυναμικού • Κλάδος πληροφορικής
Αναβάθμιση και ανασχεδιασμός του Παρατηρητηρίου Τιμών.	<ul style="list-style-type: none"> • Δημόσια διοίκηση
Δημιουργία – αξιοποίηση Παρατηρητηρίου Ειδών Χονδρικής.	<ul style="list-style-type: none"> • Δημόσια διοίκηση
Αναβάθμιση και περαιτέρω αξιοποίηση του ΓΕΜΗ και μετεξέλιξή του σε portal για την παροχή υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις..	<ul style="list-style-type: none"> • Δημόσια διοίκηση • Κλάδος συμβουλευτικών υπηρεσιών • Κλάδος πληροφορικής
Δημιουργία γραφείων εξαγωγών στις ελληνικές πρεσβείες. Πραγματοποίηση δράσεων προβολής – προώθησης των ελληνικών προϊόντων στις αγορές του εξωτερικού.	<ul style="list-style-type: none"> • Δημόσια διοίκηση
Βελτίωση της διοικητικής ικανότητας της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και των εποπτευόμενων από αυτήν δημοσίων φορέων για την προώθηση ανταγωνισμού και την αξιοποίηση των κυρώσεων (προστίμων).	<ul style="list-style-type: none"> • Δημόσια διοίκηση
Αναβάθμιση λειτουργίας συστήματος δημοσίων συμβάσεων: Σχεδιασμός δημιουργίας Κεντρικών Αναθετουσών Αρχών, οργάνωση συγκέντρωσης ομοειδών προμηθειών για οικονομίες κλίμακας, διαρκώς βελτιούμενη λειτουργία του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) και του Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.Δ.Σ.), εκπαίδευση των στελεχών της δημόσιας διοίκησης στα ηλεκτρονικά μέσα διακυβέρνησης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων.	<ul style="list-style-type: none"> • Δημόσια διοίκηση • Κλάδος συμβουλευτικών υπηρεσιών • Κλάδος πληροφορικής
Ψηφιοποίηση των διαδικασιών εκτελωνισμού κατά την εξαγωγή και η εφαρμογή ενιαίας θυρίδας για τις εξαγωγές.	<ul style="list-style-type: none"> • Δημόσια διοίκηση • Κλάδος συμβουλευτικών υπηρεσιών • Κλάδος πληροφορικής
Ταχύτερη εκδίκαση δικαστικών υποθέσεων – προώθηση της εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών.	<ul style="list-style-type: none"> • Δημόσια διοίκηση

15. ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ ΑΠΟ ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Μία στρατηγική για την αύξηση του μεριδίου των εγχώριως παραγόμενων προϊόντων θα πρέπει να περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία: α) τη βελτίωση της εικόνας των ελληνικών προϊόντων, β) τη μείωση της τιμής πώλησης, γ) τη βελτίωση της ποιότητας και δ) την εξυπηρέτηση του καταναλωτή.

Αρκετές από τις προτεινόμενες στο Κεφάλαιο 12 δράσεις ικανοποιούν ένα ή περισσότερα στοιχεία της προαναφερόμενης στρατηγικής. Ειδικότερα:

- Οι Ολοκληρωμένες δράσεις υποστήριξης των επιχειρήσεων του Εμπορίου με πεδία εφαρμογής α) το σχεδιασμό και την ονοματοσήμανση (branding) ελληνικών προϊόντων με σκοπό την προώθησή τους, β) την τυποποίηση, πιστοποίηση και σήμανση των ελληνικών προϊόντων με στόχο την εδραίωσή τους στην ελληνική αγορά και τη διευκόλυνση των εξαγωγών τους, γ) τη ενίσχυση επιχειρήσεων για συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις και δ) την προβολή των ελληνικών προϊόντων στο πλαίσιο πολιτιστικών εκδηλώσεων και τουριστικών δραστηριοτήτων. συμβάλλουν στη βελτίωση της εικόνας των ελληνικών προϊόντων και στο εσωτερικό, στη βελτίωση της ποιότητάς τους και στην προώθησή τους σε νέες ομάδες καταναλωτών.
- Η Καθιέρωση του "Ελληνικού Σήματος" για τα προϊόντα ελληνικής προέλευσης μέσω της ανάπτυξης και λειτουργίας μιας βάσης δεδομένων Ελληνικών Προϊόντων/Υπηρεσιών στα/στις οποία/οποίες έχει απονεμηθεί το Ελληνικό Σήμα. Σκοπός του δικτυακού τόπου θα είναι η προβολή και προώθηση των πιστοποιημένων προϊόντων και υπηρεσιών (ανά κατηγορία προϊόντος/υπηρεσίας και κλάδο δραστηριότητας) στα οποία έχει απονεμηθεί το Ελληνικό Σήμα. Ο διαδικτυακός τόπος του Ελληνικού Σήματος θα περιέχει επιπλέον αναλυτικές πληροφορίες περί διαδικασιών, φορέων και απαιτούμενων εγγράφων για την απονομή του Σήματος, προς ενημέρωση και διευκόλυνση όλων των ενδιαφερομένων.
- Η δημιουργία clusters επιχειρήσεων στον κλάδο των logistics και γενικότερα οι προτεινόμενες δράσεις για τον κλάδο αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα αφενός τη μείωση του κόστους μεταφοράς των ελληνικών προϊόντων και επομένως τη μείωση της τιμής πώλησής τους και αφετέρου την καλύτερη εξυπηρέτηση των καταναλωτών..
- Οι δράσεις που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο των συνεργατικών σχηματισμών θα έχουν ως αποτέλεσμα την επίτευξη οικονομιών κλίμακας και επομένως τη δυνατότητα καθορισμού ανταγωνιστικότερων τιμών πώλησης, τη βελτίωση της ποιότητας λόγω της συνεργασίας των «κρίκων» της αλυσίδας αξίας και την ανάπτυξη καινοτομικών (άρα ελκυστικότερων) προϊόντων.
- Η ανάπτυξη εργαλείων για την ανάδειξη και προβολή των ελληνικών επιχειρήσεων και προϊόντων μέσα από το διαδίκτυο, με στόχο την επέκτασή τους στις διεθνείς αγορές μπορεί να αξιοποιηθεί και για την προβολή των ελληνικών επιχειρήσεων και προϊόντων στην εσωτερική αγορά.
- Η ανάπτυξη ηλεκτρονικών πλατφορμών δημοπράτησης όπου οι συνεταιρισμοί και οι μικροί παραγωγοί θα αναφέρουν τις ποσότητες και τις τιμές των προϊόντων που διαθέτουν μπορεί να συμβάλει στην αύξηση της εγχώριας κατανάλωσης των τελευταίων.
- Η κατάρτιση επιχειρηματιών – παραγωγών του πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα για την ανάπτυξη εμπορικών δραστηριοτήτων θα έχει ως αποτέλεσμα την άμεση σύνδεση της εγχώριας παραγωγής με την εγχώρια κατανάλωση.

Πλέον των ανωτέρων, στην αύξηση του μεριδίου των ελληνικών προϊόντων όσον αφορά την κάλυψη της εγχώριας κατανάλωσης είναι δυνατό να συμβάλλουν και οι προτεινόμενες δράσεις μεταρρύθμισης του δημόσιου τομέα (Θεματικοί Στόχοι 2 και 11), οι οποίες έχουν ως αποτέλεσμα τη μείωση του διοικητικού βάρους των επιχειρήσεων και τη σύντμηση του χρόνου των διαδικασιών. Οι δράσεις αυτές είναι δυνατό να οδηγήσουν σε μείωση του κόστους λειτουργίας και επομένως σε μείωση των τιμών πώλησης των προϊόντων καθώς και σε καλύτερη εξυπηρέτηση των καταναλωτών.

16. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΕΜΠΟΡΙΟΥ – ΜΙΑ ΠΡΩΤΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Στο κεφάλαιο αυτό γίνεται μία προκαταρκτική διερεύνηση των δυνατοτήτων χρηματοδότησης των προτεινόμενων δράσεων από τα επιχειρησιακά προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020. Ο προκαταρκτικός χαρακτήρας της διερεύνησης υπαγορεύεται από το γεγονός ότι τα προγράμματα δεν έχουν ακόμα καταρτιστεί και δεν υπάρχουν σαφή και οριστικά στοιχεία για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.

Βασική πηγή χρηματοδότησης των παρεμβάσεων στους τομείς της επιχειρηματικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας αποτελεί το τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» και για το λόγο αυτό προηγείται σχετική σύντομη αναφορά.

16.1 Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία».

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» (ΕΠΑνΕΚ ή ΕΠΑνΕΚκίνηση) αποτελεί το κατ' εξοχήν τομεακό πρόγραμμα του τομέα της επιχειρηματικής δραστηριότητας καλύπτοντας όλες τις πτυχές της: Ενίσχυση επενδύσεων – προαγωγή της επιχειρηματικότητας, ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού, έρευνα, τεχνολογική ανάπτυξη και καινοτομία, δημιουργία υποδομών για την επιχειρηματικότητα και δημιουργία μιας δημόσιας διοίκησης φιλικής προς την επιχειρηματική δραστηριότητα.

Η Κοινοτική Συνδρομή που θα διατεθεί για το ΕΠΑνΕΚ ανέρχεται σε 3.735.085.432 ευρώ εκ των οποίων 3.043.061.670 από το ΕΤΠΑ και 692.023.753 ευρώ από το ΕΚΤ.

Η κατανομή της Κοινοτικής Συνδρομής ανά θεματικό στόχο παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 16.1. Κατανομή της Κοινοτικής Συνδρομής ανά θεματικό στόχο στο ΕΠΑνΕΚ

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ (ΕΥΡΩ)	ΤΑΜΕΙΟ
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 1	859.045.796	ΕΤΠΑ
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 2	543.135.886	ΕΤΠΑ
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 3	922.377.701	ΕΤΠΑ
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 4	307.259.215	ΕΤΠΑ
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 5	0	
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 6	106.737.434	ΕΤΠΑ
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 7	304.505.639	ΕΤΠΑ
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 8	549.094.321	ΕΚΤ
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 9	0	
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 10	54.909.432	ΕΚΤ
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 11	88.020.000	ΕΚΤ

16.2 Χρηματοδότηση δράσεων που αφορούν το Εμπόριο

Τα Επιχειρησιακά Προγράμματα της περιόδου 2014-2020 δεν έχουν καταρτιστεί και φυσικά δεν έχουν εξειδικευτεί. Επομένως δεν είναι δυνατό μετά βεβαιότητας να προσδιοριστούν πηγές χρηματοδότησης δράσεων του Εμπορίου (δηλαδή Επιχειρησιακά Προγράμματα, Θεματικοί Στόχοι και Ταμεία). Ωστόσο με βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες είναι δυνατό να εντοπιστούν δυνητικές πηγές ανά Επιχειρησιακό Πρόγραμμα. Τη βάση για τον εντοπισμό αυτό αποτελούν οι πίνακες ετήσιας κατανομής ανά ΕΠ, Ταμείο και Θεματικό στόχο που περιέχονται στην 3η Εγκύκλιο για την κατάρτιση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

Το **ΕΠΑΝΕΚ** αναμένεται να αποτελέσει το βασικότερο εργαλείο χρηματοδότησης της επιχειρηματικότητας και επομένως της επιχειρηματικότητας στον τομέα του Εμπορίου. Ωστόσο, λόγω του προσανατολισμού του προγράμματος στην καινοτομία και εξωστρεφή επιχειρηματικότητα και την έμφαση που δίνεται στα διεθνώς εμπορεύσιμα προϊόντα και υπηρεσίες καθώς και στην αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας, αναμένεται η ενίσχυση των επιχειρήσεων του εμπορίου να εντάσσεται σε αυτό το πλαίσιο και ιδιαίτερα στη συμμετοχή των τελευταίων σε αλυσίδες αξίας.

Ανά θεματικό στόχο, οι διαφαινόμενες δυνατότητες χρηματοδότησης έχουν ως εξής:

- Στο θεματικό στόχο 1, αναμένεται η ενίσχυση δράσεων που αφορούν στην καινοτομία (εδώ ενδιαφέρει ιδιαίτερα η οργανωτική καινοτομία και η καινοτομία marketing).
- Ο θεματικός στόχος 2 είναι δυνατό να χρηματοδοτήσει έργα αξιοποίησης των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών από τις επιχειρήσεις του εμπορικού τομέα, δράσεις ανάπτυξης του ηλεκτρονικού εμπορίου και δράσεις αξιοποίησης των προαναφερόμενων τεχνολογιών για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και των εποπτευόμενων από αυτή φορέων σε συνδυασμό με τη βελτίωση των υπηρεσιών που παρέχονται στους πολίτες και τις επιχειρήσεις και τη συνεπαγόμενη μείωση του διοικητικού βάρους των τελευταίων.
- Ο θεματικός στόχος 3 είναι δυνατό να χρηματοδοτήσει την ανάπτυξη υφιστάμενων επιχειρήσεων και τη δημιουργία νέων στο πλαίσιο που αναφέρθηκε προηγουμένως.
- Στο θεματικό στόχο 4 αναμένεται η ενίσχυση παρεμβάσεων για εξοικονόμηση ενέργειας και χρήση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε κτήρια του εμπορικού τομέα καθώς και η εγκατάσταση σε αυτά συστημάτων συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητα/ψύχους.
- Στο θεματικό στόχο 6 αναμένεται η ενίσχυση των «πράσινων πρακτικών» και των εμπορικών επιχειρήσεων για την αποδοτική χρήση των πόρων (πρώτες ύλες, νερό και ενέργεια).
- Ο θεματικός στόχος 7 θα χρηματοδοτήσει, σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις, δράσεις ανάπτυξης του κλάδου των logistics
- Ο θεματικός στόχος 8 είναι δυνατό να χρηματοδοτήσει δράσεις για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και για τον εμπορικό τομέα.
- Ο θεματικός στόχος 10 θα χρηματοδοτήσει κατά τα φαινόμενα παρεμβάσεις στην εκπαίδευση υπό το πρίσμα της προσπάθειας για προαγωγή της επιχειρηματικότητας.
- Ο θεματικός στόχος 11 είναι δυνατό να χρηματοδοτήσει (σε συνέργεια με το θεματικό στόχο 2) δράσεις για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και των εποπτευόμενων από αυτή φορέων σε συνδυασμό με τη βελτίωση των υπηρεσιών που παρέχονται στους πολίτες και τις επιχειρήσεις και τη μείωση του διοικητικού βάρους τους.

Από τα **ΠΕΠ** οι διαφαινόμενες δυνατότητες χρηματοδότησης για τον τομέα του εμπορίου είναι δυνατό να συνοψισθούν ως ακολούθως:

- Στο θεματικό στόχο 1, αναμένεται η ενίσχυση δράσεων που αφορούν στην τεχνολογική και ιδιαίτερα στη μη τεχνολογική καινοτομία στο πλαίσιο της υλοποίησης των περιφερειακών στρατηγικών καινοτομίας για την έξυπνη εξειδίκευση (RIS3).
- Ο θεματικός στόχος 2 είναι δυνατό να χρηματοδοτήσει έργα αξιοποίησης των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών από τις επιχειρήσεις του εμπορικού τομέα και δράσεις ανάπτυξης του ηλεκτρονικού εμπορίου στο πλαίσιο της υλοποίησης των RIS3.

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

- Ο θεματικός στόχος 3 είναι δυνατό να χρηματοδοτήσει την ανάπτυξη υφιστάμενων επιχειρήσεων και τη δημιουργία νέων στο πλαίσιο της υλοποίησης των περιφερειακών στρατηγικών καινοτομίας για την έξυπνη εξειδίκευση (RIS3) που αναφέρθηκε προηγουμένως.
- Στο θεματικό στόχο 4 είναι δυνατό να χρηματοδοτηθούν η εξοικονόμηση ενέργειας και η χρήση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε μικρά εμπορικά καταστήματα.
- Ο θεματικός στόχος 7 είναι δυνατό να χρηματοδοτήσει, όπου υπάρχουν διαθέσιμοι πόροι, δράσεις ανάπτυξης του κλάδου των logistics.
- Ο θεματικός στόχος 9 είναι δυνατό να χρηματοδοτήσει και δράσεις για την αντιμετώπιση των συνεπειών του κλεισίματος των εμπορικών επιχειρήσεων καθώς και δράσεις ανάπτυξης κοινωνικών επιχειρήσεων και στον τομέα του εμπορίου.

17. ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ

Στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάζονται αναλυτικότερα στοιχεία για τις προτεινόμενες δράσεις, οι **οποίες αποτελούν αρμοδιότητα της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου**, πλέον αυτών που παρουσιάστηκαν στο Κεφάλαιο 8. Τα ήδη καταγραφέντα στοιχεία για κάθε μία προτεινόμενη δράση είναι τα εξής:

- Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό και Επενδυτικό Ταμείο, από το οποίο μπορεί να χρηματοδοτηθεί κάθε δράση
- Θεματικός Στόχος των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων, στον οποίο εντάσσεται κάθε δράση
- Επενδυτική Προτεραιότητα των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων, στον οποίο εντάσσεται κάθε δράση
- Οι ωφελούμενοι ανά δράση κλάδοι του Εμπορίου
- Οι συνέργειες με άλλους τομείς πλην του Εμπορίου

Στη συνέχεια παρουσιάζονται για κάθε μία δράση τα εξής στοιχεία:

- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα από το οποίο είναι δυνατό να ενταχθεί κάθε δράση. Για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα χρησιμοποιείται το σχετικό ακρώνυμο ως εξής:
 - ο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία»: ΕΠΑνΕΚ
 - ο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη»: ΕΠΥΜΠΑΑ
 - ο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση»: ΕΠΑΑΔΕΔΒΜ
 - ο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα»: ΕΠΜΔΤ
 - ο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Τεχνική Βοήθεια»: ΕΠΤΒ
 - ο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αγροτική Ανάπτυξη»: ΕΠΑΑ
 - ο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Θάλασσα και Αλιεία»: ΕΠΘΑ
 - ο Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα: ΠΕΠ
- Συνοπτική περιγραφή της δράσης
- Εμπλεκόμενοι φορείς στο σχεδιασμό, την υλοποίηση και τη διαχείριση της δράσης
- Τρόπος (διαδικασία) υλοποίησης
- Προϋποθέσεις υλοποίησης της δράσης
- Χρονική προτεραιότητα και σπουδαιότητα της δράσης
- Ενδεικτικός προϋπολογισμός της δράσης (με όρους δημόσιας δαπάνης). Ο ενδεικτικός χαρακτήρας του αναγραφόμενου προϋπολογισμού των δράσεων είναι αναγκαίος λόγω της έλλειψης στη φάση αυτή υποστηρικτικών μελετών και λεπτομερέστερου σχεδιασμού. Στη συνέχεια παρουσιάζονται οι αρχές κοστολόγησης των προτεινόμενων δράσεων.

Επίσης, στη συνέχεια του παρόντος κεφαλαίου ταξινομούνται οι προτεινόμενες δράσεις αρμοδιότητας της ΓΓΕ ανάλογα με τον κεντρικό ή περιφερειακό χαρακτήρα τους και στη συνέχεια ανάλογα με το πεδίο παρέμβασης κάθε μιας.

Στο Κεφάλαιο 18 παρουσιάζονται κοστολογικά στοιχεία για τις δράσεις αυτές ενώ στο Κεφάλαιο 19 παρουσιάζονται στοιχεία για τις δράσεις αρμοδιότητας άλλων υπουργείων, γενικών γραμματειών και φορέων.

17.1 Αρχές κοστολόγησης των δράσεων

Η κοστολόγηση των δράσεων που ακολουθούν βασίζεται κατά κύριο λόγο στο κόστος παρόμοιων δράσεων, οι οποίες υλοποιήθηκαν / υλοποιούνται στο πλαίσιο των επιχειρησιακών προγραμμάτων της περιόδου 2007-2014. Ειδικότερα:

Για τις **δράσεις ενισχύσεων προς τις επιχειρήσεις** θεωρήθηκε ότι κάθε εμπορική επιχείρηση ενισχύεται με το ποσό των 100.000 ευρώ. Αυτό το ποσό συμπίπτει με τον ανώτατο επιλέξιμο προϋπολογισμό για τις επιχειρήσεις εμπορίου και τουρισμού στο πρόγραμμα «Ενίσχυση Μ.Μ.Ε. που δραστηριοποιούνται στους τομείς Μεταποίησης - Τουρισμού – Εμπορίου & Υπηρεσιών», το οποίο υλοποιείται με πόρους των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2007-2013. Στο πρόγραμμα ενίσχυσης των ΜΜΕ η ενίσχυση ανά επιχείρηση ήταν δυνατό να ανέλθει έως 50.000 ευρώ ωστόσο το ποσό αυτό δεν θεωρείται επαρκές για να ανταποκριθούν οι εμπορικές επιχειρήσεις στις σημερινές ανάγκες και προκλήσεις. Το ποσό των 100.000 ανά επιχείρηση θεωρήθηκε ότι είναι η παρεχόμενη ενίσχυση και στην περίπτωση της δημιουργίας συστάδας (cluster) επιχειρήσεων.

Για τη **δημιουργία ανοικτών εμπορικών κέντρων (open malls)** ελήφθησαν υπόψη τα παρακάτω βασικά στοιχεία κόστους: Το κόστος της ανάπλασης των κοινοχρήστων χώρων της περιοχής και την ενίσχυση των εμπορικών επιχειρήσεων που συμμετέχουν. Το κόστος της ανάπλασης των κοινοχρήστων χώρων εξαρτάται από την έκταση της παρέμβασης, και τα χαρακτηριστικά της υφιστάμενης κατάστασης. Για το λόγο αυτό δεν είναι εύκολο να υπολογιστεί. Για τις ανάγκες κοστολόγησης των δράσεων στο πλαίσιο του παρόντος έργου θεωρήθηκε ένα τυπικό κόστος 5.000.000 ευρώ ανά παρέμβαση. Για την ενίσχυση των εμπορικών επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στα ανοικτά κέντρα εμπορίου θεωρήθηκε το ποσό των 100.000 ευρώ όπως και προηγουμένως. Με βάση τις παραδοχές αυτές ο προϋπολογισμός των 60.000.000 ευρώ αντιστοιχεί στη δημιουργία 8 έως 10 κέντρων ανοικτού εμπορίου.

Όσον αφορά τη **δημιουργία θεματικών αγορών**, κυρίως σε υποβαθμισμένες αστικές περιοχές, το βασικό κόστος, και στην περίπτωση αυτή είναι το κόστος της ανάπλασης της περιοχής και της ανακαίνισης των εγκαταλελειμμένων κτηρίων. Για τις ανάγκες αυτές έχει θεωρηθεί ένα κόστος που ανέρχεται σε 5.000.000 ευρώ ανά θεματική αγορά οπότε ο προϋπολογισμός των 50.000.000 ευρώ αντιστοιχεί στη δημιουργία 10 θεματικών αγορών. Παρόμοια προσέγγιση ακολουθείται και στην περίπτωση της **δημιουργία εμπορικών ζωνών για μικρούς λιανοπωλητές**.

Για τις **δράσεις κατάρτισης** χρησιμοποιείται ως μοναδιαίο κόστος τα 16 ευρώ ανά ανθρωπόωρα κατάρτισης. Στην περίπτωση που η δράση κατάρτισης συνοδεύεται με συμβουλευτική, τότε το προηγούμενο κόστος προσαυξάνεται κατά 150 ευρώ ανά καταρτιζόμενο. Για παράδειγμα η «δράση συμβουλευτικής και κατάρτισης ανέργων που προέρχονται από τον τομέα του εμπορίου - πιστοποίηση» προϋπολογισμού 50.000.000 ευρώ αποσκοπεί στην κατάρτιση και συμβουλευτική υποστήριξη 10.800 ωφελούμενων. Σημειώνεται ότι στο κόστος των 16 ευρώ ανά ανθρωπόωρα κατάρτισης συμπεριλαμβάνεται και το επίδομα, το οποίο λαμβάνει ο καταρτιζόμενος (5 ευρώ ανά ώρα κατάρτισης).

Η εκπόνηση μελετών, η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών και η υλοποίηση έργων πληροφορικής κοστολογήθηκαν με βάση τους προϋπολογισμούς αντίστοιχων προκηρύξεων

Εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση και διατύπωση προτάσεων στρατηγικής και προτεραιοτήτων στον τομέα του εμπορίου, σε εθνικό (τομεακό και περιφερειακό) επίπεδο

φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα με συνεκτίμηση του μεγέθους και της σημασίας κάθε μίας δράσης.